

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1929 — Nr. II

Lofotfisket 1929

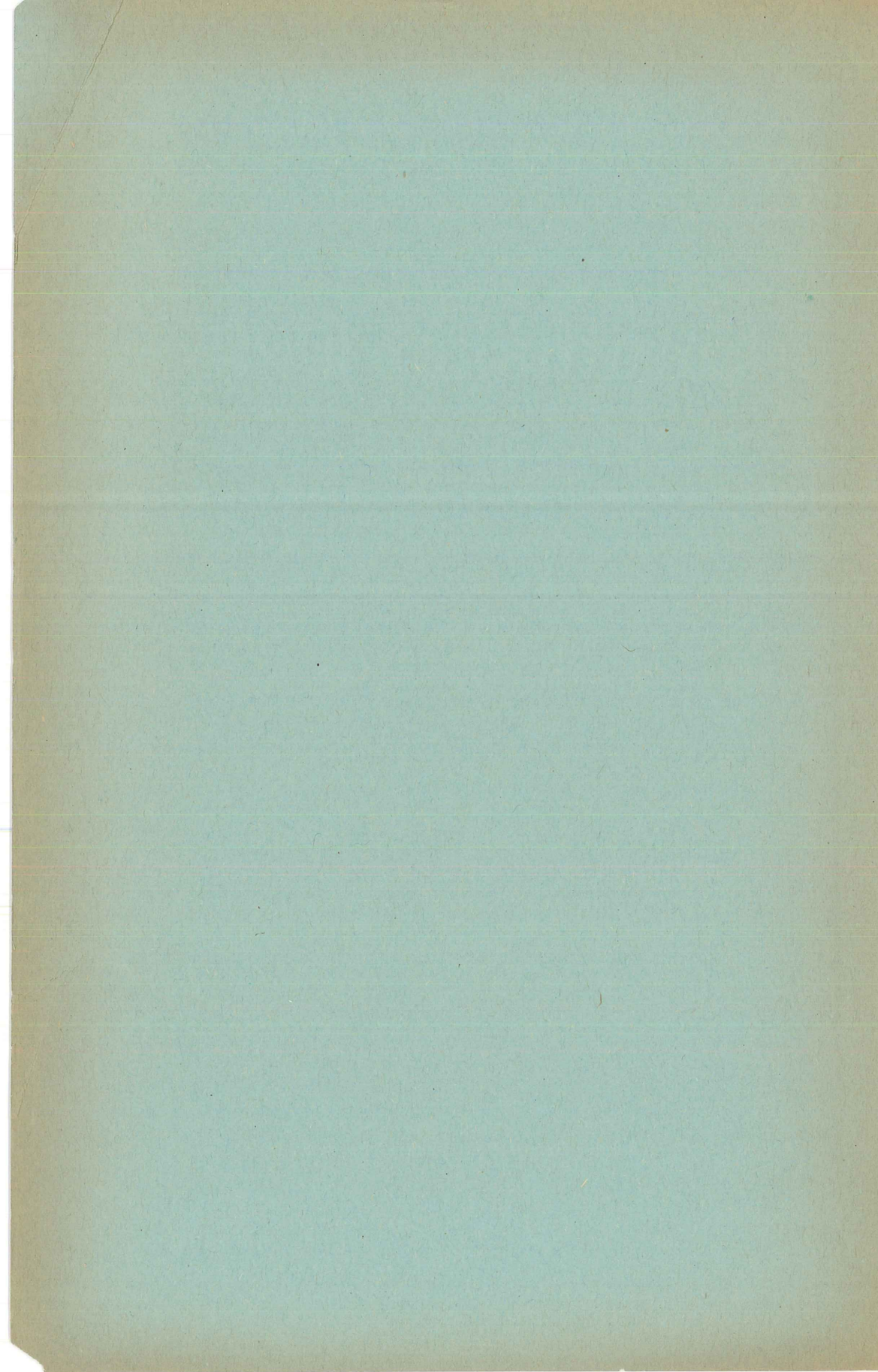
Beretning avgitt av utvalgsformannen
Anderssen-Strand

Utgitt av
Fiskeridirektøren

1930
A.S John Griegs Boktrykkeri · Bergen

Pris kr. 0.50

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1929 — Nr. II

Lofotfisket 1929

Beretning avgitt av utvalgsformannen
Anderssen-Strand

Utgitt av
Fiskeridirektøren

1930
A.S John Griegs Boktrykkeri · Bergen

I. Offentlige foranstaltninger.

(Ved opsynschef, overrettsakfører H. Strandrud).

Opsynet.

Opsynet var ikraft fra 28. januar til 30. april. Opsynsstasjonene blev imidlertid avklart i tiden 24.—27. april. Der fungerte også i år 12 opsynsbetjenter, idet opsynsbetjenten i Reine også bestyrte Sund opsynsdistrikt med underbetjenter i Nufsfjord og Sund.

Opsynsstasjonene i Brettesnes, Hopen, Ure og Mortsund bestyrtes også av underbetjenter.

Opsynsbetjentenes gjennomsnittlige tjenestetid var 89 dager, underbetjentenes 88 dager. Videre fungerte 27 assistenter med en gjennomsnittlig tjenestetid av 81 dager. Personalet blev i vinterens løp flyttet eftersom fisket krevet det.

Som befordringsskib anvendtes også i år Statens havnevesens d.s. »Andenæs«. I det seilende opsyn anvendtes 4 skøiter — »Sjøgutten«, som opsynet har sammen med fyrvesenet, samt 3 leiede skøiter »Delco«, »Signal« og sysselmannskøiten »Svalbard«. Samtlige skøiter var utstyrt med elektrisk lyskaster.

Værvarslingstelegrammer blev også i vinter overført til fiskerflåten ved radiotelefon fra Sørvågen og Røst.

Radioapparater finnes nu på et stort antall fiskefartøier.

D.s. »Andenæs« og opsynsskøitene »Delco« og »Signal«, var utstyrt med radiomottager. Opsynsskøite »Sjøgutten« hadde en kombinert sender- og mottagerstasjon, tilhørende telegrafvesenet.

Med denne blev det drevet forsøk for å opnå korrespondanse med stasjonene på land, og med fiskefartøi »Havgøla«, som hadde et lignende apparat.

Opsynsskøitene er nu forsynt med stormvarslings signaler således, at de mottatte radiomeddelelser kan bli gjort bekjent for fiskerflåten også ute på fiskefeltet.

Savnet av en kringkastingstasjon heroppe føles imidlertid meget sterkt, da det for det meste nu kun er de største farkoster som har råd til å anskaffe de dyre mottagerapparater som nu kreves.

Angående opsynspersonalet m. v. henvises til nedenstående tabell.

Tabell 1. Opsynspersonalet m. v.

Opsynsdistriktene (deres merkebokstaver og utstrekning)	Fiskeværet	Høieste belegg			Opsynsbetjent	Betjentenes assistenthjelp
		Fartøier	Båter	Mand		
Kanstadfjorden (I)	Kjeøy og Rinøy	137	1132	3862	Poståpner M. Dahl	1—2—3 assistenter
Raftsundet (A)	Lauksund, Digermulen, Slotholmen, Risvær og Svellingen,	19	260	926	Furer S. Wolff	1 assistent
Skroven (B, C) 2 ³ / ₄ '	Vikan, Haversand, Votvik Galtvaagen, Brettesnes og Gullvik Skroven, Guldbrandsøy, Sandøy og Skjoldvær	13	311	843	Gårdbruker E. Finbak	2 assistenter 1 underbetj.
		43	947	2559		1 assistent
Austnesfjorden (E, F) 2 ³ / ₄ ' Svolvær, (S)	Odvær, Følstad, Langstrand, Sildpollen, Liland, Vaterfjord, Husvaagen, Helle og Børvaag Svolvær og Osan	142	2005	6443	Kontorist T. Winther	3 assistenter
Vaagene (H) 1 ¹ / ₂ '	Kirkevaag, Kabelvaag, Smedvik Rækøy, Storraagan og Vester-vaagen	17	578	1852	Sersjant Alfr. Naurstad	2 assistenter
Hopen (K, L, M) 1 ¹ / ₂ '	Mølnosen, Ørsvaag, Ørsnes, Hopen og Kalle	27	323	1320		1 underbetj. 1 assistent
Henningsvær (N) 1 ¹ / ₂ '	Gulvik, Festvaag, Sauøy, Skata, Engøy og Henningsvær	59	1199	3815	Gårdbruker Harald Strøm	2—4 assist.
Stamsund (G, T) 1 ³ / ₄ ' (U)	Valberg, Skokkelvik, Svarholt, Stamsund, Æsøy, og Steine Ure, Skaftnes og Sennesvik	18	653	2212	Herredskasserer A. Blix	1—2—1—2 assistenter 1 underbetj. 1 assistent
		10	199	726		
Balstad (V, W) 1'	Brandsholmen, Sandsund Mort-sund, Moholmen, Baarsund og Balstad	17	738	2589	Fanejunker H. P. Seines	Underbetjent i Mortsund 2 assistenter
Sund (X, Y) 1 ¹ / ₂ '	Strømøy, Nufsfjord, Nesland, Sund og Møllerodden	4	429	1285	Gårdbrnker Hans Mørk	2 underbetj. 0—2 assistent
Reine (P, Z) 1 ¹ / ₂ '	Havnøy, Olenilsøy, Sakrisøy og Reine	7	660	2130		2 assistenter
Sørvaagen (Ø) 2'	Moskenes, Sørvaagen, Bogen, Tind, Aa og Evenstad	11	605	2162	Kontorist O. Bjurbækmo	1—2 assist.
Værøy (D) 1 ³ / ₄ '	Teisthammeren, Hundholmen, Røstnesvaag, Sørland, Tyvnes, Kvalnes og Mostad	4	148	637	Gårdbruker H. Forså	1 assistent
Røst (R) 2 ¹ / ₂ '	Glea, Tyvsøy, Kaarøy, Lyngvær, Kvaløy og Røstlandet, Buvær, Skomvær	0	70	318	Gårdbruker Aug. Sandnes	1 assistent

Opsynets utgifter.

Til opsyn og rettspleie i terminen 1928/29 medgikk kr. 144 699.14 mot i de foregående terminer kr. 135 620.37 og kr. 136 262.16.

Telegraf- og telefonutgifter kr. 32 999.95 mot ifjor kr. 32 554.60.

Til det seilende opsyn medgikk kr. 25 507.14 mot ifjor kr. 19 830.81.

Omkostningene i det hele fordeler sig således:

1. Lønninger	kr. 46 596.00
2. Kontorutgifter	» 1 983.00
3. Telegrammer	» 32 999.95
4. Reiseutgifter	» 14 663.68
5. Materiell	» 32 550.34
6. Forskjellig	» 15 900.23

Tils. kr. 144 699.14

Politivirksomheten.

I nedenstående tabell finnes opført antall av de vedtatte og idømte bøter, samt de til protokolls førte private saker for hvert av de siste 5 år. Tabell 2.

Forsøelsernes art	Antall bøter, vedtatt eller idømt årlig				
	1925	1926	1927	1928	1929
Bøter	689	534	873	803	962
Procentvis av fiskerantallet	3,28	2,49	4,47	3,17	3,12
— av Lofotsøkende	2,87	2,19	3,82	2,78	2,79
Herav var følgende for:					
Lofotl.s § 3	—	—	—	—	—
Drevet fiske uten båtmerke eller uten anmeldelse, Lofotl.s § 7 og merkeloven	10	14	16	2	12
Undlatelse av å tilbakelevere båtmerker, Lofotl. § 7	—	—	414	85	18
Pliktforsømmelse av tilsynsmenn, Lofotl.s § 10 . .	—	—	3	2	—
Ulovlig setning på delt hav, Lofotl.s § 16 a	177	199	110	287	259
Før tidlig utror eller før sildig setning, Lofotl.s § 16 c	145	58	115	151	235
Trekning før signalheising, Lofotl.s § 16 f	228	111	92	128	249
Ulovlig fiske på særhav, Lofotl.s § 16 II	103	102	96	114	143
Beskadigelse av andres redskaper, Lofotl.s § 18 .	—	1	—	—	—
Utilbørlig kapning m. v., Lofotl.s § 20	2	—	1	1	4
Underslag av bergede fiskeredskaper, Lofotl. § 21	5	1	—	—	—
Overståen eller setning på helligdag, Lofotl.s § 22	7	107	4	13	4
Forstyrrelse av den alm. roligheit, Lofotl.s § 23, jfr. Strl.s § 350 og Løsgjængerlovens §§ 16 og 17	8	9	9	15	26
Overtredelse av havneforskrifterne, Lofotl.s § 24	—	—	1	1	—
Sløiningsloven	—	—	—	2	—
Lov om handelsnæring § 22	—	—	—	1	1

Forseelsernes art	Antall bøter, vedtatt eller idømt årlig				
	1925	1926	1927	1928	1929
Overtredelse av sundhetsvedtekter, str.l. § 339...	—	—	3	—	—
Anvendelse av ulovlige fiskesedler, lofotl. § 26...	—	1	6	2	—
Legemsfornærmelse, straffel. § 228 I.....	—	1	—	1	1
Ulovlig salg av vin, lov 1/8 1924.....	—	3	—	—	—
Overtredelse av styringsplakaten og Strl. § 418 ..	1	—	—	—	6
Overtredelse av lov om handelsnæring av 18/7 1907, § 1 og Strl.s § 332 II.....	—	—	1	—	1
Overfall og legemsfornærmelse, Strl.s § 228,1 ...	—	—	—	—	1
Straffelovens § 262 jfr. straffel.s § 257.....	3	—	2	—	—
Holdt utsalgsstedet åpent etter lukningstid, Lukningsvedtekt og Strl.s § 339 II.....	—	—	—	—	1
Vedtagne bøter ved private forlik	1	1	1	—	3
Saker avgjort etter Lofotlovens § 38.....	9	18	6	9	9
Andre private saker, ført til protokolls	28	56	47	71	84

Der blev i alt utferdiget 1010 forelegg, derav av opsynschefen 2, opsynsbetjenten i Kjeøy 42, Risvær 27, Skrova 61, Svolvær 39, Vågene og Hopen 215, Henningsvær 299, Stamsund 117, Balstad 90, Sund 17, Reine 75, Sørvågen 20, Værøy 6 og Røst 2.

Det blev av opsynschefen utferdiget 224 tiltalebeslutninger efter forelegg, som ikke blev vedtatt. Herav er 56 saker avgjort ved domfældelse og 4 ved frifinnelse. I en sak er tiltalebeslutningen tilbakekalt, og i 135 saker er forelegget vedtatt før sakens foretagelse i retten. 54 saker utstår til behandling næste år. Foruten de her nevnte saker er det behandlet en rekke efterforskninger. Som det vil sees er bøtenes antall for overtredelse av vedtektene i år overordentlig stort, og betydelig større enn foregående år. For overtredelse av Lofotlovens § 16 er i år utferdiget 886 mot i fjor 700. Antallet av bøter gir et tydelig bilde av ordenen på havet, som også i år, og da særlig for de vær hvor belegget var størst, må betegnes som meget dårlig.

Der er i år kun utferdiget 18 forelegg for undlatelse av å tilbakelevere båtmerkene mot 85 foregående år. Efter antall bøter å dømme en betydelig fremgang på dette område, som er heldig for fiskerne selv som for det offentlige.

Ordenen på havet for de vær hvor belegget ikke var særlig stort, må i det store og hele betegnes som god.

For distriktene Hopen, Henningsvær, Stamsund og Balstad må ordenen på havet i det store og hele betegnes som slett. Dette har for det meste sin årsak i det store belegg, som søkte til disse fiskefelt. Særlig

gjelder dette Hopen og Henningsvær. Ordenen på Hopens fiskehav var dog noget bedre enn foregående år.

Ordenen på Henningsvær fiskehav må betegnes som slett. Dette har for en del sin årsak i overgrep fra garnfolkets side, med setning av garn på særhav og almindelig linehav, samt i stor utstrekning for sent fiske av juksefiskerne. Der forekom i dette distrikt nokså mange tilfeller av for tidlig trekning.

Belegget i Svolvær var også i år meget stort. Når opsynsbetjenten i Svolvær ikke har utferdiget flere bøter, skriver dette sig fra at distriktets fiskerflåte for det væsentlige har drevet fiske på andre opsynsdistrikts fiskehav, og da særlig for Hopen. Opsynsbetjenten i dette distrikt fremholder at der blandt jukse- og snikfiskerne råder adskillig misnøie med at tiden for fiske med jukse og snik er for meget innskrenket, en misnøie som også gjør sig gjeldende i de andre distrikter i Øst-Lofoten. Vedtektsbestemmelsene vedkommende dette fiske blir overtrått i adskillig grad.

Fra Stamsund meddeles at ordenen på havet må betegnes som slett. Grunnen hertil oppgis i første rekke å være linefiskernes tilbøielighet til å fiske på det utlagte garnhav — Lofotlovens § 16 a. I dette distrikt var også mange forseelser mot § 16 f. for tidlig trekning. Grunnen hertil oppgis å være den, at de linebrukere som satte på garnhavet påbegynte trekningen av sine lineredskaper før signaltid, idet der ikke er treknings-signal på garnhavet, og dette forårsaket så for tidlig trekning på de tilstøtende linehav. Opsynsbetjenten foreslår at der bør fastsettes treknings-signal på alle havteiger — garnhavene innbefattet.

Ordenen på Balstad fiskehav betegnes av distriktets opsynsbetjent som mindre tilfredsstillende. Grunnen hertil oppgis å være sjøldragernes særlige hang til å trenge sig inn på særhavet for robåter. Dette forhold bevirket skade og tap av robåtenes redskaper, da det urolige vær ofte gjorde at robåtene måtte ligge på land, mens sjøldragerne var ute. Det hendte ikke sjelden at robåtene etter sådanne sjøværsdager mistet hele setningene. Det bemerkes at belegget i Balstad hele tiden var minimalt, så det var ingen trengende grunn til å benytte sig av en sådan driftsmåte.

Også i Sund opsynsdistrikt klages over sjøldragernes tilbøielighet til fiske på robåthavet.

Ordenen på fiskehavet for Reine betegnes som mindre tilfredsstillende. De fleste forseelser angår for tidlig trekning, samt motorbåtliner på særhav for robåter.

I Sørvågen opsynsdistrikt betegnes ordenen på havet som god. Under tilflytningen på vårparten forekom en del klagemål over for tidlig trekning, men dette rettet på sig da opsynsskøiten kom til distriktet.

I Værøy og Røst har ordenen på havet vært god.

I Værøy klages over at en del ungdommer ved fyll og slagsmål for-

styrer den almindelige ro og fred, idet de i beruset tilstand reker langs veiene og holder spetakkel.

Forøvrig betegnes ordenen på land i de øvrige distrikter som gjennomgående god. Det forekom i enkelte vær en del beruselse, som dog i få tilfeller nødvendiggjorde arrestasjon.

I år tråtte loven om tvungen sløining ikraft også for Kanstadsfjord opsynsdistrikt. Heller ikke i vinter viste det sig nogen vanskelighet med håndhevelse av sløiningsloven.

Det er fra flere distrikter klaget over at fiskerne ved flytning til andre distrikter opnar driften der uten å melde sig inn. Dette forhold er til stor genø for etterretningsvesenet og rettssikkerheten på havet. Dessuten volder det opsynet stort bryderi i tilfelle eftersøkning i anledning anmeldelse eller straffeforfølgning. Man vil kommende vinter se å komme dette uvesen tillivs.

I vinter var det 4 opsynsskøiter i drift, og dette antall viste sig å være nødvendig.

Av sparehensyn blev opsynsskøitene først innkalt til tjeneste omkring 10. februar, men det viste sig at dette var noget sent. Det at ikke det seilende opsyn var tilstede og fulgte med fra driftens begynnelse, bevirket for det første for tidlig utror og da særlig fra Svolvær, men det værste var, at det så å si blev almindelig med for tidlig trekning, idet farkostene påbegynte trekningen etterhvert som de ankom til fiskefeltet. Ja, ikke engang tilsynsmennene respekterte signaltiden. Det forekom også tilfeller at tilsynsmennene heiste signalet når de fant det for godt.

Dette forhold medførte stor ulempe for fiskerne og mange klagemål innkom i sakens anledning. Selv etterat opsynsskøitene hadde optatt driften hadde det sine vanskeligheter med å komme dette uvesen tillivs.

Dommerens virksomhet.

Som dommer tjenstgjorde sorenskriveren i Lofoten (S. Meek) den første måned av opsynstiden. Den ekstraordinære dommer, overrettssakfører Einar Grimsø, tjenstgjorde de to siste måneder og var på grunn av den store arbeidsmengde bistått dels av sorenskriveren i Lofoten og dels av dennes fullmektig, Aage Mørdre, hvilken siste var fast hjelpedommer i 6 uker.

Sakantallet (105 rettssaker) vinteren 1929 er rekord i Lofotopsynets historie. Det var også rekordår i 1928, men fjorårets rekord er slått med hele 25 saker mer i 1929. Der behandledes 56 offentlige politisaker (straffesaker). Dessuten var der berammet mange slike saker, som imidlertid bortfalt da de forelagte bøter betaltes før sakene kom for retten. De behandlede politisaker angikk: 26 saker Lofotlovens § 16 a eller § 16 II

(havdeling), 14 saker § 16 c (tiden for utror samt redskapers setning og trekning), 8 saker § 16 f (trekningssignal på havet), 3 saker § 20 (bestemmelse om sammenviklede redskaper), 2 saker vedrørende overtredelse av styringsplakaten samt 3 saker etter Lofotlovens § 23 (forstyrrelse av almindelig fred og orden).

De 56 saker omfattet 71 tiltalte, hvorav 61 blev dømt og 10 frifunnet.

Der forekom 4 forhørsrettssaker, hvorav 2 bevisoptagelser og 2 rettslige efterforskninger.

De private saker forekom i et antall av 49, hvorav 24 almindelige saker, 11 sjøforklaringer, 2 sjørettsskjøn, 2 almindelige skjønn, 3 bevisoptagelser, 4 rettsbeslutninger for civil arrest samt 3 civile arrestforretninger.

Geistlig betjening ved Lofotfisket 1929.

Der stod til rådighet for hele bispedømmet en bevilgning på kr. 6300 til betjening av fiskeværene ved prester og emissærer. Der var i virksomhet i alt 21 prester og 9 emissærer. Dessuten blev et par tilreisende prester anvendt leilighetsvis, likesom biskopen besøkte Svolvear, Vågan og Henningsvær (dette siste dog uten utgift for nærværende konto).

Telegraf og telefon.

Personalet ved disse stasjoner blev forsterket med inntil 37 funksjonærer, fordelt på 31 faste stasjoner, og 1 feltstasjon.

Av de faste stasjoner holdtes 11 åpne som telegraf hele året, 5 som telegraf i fisketiden og telefon resten av året, og 15 utelukkende som telefon. Nevnte feltstasjon dreves likeledes utelukkende som telefonstasjon.

Der blev i år ekspedert 119 388 telegrammer og 139 123 telefon-samtaler, henholdsvis 12 945 og 3579 mer enn ifjor.

Forsøk med overføring av radiotelefon-samtaler til rikstelefonlinjene pågår.

Ekspederte telegrammer under Lofotfisket 1929.

Tabell 3.

Stasjon	Januar		Februar		Mars		April		Tils.
	Avs.	Ank.	Avs.	Ank.	Avs.	Ank.	Avs.	Ank.	
Balstad	514	325	1994	1094	2373	1167	1889	854	10210
Borgvær	—	—	6	22	—	22	—	8	58
Brettesnes	105	118	517	363	525	411	200	212	2451
Bøstad	203	143	271	197	247	147	173	121	1502
Digermulen	25	19	10	31	20	41	20	24	190
Gimsøysand	12	19	42	30	24	18	9	25	179
Henningsvær	508	328	2054	1153	2328	1358	1528	1003	10260
Horn i Valberg	3	2	2	3	2	2	2	4	20
Hovsund	9	13	6	20	—	16	1	11	76
Kabelvaag	609	580	1455	946	1529	1314	1161	977	8571
Kalle	41	3	487	298	557	347	248	179	2160
Kjeøy	9	11	818	295	1561	761	217	65	3737
Lyngvær i Lof.	20	30	13	15	19	20	20	20	157
Møllerodden	21	11	17	7	17	12	9	7	101
Nusfjord	151	129	449	446	462	416	376	294	2723
Ramberg i Lof.	78	69	44	48	56	49	51	40	435
Reine i Lof.	582	423	786	543	740	581	952	550	5157
Rinøy	15	14	52	17	294	131	56	22	601
Risvær i Lof.	16	6	321	32	504	95	194	50	1218
Røst	406	199	681	528	668	234	610	455	3781
Skrova	177	108	1133	521	1136	695	517	368	4655
Stamsund	501	403	1480	1015	1496	1191	1199	955	8240
Steine i Lof.	—	—	18	229	33	272	34	153	739
Sund i Lof.	160	190	445	374	466	367	457	260	2719
Svolvær	2202	2040	5846	4691	7059	5774	4203	3340	35155
Sørvaagen	570	384	914	637	915	688	1214	697	6019
Ure	117	77	707	397	738	431	515	300	3282
a berg	35	26	9	9	8	4	12	8	111
Vaterfjord	1	—	—	1	—	—	—	—	2
Vatnfjord i Lof.	—	—	3	1	1	—	1	1	7
Værøy	371	225	880	648	882	480	715	620	4861
Øyhelle	1	1	2	2	—	—	4	1	11
Tilsammen	7462	5936	21462	14613	24660	17044	16587	11624	119388

Ekspederte telefonsamtaler under Lofotfisket 1929.
Tabell 3 b.

Stasjon	Januar		Februar		Mars		April		Tils.
	Utg.	Inng.	Utg.	Inng.	Utg.	Inng.	Utg.	Inng.	
Balstad	654	516	1812	1519	1759	1592	1550	1342	10764
Borgvær	3	9	16	18	7	10	5	10	78
Brettesnes	286	295	671	468	769	499	373	468	3829
Bøstad	483	437	552	430	454	436	527	478	3797
Digermulen	135	100	140	112	100	105	95	77	864
Gimsøysand	168	171	134	138	151	158	156	135	1211
Henningsvær	1057	983	2641	2092	3155	2349	2249	1861	16387
Horn i Valberg	13	15	12	20	12	21	13	21	127
Hovsund	45	13	62	19	34	22	16	8	219
Kabelvåg	1552	1695	2373	2346	2894	2460	2355	2110	17785
Kalle	7	15	204	120	300	139	139	95	1019
Kjeøy	11	22	523	185	853	450	153	77	2274
Lyngvær i Lof.	113	117	83	95	81	121	85	94	789
Møllerodden	40	35	50	73	33	52	54	109	446
Nusfjord	160	139	274	196	296	160	276	225	1726
Ramberg i Lof.	135	148	87	154	83	212	162	199	1180
Reine i Lof.	280	260	372	341	364	323	610	497	3047
Rinøy	78	113	135	175	459	207	238	136	1541
Risvær i Lof.	17	17	352	176	541	225	253	99	1680
Røst	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skrova	324	225	843	476	994	533	648	436	4479
Stamsund	455	562	1157	1143	1338	1155	1306	1169	8285
Steine i Lof.	—	—	51	19	74	44	89	30	307
Sund i Lof.	284	191	350	244	377	230	585	352	2613
Svolvær	4027	4217	6480	6879	7278	7200	5203	5471	46755
Sørvågen	312	304	673	561	666	605	841	792	4754
Ure	146	88	472	233	563	231	506	249	2488
Valberg	74	55	41	33	38	54	93	57	445
Vaterfjord	6	9	6	5	4	3	13	10	56
Vatnfjord i Lof. ..	22	11	6	8	9	2	16	5	79
Værøy	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Øyhelle	14	14	15	7	18	2	17	12	99
Tilsammen	10921	10776	20587	18285	23704	19600	18626	16624	139123

Opgave over telegrafkorrespondansen under Lofotfisket

Tabell 4. i de siste 10 år.

Måned	1000 telegrammer									
	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929
Januar	17.2	15.3	15.5	14.7	14.2	14.5	14.1	10.7	11.3	13.4
Februar	31.6	33.3	27.9	32.9	32.6	32.2	28.9	26.0	24.5	36.0
Mars	34.6	38.8	39.8	44.0	43.2	51.3	42.1	39.4	44.8	41.7
April	26.8	26.3	26.1	26.1	30.4	28.3	27.2	23.2	25.8	28.2

Kommunikasjonene.

Lokalrutene var i vinter tilfredsstillende, idet der ikke forekom forsinkelser i nogen særlig grad. Hurtigruten hadde i vinter 3 anløp av Stamsund hver vei. Røst og Værøy fikk i år sine kommunikasjoner en del forbedret idet Vesteråsleskes dampskibsselskap foretok to ukentlige turer helt til Bodø, mot tidligere kun en. Ekstraturen utførtes så lenge det fantes påkrevet av hensyn til trafikken.

Havneforholdene.

Opsynsbetjenten i Kjeøy fremholder at havneforholdene for fartøier og større fiskefarkoster er upåklagelig. Derimot viste det sig ved den store ansamling av fiskere, at båthavnen blev for liten. Betjenten mener, at en liten opmudring av båthavnen som ikke skulde falle særlig kostbar, vilde utvide denne betydelig, så flere losjibåter kunde få plass. Den herskende nødstilstand om husrum på land berettiger i høi grad det fremsatte krav.

I Kjeøy fremkom krav om å holde oppe såvel østre som vestre innløp til havnen, av hensyn til dampskibstrafikken. Imidlertid fremholdes det at dette ikke lar sig gjennomføre, da der ikke finnes festigheter på havnen, og som følge herav må fartøier og større fiskefarkoster ligge på svai. Skulde kravet med hensyn til to trafikkrenner etterkommes, så måtte som forholdene artet sig i vinter, halvdelen av belegget bortvises. Opsynet er derfor blitt stående ved den ordning at kun vestre innløp holdes oppe for den ordinære dampskibstrafikk.

Fra Risvær gjentaes kravet om opmudring av sundet mellem Hjemøy og Borterøy. Betjenten i Risvær fremholder at der bør anbringes 1 eller

2 betøiningsfestigheter på Ankerskjæret, idet det viste sig i vinter at den ene betøiningsstøtte på dette skjær var for lite. Dette er nokså rimelig da det opplyses at omkring 20 kjøpefartøier måtte ty til nevnte støtte for feste av landtaug. Anbringelse av landtaug der oppe er nødvendig da havnen har meget dårlig holdebunn.

Opsynsbetjenten i Skroven gjentar de tidligere fremsatte krav med hensyn til moloanlegg over Sjøholmsundet.

Opsynsbetjenten i Svolvær anfører i sin beretning at mellem Bokkedauen og den holme hvorpå Vestlandske Petroleumskompai har sitt tankanlegg ligger et lite skjær. Fra nordostpynten av dette skjær stikker der ut en grunn, som bør avmerkes med en jernsøile. Det hente flere ganger i vinter at fiskefarkoster gikk op på dette sted og blev stående. Det anbefales derfor på det sterkeste at der anbringes en jernsøile på dette skjær.

Med hensyn til det fremsatte krav om moloanlegg i Svolvær for stengning av østre havneinnløp kan i korthet fremholdes, at en sådan molo ansees for meget påkrevet. Dette kan bl. a. begrunnes med at den østre innseilingsled i sydlig og sydvestlig kuling og storm er ubrukelig, og bevirker at den ovenfor liggende innseilingsled bryter igjen og hindrer de rutegående dampskiber i anløp av stedet eller forårsaker forsinkelse.

Ved stengning av nevnte løp vil man også sikkert undgå det nu meget generende drag på havnen. Draget er meget plagsomt for dampskiber ved kai, og ikke minst i vintertiden for kjøpefartøier og fiskefarkoster på havnen.

Til belysning herav kan meddeles at i midten av mars måned d. å. henlå på Svolvær havn 143 kjøpefartøier og 2005 fiskefarkoster. Dessuten en hel del opkjøperfartøier og transportfartøier av forskjellig slags. Med dette store belegg er det innlysende, at en hel del fartøier og farkoster blir liggende trangt på havnen, og der oppstår da lett skade når der inntreffer drag og uvær. Ved den planlagte molo vil formentlig dragsuget komme bort og havnen vil da kunne nyttiggjøres i langt høiere grad enn nu er tilfelle.

Moloanlegget i Svolvær må derfor ansees som meget påkrevet.

Hvad Henningsvær angår henvises til beretningen fra ifjor.

Opsynsbetjenten i Stamsund meddeler at høsten 1928 blev der anbragt fortøiningsstøtter i Juøysundet, mens kravet om fortøiningsstøtter på vestre side av Tørnholmen ennå ikke er imøtekommet. Dette krav er nu så gammelt at der snarest bør gjøres noget for at rette på forholdet. Disse støtter er nødvendig for å kunne ordne fartøibeleggene på en tilfredsstillende måte.

Sluttelig fremholdes at i tilfelle av rikt fiske for midtlofoten så vil Stamsund havn som nu det er, ikke tilnærmevis kunne motta det store belegg som dette centrale sted iøvrig skulde betinge.

Det eneste som kan forandre en situasjon som denne er, at Rokviken blir tatt i bruk som fartøi- og båthavn. Men for at det kan skje kreves et større moloanlegg fra Store Joøy og vestover. Da Staten her formentlig vil kunne påregne et ikke ubetydelig distriktsbidrag anbefales det at saken tas op. Man vilde da i Stamsund formentlig få Lofotens største havn.

Med den store dampskibstrafikk på dette sted ansees en molo som foran nevnt høist påkrevet.

Opsynsbetjenten i Balstad gjentar de gamle krav om opmudring. Dessuten bør der foretaes opmudring av sundet mellem Balstadøya og Pedersens ekspedisjonskai på Balstadlandet.

Da havnevesenet har foretatt målinger m. v. på stedet blir formentlig de påklagede forhold rettet på i nær fremtid.

Opsynsbetjenten i Reine gjentar de ifjor fremsatte krav om opmudring av sundet mellem Zakrisøy og Olenilsøy, som han finner meget berettiget. Belegget på begge disse øer vokser stadig år for år.

Opsynsbetjenten i Sørvågen meddeler at i avvigte sommer er foretatt en del utdypningsarbeider på havnen for Tind, men ikke fullført. I denne forbindelse fremholdes det at der under mudringen har dannet sig høie kanter som i all fall må bortflenses så dybden blir jevnt stigende helt til land. De i tidligere beretninger nevnte moloarbeider vestenfor Glåpen bringes i erindring. Østenfor Glåpen må særlig påpekes nødvendigheten av å gjenmure sundene mellem Moskeneslandet og Sjøholmen. Derved vil Moskenes havn bli en god og søkt havn for småbåter. Den påpekte gjenfylling antaes å koste en bagatell under hensyntagen til det store havneområde som derved vil innvinnes.

Opsynsbetjenten i Værøy gjentar de tidligere fremsatte krav om opmudring av Røstnesvågen. På foranledning av fiskere har betjenten sendt en henvendelse til en av distriktets stortingsmenn i sakens anledning og denne har meddelt at saken er under bearbeidelse, samt at arbeidet vil bli foretatt.

Der fremsettes krav om flere fortøiningsringer på begge sider av Røstnesvågen. På Sørlandsvågen løsnet i vinter en fortøiningsstøtte som snares må nedsettes pånytt.

De fleste av de her nevnte krav blev under siste fiske, påvist for hr. overingeniør Holst ved Statens havnevesen.

I uken etter påske besøkte handelsministeren, hr. statsråd Oftedal, Looffisket.

De viktigste havnekrav blev da fremhevet og belyst under befaringsav havnene.

II. Fiskerne, deres farkoster og redskaper.

Ankomst, avreise og flytning.

Når bortsees fra den ekstraordinære tilstrømning til Lofoten i 1911 var belegget i vinter betydelig større enn det gjennomgående har vært i en rekke år, og man må så langt tilbake i tiden som helt til 1898 for å finne et belegg som overstiger vinterens med sine godt og vel 27 000 mann. Årsaken til denne økning, som har pågått jevnt de senere år, kan være mange, men det er tilstrekkelig å påpeke at arbeidsmangel i forbindelse med vanskeligheter økonomisk har nødvendiggjort større og større kombinasjon mellom gårdsbruket, særlig det mindre, og torskefisket. Lofotfisket pågår i en årstid da man jo lite og intet kan utrette ved de små gårdsbruk, og derfor passer det godt at man utnytter tiden til fiske. Denne kombinasjon har vist sig mer og mer heldig, og derfor blir den også meget benyttet.

Selve tiltredelsen av reisen til Lofoten fant også i vinter nokså sent sted. Folk gjør sig mer og mer fortrolig med at de fiskemengder som søker under Lofoten i januar er av mindre betydning, og at bedriften i den måned nærmest er ulønnsom. Det er alltid den fastboende fiskerbefolkning som først begynner fisket, og det er den som leter op fisken, skaffer de første meldinger, og som setter fart i reisen til Lofoten. Utover 20. januar begynte »innbyggerne« å dra til værene, og ved den første optelling som fant sted den 1. februar, var der ankommet ca. 900 båter. Av disse var der få fremmede. Den påfølgende uke begynte den egentlige tilstrømning av fremmede fiskere. Været var da på den tid mindre gunstig, hvorfor økningen ikke gikk så raskt som vanlig. Ved midten av februar var imidlertid båtbelegget øket til 4800, og den påfølgende uke steg tallet til vel 6700. Økningen fortsatte helt til 22. mars. Da var belegget på det høieste, nemlig 8359, altså adskillig større enn foregående år. Der var fiskere like fra Sogn og Fjordane til og med Finnmark. Nordland fylke var som vanlig sterkest representert, nemlig med 16 278 mann. De allerede fra først av gode utsikter for Øst-Lofoten bevirket, at et stort antall farkoster søkte direkte fra hjemstedene til de østlige vær, særlig Henningsvær, Svolvevær, Skroven og Kjeøy blev optatt som værstasjoner. Men også de fleste andre vær i Øst-Lofoten var jevnt

godt belagt, spesielt første del av vinteren. Det gode fiske østpå bidrog hertil. I værène i Vest-Lofoten var beleggene mer spredt, og på enkelte steder var båtantalet lite en større del av vinteren. I Stamsund, Balstad og Værøy var båtbeleggene stabile og så store at alt husrum var optatt hele vinteren. Det samme var også delvis tilfelle i Ure. På grunn av nogen uregelmæssighet i fisket for Kanstadsfjorden foregikk der en del flytning også i vinter mellom nevnte distrikt og de øvrige vær i Øst-Lofoten, særlig Svølvær, delvis også Henningsvær. Forøvrig foregikk der liten flytning, bortsett fra den vanlige vestflytning sist i mars etterat fisket østpå begynte å avta.

Da fisket østpå begynte å slakke av sist i mars sluttet en del av de større farkoster og reiste hjem. Belegget begynte dog ikke å synke merkbart før 12. april. På den tid var der mange som avsluttet fisket. Belegget utgjorde da 6100, og den påfølgende uke sank det ytterligere til 2400. Etter 25. april var der få som drev fiske. De som da lå igjen i værène ordnet sig for hjemreisen.

Beleggets variasjon og fiskernes hjemstavn og bruksmåte.

Følgende tabell viser båtantalet samt dets procentvise størrelse ved begynnelsen og midten av hver måned, samt ved fiskets nær forestående avslutning i de siste 5 år.

Tabell 5.

Tid	Antall båter tilstede					Prosent av høyeste antall				
	1925	1926	1927	1928	1929	1925	1926	1927	1928	1929
Januar, midten	100	200	100	—	—	1,4	3,0	0,7	—	—
Februar, begynnelsen . . .	1500	1600	1000	800	900	21,8	24,2	17,6	10,2	10,7
— midten	2500	4400	3100	4500	4800	36,4	66,6	54,5	57,7	57,5
Mars, begynnelsen	6000	5500	4800	6600	7300	88,1	83,3	84,5	84,6	85,0
— midten	6500	6300	5600	7200	8100	94,8	95,4	98,5	92,3	97,0
— slutningen	6850	6600	5680	7800	8300	100,0	100,0	100,0	100,0	99,4
April, sl. av 1ste uke . .	6400	6500	5600	6800	8350	93,4	98,1	98,5	87,1	100,0
2nen uke . .	4100	6200	4200	5400	6100	59,8	93,9	73,9	66,6	73,1
3dje uke . .	2200	4700	2100	2800	2400	33,7	77,2	36,9	35,8	28,7
4de uke . .	800	2100	800	840	700	11,6	31,8	14,0	10,7	8,3

Fortegnelse over det i Lofoten den 22. mars tilstedeværende antall fiskere, fordelt etter hjemsted og bruksart.

Tabell 6.

Hjemstedskommune	Garn			Line		Dypsagn			Samlet antall		Antall leikarar
	Mann	Båter	Garnbåter utrustet med liner	Mann	Båter	Mann	Båter		Fiskere	Båter	
							med liner	uten liner			
Florø	9	1	—	—	—	—	—	—	9	1	—
Askvoll	8	1	—	—	—	—	—	—	8	1	—
Bremanger	12	2	—	—	—	—	—	—	12	2	—
Selje	24	4	—	—	—	—	—	—	24	4	—
Sør-Vågsøy	19	3	—	—	—	—	—	—	19	3	2
Nord-Vågsøy	30	5	—	—	—	—	—	—	30	5	—
Davik	12	2	—	—	—	—	—	—	12	2	—
Sogn og Fjordane fylke	114	18	—	—	—	—	—	—	114	18	2
Ålesund	12	1	—	—	—	9	—	3	21	4	—
Kristiansund N.	—	—	—	—	—	6	—	2	6	2	—
Herøy	149	22	—	—	—	27	—	8	176	30	—
Ulstein	70	8	—	—	—	19	—	5	89	13	—
Vartdal	12	2	—	—	—	—	—	—	12	2	—
Volda	8	1	—	—	—	—	—	—	8	1	—
Ørsta	6	1	—	—	—	—	—	—	6	1	—
Vatne	4	1	—	—	—	—	—	—	4	1	—
Vigra	12	2	—	—	—	6	2	—	18	4	—
Haram	201	26	—	7	2	4	—	1	212	29	7
Borgund	42	6	—	13	4	4	—	2	59	12	—
Giske	9	1	1	—	—	—	—	—	9	1	—
Frona	16	2	—	—	—	—	—	—	16	2	6
Sør-Aukra	8	1	—	—	—	—	—	—	8	1	—
Hustad	7	1	—	6	2	—	—	—	13	3	—
Bremsnes	35	5	—	—	—	7	—	2	42	7	—
Kornstad	4	1	—	7	2	—	—	—	11	2	—
Tausna	—	—	—	—	—	11	—	2	11	2	—
Hopen	19	2	—	—	—	—	—	—	19	2	—
Øre	5	1	—	—	—	—	—	—	5	1	—
Sandøy	127	16	—	17	5	7	—	3	151	24	9
Møre fylke	746	100	1	50	15	100	2	28	896	145	22
Stoksund	5	1	—	10	4	—	—	—	15	5	—
Aa	—	—	—	—	—	4	—	1	4	1	—
Gjøssund	—	—	—	—	—	25	—	10	25	10	—
Bjugn	—	—	—	—	—	29	—	7	29	7	—
Ørlandet	—	—	—	8	2	—	—	—	8	2	—
Stadsbygd	9	2	—	—	—	—	—	—	9	2	—
Stjørna	9	3	—	6	2	10	—	3	25	8	—
Vinje	11	1	—	—	—	—	—	—	11	1	—
Sør-Trøndelag fylke	34	7	—	24	8	68	—	21	126	36	—

Hjemstedskommune	Garn			Line		Dypsagn			Samlet antall		Antall teikarar
	Mann	Båter	Garnbåter utrustet med liner	Mann	Båter	Mann	Båter		Fiskere	Båter	
							med liner	uten liner			
Flatanger	—	—	—	23	6	—	—	—	23	6	—
Nærøy	—	—	—	—	—	10	—	2	10	2	—
Vikna	—	—	—	—	—	11	—	2	11	2	—
Leka	29	6	—	—	—	53	2	16	82	24	—
Gravik	27	5	—	—	—	14	1	4	41	10	—
Kolvereid	—	—	—	9	2	17	—	4	26	6	1
Foldereid	—	—	—	—	—	6	—	3	6	3	—
Nord-Trøndelag fylke	56	11	—	32	8	111	3	31	199	53	1
Bindal	13	3	—	32	11	129	1	50	174	65	1
Vik	26	6	—	13	3	63	7	13	102	29	4
Brønnøy	173	34	—	84	23	55	1	19	312	77	19
Brønnøysund	11	2	—	37	10	37	3	9	85	24	4
Vega	12	2	—	318	68	5	—	2	335	72	24
Velfjord	6	1	—	56	15	11	1	2	73	19	2
Vevelstad	—	—	—	255	55	3	1	1	258	57	51
Brønnøy sorenskriveri	241	48	—	795	185	303	14	96	1339	343	105
Tjøtta	59	10	—	243	67	14	—	5	316	82	31
Vefsen	7	1	—	75	22	3	1	—	85	24	7
Drevja	6	1	—	19	5	3	1	—	28	7	3
Mosjøen	—	—	—	18	6	—	—	—	18	6	—
Alstahaug	16	3	—	127	40	36	6	5	179	54	4
Stamnes	—	—	—	56	18	—	—	—	56	18	5
Leirfjord	7	1	—	168	49	54	1	16	229	67	4
Herøy	5	1	—	162	43	28	3	7	195	54	—
Nordvik	—	—	—	50	11	50	1	18	100	30	1
Alstahaug sorenskriveri	100	17	—	918	261	188	13	51	1206	342	55
Dønnes	5	1	—	98	23	70	3	24	173	51	6
Nesna	55	11	—	63	18	172	9	52	290	90	2
Hemnes	8	2	—	60	18	108	13	25	176	58	1
Korgen	—	—	—	7	2	—	—	—	7	2	—
Nord-Rana	—	—	—	48	15	6	—	2	54	17	4
Lurøy	12	2	—	144	50	270	18	89	426	159	—
Træna	6	1	—	4	1	20	—	7	30	9	—
Rødøy	18	3	—	108	33	275	26	78	401	140	1
Meløy	18	4	—	72	25	238	12	71	328	112	—
Rana sorenskriveri	122	24	—	604	185	1159	81	348	1885	638	14
Gildeskål	55	12	—	363	97	139	7	48	557	164	29
Beiarn	—	—	—	113	31	—	—	—	113	31	14
Bodin	123	17	—	122	34	131	5	44	376	100	13
Bodø	15	2	—	11	5	18	4	3	44	14	1
Skjærstad	42	9	—	8	3	33	—	12	83	24	1
Fauske	6	1	—	23	7	60	16	5	89	29	4
Saltdal	—	—	—	6	2	95	3	31	101	36	—
Sørfold	61	17	—	161	41	86	7	21	308	86	—
Nordfold	106	33	—	93	26	44	5	14	243	78	—
Kjærringøy	—	—	—	29	9	36	1	13	65	23	—
Salten sorenskriveri	408	91	—	929	255	642	48	191	1979	585	62

Hjemstedskommune	Garn			Line		Dypsagn			Samlet antall		Antall teiekarer
	Mann	Båter	Garnbåter utrustet med liner	Mann	Båter	Mann	Båter		Fiskere	Båter	
							med liner	uten liner			
Leiranger	24	5	—	100	31	34	8	5	158	49	4
Steigen	8	2	—	298	66	22	3	5	328	76	5
Hamarøy	75	15	—	190	61	153	6	58	418	140	9
Tysfjord	313	80	—	247	83	61	2	19	621	184	—
Ankenes	10	2	—	21	6	126	1	35	157	44	—
Evenes	50	10	—	47	14	110	—	37	207	61	1
Ballangen	26	5	—	37	16	114	—	26	177	47	—
Narvik	5	1	—	19	7	24	2	7	48	17	—
Lødingen	310	78	—	173	73	79	—	16	562	167	3
Tjeldsund	46	9	—	122	43	74	—	31	242	83	1
Steigen sorenskriveri	867	207	—	1254	400	797	22	239	2918	868	23
Vågan	225	57	1	507	168	91	7	32	823	264	58
Svolvær	22	4	—	24	8	27	—	12	73	24	12
Gimsøy	102	19	—	166	45	22	2	7	290	73	34
Valberg	27	6	1	59	17	59	13	8	145	44	3
Borge	113	18	1	114	32	64	1	20	291	71	8
Buksnes	78	12	—	532	124	7	1	2	617	139	69
Hol	105	23	2	372	102	16	4	4	493	133	32
Moskenes	101	22	—	508	120	2	1	—	611	143	155
Flakstad	172	29	—	567	136	1	1	—	740	166	359
Værøy og Røst	64	10	—	367	101	2	1	—	433	112	13
Lofoten sorenskriveri	1009	200	5	3216	853	291	31	85	4516	1169	743
Hadsel	162	36	—	725	236	295	32	74	1182	378	9
Bø	499	91	—	60	18	124	1	47	683	157	3
Øksnes	—	—	—	26	7	10	—	4	36	11	1
Langenes	—	—	—	11	3	15	—	5	26	8	—
Sortland	40	8	—	128	34	95	—	30	263	72	1
Dverberg	21	3	—	60	17	63	—	22	144	42	1
Bjørnskind	13	2	—	17	4	63	1	24	93	31	—
Andenes	—	—	—	8	2	—	—	—	8	2	—
Vesterålen sorenskriveri	735	140	—	1035	321	665	34	206	2435	701	15
Nordland fylke	3482	727	5	8751	2460	4045	243	1216	16278	4646	1017
Kvæfjord	25	8	—	106	30	82	—	30	213	68	—
Trondenes	10	2	—	216	75	77	5	24	303	106	—
Sandtorg	25	10	—	51	17	138	4	43	214	74	—
Skånland	2	1	—	125	53	160	—	47	287	101	—
Hårstad	—	—	—	10	3	13	1	4	23	8	—
Bjarkøy	34	7	—	53	19	45	1	12	132	39	—
Torsken	64	13	—	30	10	32	1	11	126	35	—
Trondenes sorenskriveri	160	41	—	591	207	547	12	171	1298	431	—

Hjemstedskommune	Garn			Line		Dypsagn			Samlet antall		Antall leikarar
	Mann	Båter	Garnbåter utrustet med liner	Mann	Båter	Mann	Båter		Fiskere	Båter	
							med liner	uten liner			
Ibestad	—	—	—	295	106	40	3	15	335	124	—
Gratangen	25	10	—	229	83	49	—	13	303	106	—
Andørja	—	—	—	359	132	46	5	7	405	144	—
Astafjorden	30	5	—	139	47	35	—	13	204	65	—
Salangen	—	—	—	158	55	74	10	15	232	80	—
Lavangen	—	—	—	179	62	13	1	4	192	67	—
Bardu	—	—	—	2	1	7	—	2	9	3	—
Tranøy	3	1	—	148	52	69	2	24	220	79	—
Sør-Reisa	44	6	—	246	83	73	3	23	363	115	1
Dyrøy	6	1	—	429	150	13	—	5	448	156	—
Senja sorenskriveri	108	23	—	2184	771	419	24	121	2711	939	1
Hillesøy	—	—	—	54	17	96	5	33	150	55	—
Tromsøysund	34	8	1	235	75	429	59	108	698	250	6
Tromsø	—	—	—	84	31	155	38	28	239	97	—
Balsfjord	9	2	—	164	63	233	36	54	406	155	—
Malangen	10	2	—	111	36	73	5	23	194	66	—
Lenvik	17	2	—	573	204	240	8	78	830	292	1
Målselv	8	2	—	6	3	58	2	18	72	25	—
Malangen sorenskriveri	78	16	1	1227	429	1284	153	342	2589	940	7
Lyngen	287	52	—	246	88	277	20	92	810	252	—
Sørfjord	21	3	—	137	47	59	11	12	217	73	1
Karlsøy	8	1	—	213	71	284	64	55	505	191	—
Helgøy	—	—	—	111	38	157	21	40	268	99	—
Skjærvøy	236	33	—	62	22	100	10	29	398	94	—
Nord-Reisa	17	2	—	53	20	29	4	6	99	32	—
Kvænangen	31	4	—	17	6	122	15	29	170	54	—
Lyngen sorenskriveri	600	95	—	839	292	1028	145	263	2467	795	1
Troms fylke	946	175	1	4841	1699	3278	334	897	9065	3105	9
Hammerfest	—	—	—	—	—	11	1	3	11	4	—
Vardø by	—	—	—	3	1	—	—	—	3	1	—
Alta	—	—	—	—	—	26	—	9	26	9	—
Talvik	2	1	—	19	3	15	—	4	36	8	—
Loppa	29	6	—	46	16	89	—	31	164	53	—
Sørøysund	24	4	—	5	1	54	—	23	83	28	—
Kjelvik	—	—	—	6	2	4	—	2	10	4	—
Lebesby	—	—	—	—	—	8	—	2	8	2	—
Gamvik	—	—	—	5	1	—	—	—	5	1	—
Sør-Varanger	—	—	—	—	—	4	—	1	4	1	—
Vardø herred	—	—	—	4	1	4	—	1	8	2	—
Hasvik	—	—	—	—	—	18	—	6	18	6	—
Finnmark fylke	55	11	—	88	25	233	1	82	376	119	—

Hjemstedskommune	Garn			Line		Dypsagn			Samlet antall		Antall leiekarer
	Mann	Båter	Garnbåter utrustet med liner	Mann	Båter	Mann	Båter		Fiskere	Båter	
							med liner	uten liner			
Sammen drag:											
Sogn og Fjordane fylke .	114	18	—	—	—	—	—	—	114	18	—
Møre fylke	746	100	1	50	15	100	2	28	896	145	22
Sør-Trøndelag fylke	34	7	—	24	8	68	—	21	126	36	—
Nord-Trøndelag fylke	56	11	—	32	8	111	3	31	199	53	1
Nordland fylke	3482	727	5	8751	2460	4045	243	1216	16278	4646	1017
Troms fylke	946	175	1	4841	1699	3278	334	897	9065	3105	9
Finmark fylke	55	11	—	88	25	233	1	82	376	119	—
Ialt	5433	1049	7	13786	4215	7835	583	2275	27054	8122	1049

Motorbåter og dampfiskefartøier tilstede i Lofoten den 22. mars.

Nedenstående tabell viser det den 22. mars antegnede antall av disse farkoster som deltok i Lofot-fisket, samt mannskap og redskapsutstyr. Mannskapene er medregnet i foranstående tabeller som omhandler fiskernes antall, og av farkostene er de hvorfra fisket dreves direkte, og for de øvriges vedkommende doryene, medtatt i det båtantal som de øvrige tabeller utviser. Tabellen inneholdt tidligere også opplysninger om seilskøiter. Disse fartøier forekommer nu ikke lenger.

Tabell 7.

Art av farkoster	Fra hvilket fylke																										
	Sogn og Fjordane			Møre			Sør-Trøndelag			Nord-Trøndelag			Nordland			Troms			Finnmark			Tilsammen					
	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.	Antall	Mann	Fangstb.			
<i>Åpne og halvdekkede farkoster med motor;</i>																											
Garnfiske.....	—	—	—	—	—	—	1	4	—	1	4	—	222	812	—	12	50	—	1	4	—	237	874	—			
Linefiske som selvdrager	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	389	1444	—	29	119	—	3	11	—	421	1574	—			
Do. med fangstbåter..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	57	17	11	50	12	1	5	1	24	112	30			
Dypsagnfiske	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	29	—	223	817	13	117	433	28	7	31	2	355	1310	43			
Ialt	—	—	—	—	—	—	1	4	—	9	33	—	846	3130	30	169	652	40	12	51	3	1037	3870	73			
<i>Dekkede båter og fartøier med motor;</i>																											
Garnfiske.....	19	119	—	96	694	—	4	25	—	10	52	—	413	2403	—	96	728	—	6	40	—	644	4061	—			
Linefiske som selvdrager	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	26	1	560	2505	2	38	180	—	4	17	—	608	2728	3			
Do. med fangstbåter..	—	—	—	8	56	18	2	18	6	1	6	2	146	1186	408	342	3718	1349	2	18	6	501	5002	1789			
Dypsagnfiske.....	—	—	—	11	82	15	8	57	7	10	49	2	279	1775	222	238	2192	510	26	130	29	572	4285	785			
Ialt	19	119	—	115	832	33	14	100	13	27	133	5	1398	7869	632	714	6818	1859	38	205	35	2325	16076	2577			
<i>Dåmpskibe:</i>																											
Garnfiske.....	—	—	—	4	55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	55	—			
Linefiske med fangstbåter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Dypsagnfiske	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Ialt	—	—	—	4	55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	55	—			
Tilsammen	19	119	—	119	887	33	15	104	13	36	166	5	2244	10999	662	883	7470	1899	50	256	38	3366	20001	2650			

Båtmannskapenes størrelse.

Båtmannskapenes styrke har vært:

Tabell 8.

Båter	1925	1926	1927	1928	1929
Pr. garnbåt	4,66	4,81	4,88	5,21	5,16
„ linebåt	2,94	3,00	3,03	3,12	3,27
„ dypsagnbåt	2,99	3,02	3,27	2,90	2,72

Tabell 9. Fiskerantall fordelt etter bruksart 1920—1929.

Bruksmåte	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Garnbrukere .	34,8	38,3	29,5	28,1	28,3	24,5	28,9	27,8	20,6	21,1
Nattlinebrukr.	56,2	45,8	41,5	47,3	42,7	52,6	52,7	48,2	49,3	51,0
Dypsagnbrukr.	9,0	15,9	29,0	24,6	29,0	22,9	18,4	24,0	30,1	28,09

Synkenoten.

Fangst av skrei med synkenot er fremdeles forbudt under Lofot-fisket i samtlige opsynsdistrikter, kfr. vedkommende vedtekt, inntatt i avsnitt VIII.

Leikarer.

Siste rubrikk i tabell 6 angir tallet av leikarer fra de forskjellige herreder.

Nedenstående tabell angir antallet av leikarer fra de forskjellige distrikter i de siste 5 år, samt deres procentvise antall i forhold til samtlige Lofot-fiskere.

Tabell 10.

Hjemsted	1925	1926	1927	1928	1929
Sogn og Fjordane fylke.....	—	—	—	4	—
Møre fylke.....	7	—	8	5	22
Sør-Trøndelag fylke	—	—	—	—	—
Nord-Trøndelag fylke.....	2	—	—	1	1
Helgeland	129	124	82	109	174
Salten og Steigen.....	30	39	73	49	85
Lofoten og Vesterålen.....	552	595	393	570	758
Troms fylke.....	2	2	17	5	9
Finnmark fylke	—	—	—	—	—
Ialt	722	760	573	743	1049
Prosent av samtlige fiskere	3,3	3,5	2,9	2,9	3,8

Hyren for vante leiekarer var i år noget høiere enn foregående år. Der betaltes således fra 300 til 400 kroner. Det almindeligste var dog 280 til 350. For uøvede og yngre folk var hyren adskillig mindre, nemlig fra 150 til 200 kroner. I alle tilfeller hadde leiefolkene fritt hus m. v. som tidligere.

I de aller fleste vær opstod krangel under sluttopgjøret. Opsynets bistand måtte søkes for å få tvistighetene bilagt. I mange tilfeller opstod tvistighetene som følge av mangelfulle avtaler. I enkelte vær hadde forhyrerne vanskelighet med å utrede hyrene som følge av dårlig fiske. Særlig var dette tilfelle vestpå, men stort sett var disse forhold tilfredsstillende.

De mange erfaringer nødvendiggjør at man atter må henstille til fiskere som regelmessig søker til Lofoten som leiekarer at leieforholdet søkes ordnet skriftlig. Det er den eneste vei som fører frem.

Antall båter tilstede i de enkelte deler av Lofoten ved hver ukes slutning.

(G = garnbåter, L = linebåter, D = dypsagnbåter, S = sum).

Tabell 11.

		Uken som endte											
		1/2	8/2	15/2	22/2	1/3	8/3	15/3	22/3	29/3	5/4	12/4	19/4
Kanstadfjord	G	—	11	107	181	208	214	280	305	247	193	118	54
	L	—	3	58	182	230	236	241	287	302	270	140	65
	D	—	4	45	165	222	301	254	486	583	496	214	84
	S	—	18	210	528	660	751	775	1078	1132	959	472	203
Raftsundet	G	2	9	24	35	40	41	42	47	55	69	20	0
	L	4	18	54	105	138	140	140	143	139	151	93	0
	D	0	8	16	31	35	36	36	38	37	40	13	0
	S	6	35	94	171	213	217	218	228	231	260	126	0
Brettesnes	G	10	26	44	48	50	5	78	48	48	55	14	4
	L	22	93	161	202	206	205	198	187	178	202	95	24
	D	4	9	28	47	56	56	63	59	53	55	11	3
	S	36	128	233	297	312	266	339	294	279	312	120	31
Skroven	G	24	79	117	145	146	171	177	155	140	139	101	22
	L	26	88	129	145	152	163	208	164	167	158	51	8
	D	34	135	308	415	460	496	562	498	494	475	103	37
	S	84	302	554	705	758	830	947	817	801	772	255	67
Svolvær	G	4	29	49	94	115	130	162	170	134	131	55	5
	L	38	303	752	885	941	1074	1135	1132	105	910	337	54
	D	1	39	165	631	552	675	708	661	622	561	149	12
	S	43	376	966	1610	1608	1879	2005	1966	1807	1602	541	71
Kabelvåg	G	5	33	58	43	71	72	72	73	72	72	50	11
	L	12	30	45	50	52	65	67	68	71	68	44	22
	D	4	61	212	309	387	432	438	436	435	426	136	29
	S	21	124	315	402	510	569	577	577	578	566	230	62
Hopen	G	5	16	27	30	38	45	47	46	46	44	25	11
	L	36	67	102	150	157	150	152	156	152	137	103	53
	D	1	8	22	61	102	121	124	121	123	116	71	31
	S	42	91	151	211	297	316	323	323	321	297	199	95
Henningsvær	G	17	35	47	63	76	70	81	91	107	129	126	44
	L	111	282	506	576	539	586	588	602	599	638	465	134
	D	18	152	225	365	394	405	417	506	492	469	161	56
	S	146	469	778	1004	1059	1061	1086	1199	1198	1236	752	234
Stamsund	G	5	18	21	29	26	26	28	32	32	34	44	17
	L	51	127	225	321	360	340	330	352	340	394	472	111
	D	4	14	25	36	44	45	47	49	41	41	41	13
	S	60	159	271	386	430	411	405	433	413	469	557	141
Ure	G	1	5	6	6	6	6	6	7	9	8	8	6
	L	37	67	94	121	126	126	127	127	125	130	169	61
	D	0	6	11	18	18	20	21	21	21	21	22	3
	S	38	78	111	145	150	152	154	155	155	159	199	70
Balstad	G	5	7	25	27	25	22	18	17	28	33	18	175
	L	86	202	337	361	380	370	315	310	396	538	747	175
	D	0	0	1	1	1	0	2	2	2	3	8	2
	S	91	209	363	389	406	392	335	330	415	569	788	195
Nufsfjord	G	3	5	5	5	5	5	2	2	2	2	2	2
	L	30	59	80	95	100	101	98	102	103	104	120	73
	D	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	S	33	64	85	100	105	106	100	104	105	106	122	75

		Uken som endte											
		4/2	8/2	15/2	22/2	1/3	8/3	15/3	22/3	29/3	5/4	12/4	19/4
Sund	G	5	8	11	14	15	14	14	15	17	19	21	19
	L	35	58	84	95	99	105	105	103	105	104	253	134
	D	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reine	S	40	66	95	109	114	119	119	118	122	123	274	153
	G	2	51	55	24	10	13	13	13	13	15	34	30
	L	44	138	164	174	173	176	178	181	181	245	565	307
Sørvågen	D	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17	0
	S	46	189	219	198	183	189	191	194	194	260	616	337
	G	0	1	1	2	2	3	5	3	3	3	3	0
Værøy	L	54	82	163	235	280	293	304	321	352	419	596	462
	D	0	0	0	1	2	4	5	5	5	6	6	0
	S	54	83	164	238	284	300	314	329	360	428	605	462
Røst	G	3	5	5	5	5	5	5	4	2	4	0	0
	L	84	119	132	134	142	143	140	140	142	142	146	128
	D	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Østenfor Henningsvår	S	87	124	137	139	147	148	145	144	144	146	146	128
	G	24	24	25	27	27	27	27	27	27	30	29	30
	L	15	22	31	38	40	41	43	41	49	50	52	45
Henningsvær	D	0	0	1	1	2	2	2	2	2	2	2	0
	S	39	46	57	66	69	70	69	70	81	81	84	71
	G	50	203	426	576	668	678	858	844	742	703	383	107
Henningsvær	L	138	607	1301	1719	1876	2033	2141	2137	2060	1896	863	226
	D	44	264	796	1659	1814	2117	2185	2302	2347	2169	697	196
	S	232	1074	2523	3954	4358	4828	5184	5283	5149	4768	1913	529
Vestfor Henningsvår til Lofotodden	G	17	35	47	63	76	70	81	91	107	129	126	44
	L	111	282	506	576	589	586	588	602	599	638	465	134
	D	18	152	225	365	394	405	417	506	492	469	161	56
Værøy og Røst	S	146	469	778	1004	1059	1061	1086	1199	1198	1236	752	234
	G	21	95	124	107	89	89	86	90	93	109	145	92
	L	337	733	1147	1402	1518	1511	1457	1496	1602	1934	2922	1323
Opsynsdistriktet	D	4	20	37	56	65	69	75	77	69	71	94	18
	S	362	848	1308	1565	1672	1669	1618	1663	1764	2114	3161	1433
	G	27	29	30	32	32	32	32	31	32	33	30	26
Opsynsdistriktet	L	99	141	163	172	182	184	180	181	191	192	198	173
	D	0	0	1	1	2	2	2	2	2	2	2	0
	S	126	170	194	205	216	218	214	214	225	227	230	199
Opsynsdistriktet	G	115	362	627	778	865	869	1057	1056	974	974	684	269
	L	685	1763	3117	3869	4165	5014	4366	4416	4452	4660	4448	1856
	D	66	436	1059	2081	2275	2593	2679	2887	2910	2711	954	270
Opsynsdistriktet	S	866	2531	4803	6728	7305	7776	8102	8359	8336	8345	6086	2395

Fiskere og båter tilstede 22. mars.

Tabell 12.

Fiskevær	Garn			Liner		Dypsagn			Saml. antall		Antall leitekarer
	Mann	Båter	Garnbåter utrustet med liner	Mann	Båter	Mann	Båter		Fiskere	Båter	
							med liner	uten liner			
Kjeøy	1374	305	—	805	287	1501	—	486	3680	1078	8
Risvær	206	47	—	410	143	111	10	28	727	228	15
Brettesnes.....	155	51	—	511	193	147	20	19	813	283	—
Skroven	638	146	1	449	160	1266	43	455	2353	804	13
Svolvær	1126	162	—	2747	1012	1778	33	640	5651	1847	140
Kabelvåg	373	73	—	218	70	1191	125	302	1782	570	34
Ørsvåg	46	5	—	43	14	24	5	4	113	28	—
Ørsnes	25	5	—	182	41	18	6	1	225	53	1
Hopen	260	35	1	305	98	281	101	5	846	239	48
Henningsvær	565	95	—	1836	592	1340	210	293	3741	1190	75
Øst-Lofoten	4768	924	2	7506	2610	7657	553	2233	19931	6320	334
<hr/>											
Stamsund	165	32	4	1100	333	111	22	20	1376	407	17
Ure	38	7	—	501	127	51	—	21	590	155	29
Mortsund	66	14	—	238	64	—	—	—	304	78	11
Balstad	33	5	—	974	195	4	1	1	1011	202	94
Midtre-Lofoten.....	302	58	4	2813	719	166	23	42	3281	842	151
<hr/>											
Nufsfjord.....	9	2	—	449	103	—	—	—	458	105	56
Sund	64	17	—	369	102	—	—	—	433	119	82
Reine og Havnøy...	56	13	—	685	181	—	—	—	741	194	157
Sørvågen, Moskenes, Tind og Å	9	3	—	1264	321	8	5	—	1281	329	250
Vest-Lofoten	138	35	—	2767	707	8	5	—	2913	747	545
<hr/>											
Værøy	24	4	—	579	140	—	—	—	603	144	4
Røst	201	28	1	121	39	4	2	—	326	69	15
Værøy og Røst.....	225	32	1	700	179	4	2	—	929	213	19
Ialt	5433	1049	7	13786	4215	7835	583	2275	27054	8122	1049

III. Bolig- og sanitærforhold.

Boligspørsmålet er nu under bearbeidelse hos centraladministrasjonen. Som bekjent blev der i 1928 nedsatt en komité bestående av fiskerikonsulent Rønnestad, fiskeriinspektørene Ellingsen og Dahl samt utvalgsformann Anderssen-Strand, der fikk i oppdrag å undersøke forholdene og fremkomme med en nærmere utredning og innstilling. Denne komité opholdt sig en tid i Lofoten under fisket i 1929 og foretok da reiser omkring i værene. Der blev da konferert med væreiere og en rekke fiskere om spørsmålet, likesom der på flere steder blev avholdt møter med interesserte, hvor situasjonen nærmere blev drøftet. Komiteen har nu avgitt sin innstilling, der nu er under videre bearbeidelse hos administrasjonen. Da der ennå ikke er tatt standpunkt til innstillingen, skal man ikke her komme nærmere inn på spørsmålet. Det er nok å nevne at komiteens innstilling, som vesentlig er enstemmig, anbefaler at husmangelen omkring i værene søkes avhjulpet mest mulig og hurtigst mulig, da en rekke fiskevær er helt nødlidende stillet på området, særlig i Øst-Lofoten, hvor der på mange steder er lite hus og dårlige hus.

Fra Kjeøy er innløpet meget sterke klager over vannforsyningen, som i det vesentligste går ut på det samme som foregående år. Man skal derfor henvise til Lofotberetningen for 1927, side 27, og likeså til beretningen for ifjor, side 28. Forholdene er så mangelfulle som de overhode kan bli. Den anlagte brønn på Kjeøy viste sig å bli en stor skuffelse, og det er et stort spørsmål om det er nogen hensigt i å koste mer på denne brønn, idet forholdene på stedet neppe innbyr hertil. Spørsmålet om å dekke vannbehovet for Kjeøy fra Ytterstadelven bør uoppholdelig undersøkes, og hvis man kommer til det resultat at vannforsyningen løses fordelaktigst ad den vei, bør der tilveiebringes midler snarest mulig. Inntil dette spørsmål er løst, bør vannbeholderen på Kjeøy utbedres, dette dog som en rent midlertidig foranstaltning. Kjeøy er jo et av de betydeligste vær i Lofoten, som besøkes av en mengde fiskere. Det er derfor en bydende nødvendighet at der ved offentlig foranstaltning skaffes tilstrekkelig vann til været hurtigst mulig.

Opsynsbetjenten i Risvær har under 16. april 1929 sendt tilsynsmannen for statens eiendommer i Vågan en skrivelse, hvori han påpeker manglene ved vannforsyningen i været. Brønnene har ikke vært oprenset på lange tider, likesom der antas å være mangler ved selve beholderne og den måte hvorpå vannhentningen skjer. Man forutsetter at tilsynsmannen søker å ordne forholdet på en tilfredsstillende måte, hvorfor man ikke ved denne anledning skal komme nærmere inn på de enkelte ting.

Fra Skroven innberetter opsynsbetjenten at de offentlige brønne i været ikke har vært rensed på 3 år. Brønnenes overbygning er også i en meget slett forfatning, likesom selve vannforsyningen fra brønnene ikke foregår på en helt tilfredsstillende måte, bl. a. på grunn av mindre hensiktsmessige heiseinnretninger. Nordland fylke har delvis bekostet disse brønner vedlikeholdt, men ingen kan med sikkerhet si om fylket har nogen sådan plikt. Derfor har også vedlikeholdet vært ytterst mangelfullt.

Det offentlige bør overta vedlikeholdet fullt ut og tilsynet med brønnene bør overdrages statens tilsynsmann i Vågan. Tilfredsstillende forhold vil aldri opstå før så skjer. Man leker likefrem med folkehelsen ved å la vannforsyningen foregå så slett som tilfellet er i mange vær.

Opsynsbetjenten i Vågane innberetter:

»Boligforholdene for fiskerne i Kabelvåg er betydelig forbedret ved bygning av 5 statsrorboder med plass til 90 mann. Foruten statsrorbodene er der av private bygget to rorboder med salteri, som gir plass til 38 mann. Den nye tilgang på rorboder har virket meget heldig, og den dårligste innkvartering hos private har avtatt i tilsvarende grad, idet belegget ifjor og i år er nogenlunde likt.

Hvad vannforsyningen på Olsneset og Storvågen angår gjentaes de krav som er skrevet i beretningen for 1927 og 1928. Det er bragt i erfaring at Kabelvåg byggekommune har til hensikt inneværende år å legge vannledning nedover til Vågans gamle hjem. Det er da et spørsmål om ikke det offentlige skulde søke samarbeide med byggekommunen og Vågan kommune i den hensikt med det samme arbeidet er igang å få ledningen forlenget helt ned til sjøen i Storvågen, og der opsatt en vannstender til benyttelse for de derboende fiskere. Man er av den opfatning at det vilde være meget heldig om vannforsyningen blev ordnet som foran antydnet for Storvågens vedkommende. Selvsagt måtte det offentlige delta i utgiftene.«

Utvalgsformannen henviser til hvad han tidligere har anført angående vannforsyningen på Olsnes og Storvågen og slutter sig til opsynsbetjentens foran citerte uttalelser. Det anbefales at det offentlige efter at beregning og omkostningsoverslag foreligger, stiller et bestemt beløp til disposisjon for Vågan byggekommune til benyttelser som anført. Man

kan neppe forlange at Vågan kommune skal bære alle omkostninger med vannforsyningen, som nærmest må betegnes som ekstraordinære foranstaltninger av hensyn til fiskerbefolkningen på stedet.

Vannforsyningen for Henningsværs vedkommende skal man ved denne anledning ikke komme nærmere inn på, idet den nu i mange år behandlede plan om anlegg av et tidsmessig vannverk med ledning fra Urviken står foran sin realisasjon. Vannverket vil bli av uvurderlig betydning for den stadig store almue i dette vær, og vil samtidig gi selve stedet et kraftig fremstøt. Forholdene på området har jo alltid vært helt trøstesløse, og man kan forundres over at den eneste riktige plan som nu skal gjennomføres ikke for lang tid siden er realisert.

For Stamsunds vedkommende kan man ikke si at vannforsyningen har foregått tilfredsstillende. De offentlige anlagte brønner er for små, og beliggenheten er ikke heldig. Selv ved de middels belegg som de senere år har forekommet for været har vannbeholderne vist sig utilstrekkelig. Så snart en større ansamling av fiskere inntreffer, står man utvilsomt overfor de største vanskeligheter. Man må derfor på det bestemteste henstille at spørsmålet om anlegg av et passende og tidsmessig vannverk optaes til drøftelse snarest mulig. Fra naturens side ligger de stedlige forhold godt an for anlegg av vannverk, og efter hvad man kan skjønne, skulde omkostningene stille sig forholdsvis rimelige. Det tilrådes at man straks igangsetter undersøkelse, og samtidig bør der konfereres med væreier J. M. Johansen om samarbeide, da der kan være en mulighet for at han kan gå sammen med det offentlige om anlegg som nevnt.

For Balstads vedkommende, særlig da Kremmerviken og Balstadlandet har kravet om forbedring av vannforsyningen vært oppe nu i en årrekke uten at det offentlige har tatt sig tilstrekkelig av saken. Det er intet mindre enn uforsvarlig at et ideelt fiskevær med faste, store årlige belegg skal leve under de fortvilede forhold som hersker på området. Vinteren 1928 blev der avholdt masse møte i været, hvor kravet med styrke blev fremholdt og det samme gjentok sig nu i vinter. Sakens dokumenter og møtets uttalelser blev gjennom utvalgsformannen innsendt til administrasjonen ledsaget av nærmere begrunnelse. I Lofotberetningen for 1928, side 29 og 30 er spørsmålet nærmere omhandlet, likeså i 1925, og man tør henvise hertil. Det er beklagelig at man skal være nødsaget til å arbeide i årevis for å vinne gehør for sådanne uavviselige krav som de her omhandlede. Omkostningsspørsmålet skulde ikke her stå hindrende i veien, idet de stedlige forhold og den velvilje vedkommende grunneier har vist tilsammen medfører at et vannprosjekt, som det i Lofotberetningen for 1928 foreslåtte skulde være helt økonomisk overkommelig. Den måte kravet er foreslått løst på er så rimelig og beskjedent

at det ikke er til å komme forbi. Hvad det gjelder er å få planen realisert uten videre overveielser, idet nødtilstanden på området krever det.

Vannforsyningen på Reine og Zakrisøy er fremdeles meget mangelfull, hvorfor der i vinter fremkom meget sterke og berettigede klager over forholdene. Kravene har vært fremholdt i Lofotberetningen gjentatte ganger uten resultat, og særlig for 1925 er forholdene nærmere belyst. Brønnen på Zakrisøy har vist sig helt utilstrekkelig, idet den omkring midtvinters er uttappet. Belegget på stedet har stadig økende tendens, og det er klart at forholdene med de knappe vannmengder ikke kan vedvare. Der bør anlegges en helt ny og større brønn, da utvidelse av den nuværende neppe er formålstjenlig. Hvad selve Reine angår, så er forholdene på langt nær tilfredsstillende. Selv med det forholdsvis mindre belegg som var på stedet i vinter foregikk vannforsyningen ikke uten ulemper. Når et større belegg innfinner sig vil situasjonen straks bli vanskelig. Vannbeholderen er meget for liten, hvorfor befolkningen må skaffe sig vann fra tilsig på forskjellige steder i været. Sådant vann er ofte urent, og mengdene er små. Når så isen legger sig på den indre havn, kommer folk ikke til vannsigene, og store vanskeligheter opstår. Et betydningsfullt og velordnet fiskevær som Reine kan ikke være tjent med slikt, og det anbefales at forholdene på stedet hurtigst mulig undersøkes med sikte på anlegg av en større vannbeholder eller vannverk på et bekvemt sted. Dette krav fra fiskerne kan ikke oversees ytterligere.

Opsynsbetjenten i Sørvågen innberetter at vannforsyningen for distriktet foregår på samme slette måte som før, da intet er foretatt for å avhjelpe manglene. Der har hvert år siden 1925 vært skrevet i Lofotberetningen om manglene, og man henviser hertil. Særlig er forholdene slette på selve Moskenes, hvor der ikke finnes et brukbart vanntak. Der er riktignok en slags brønn — visstnok anlagt i sin tid av det offentlige — men denne er meget for liten og er så slett anlagt at der alltid kommer gjødseltilsig til brønnen. Vannet er derfor alltid forurenset og sundhetsfarlig.

Det henstilles at spørsmålet snarest mulig optaes til undersøkelse i samarbeide med væreieren på Moskenes, som muligens er villig til å støtte foretagendet. Der er anledning til på en økonomisk rimelig måte å få anlagt et vannverk, noget som snarest bør undersøkes nærmere, og skulde det vise sig at et sådant foretagende vil falle for dyrt, må der i hvert fall på stedet anlegges en tilstrekkelig stor brønn så nær havnen som mulig. Forholdene er så slette at kravet ikke kan avvises lenger.

For Værøy gjentaes kravene om bedre vannforsyning under henvisning til Lofotberetningen for 1927, side 29. Der er intet foretatt, og kravet har nu i årenes løp med den stadige stigning av belegget vokset sig så sterkt at ytterligere utsettelse ville være uforsvarlig.

Opsynsbetjenten i Røst innberetter også i år at de offentlige brønner ikke har vært rensert og reparert på en årrekke. Brønnene betraktes som herreløst gods. Ingen synes å ha noget med de offentlige brønner å bestille.

I anledning de årlige klager over manglende tilsyn, oprensning og reparasjon av de offentlige brønner i fiskeværene i Lofoten, skal man henstille at det offentlige i sin helhet overtar tilsynet med brønnene samt bekoster den nødvendige oprensning og reparasjon. Tilsynet bør overlates statens tilsynsmann i Vågan for hele Lofoten. Fiskeriopsynet i hvert fiskevær bør pålegges å besiktige brønnene og innsende beretning om disses tilstand med forslag til utbedringer, ledsaget av opgave over hvad

Tabell 13.   **Antall rorboder og losjihus.**

Fiskevær	Rorboder tilhørende					Logihus		Husrum til ialt
	Væ- re- ere	Fiskere	Andre	Ialt	Rummer antall mann	Antall	Rummer antall mann	
Rinøy og Kjeøy.....	—	—	—	—	—	16	260	260
Raftsund og Risvær.....	11	1	2	14	128	14	220	348
Brettesnes.....	6	2	2	10	120	15	180	300
Skroven og Guldbrandsøy..	48	19	23	90	642	5	51	693
Austnesfjorden.....	14	—	—	14	114	2	20	134
Svolvær.....	11	—	—	11	110	4	32	142
Kabelvåg.....	5	2	19	26	473	8	100	573
Storvågen.....	23	3	5	31	445	1	10	455
Ørsvåg.....	10	—	2	12	106	1	30	136
Ørsnes.....	21	—	2	23	230	—	—	230
Hopen.....	20	—	—	20	200	1	8	208
Kalle.....	35	—	—	35	350	1	20	370
Festvåg.....	3	—	—	3	40	—	—	40
Guldvik.....	4	—	—	4	34	1	9	43
Sauøy og Skata.....	6	—	1	7	116	1	15	131
Henningsvær.....	33	8	21	62	888	28	493	1381
Stamsund og Svarholt.....	46	2	—	48	826	16	100	926
Steine.....	11	—	—	11	122	1	8	130
Ure.....	50	—	—	50	500	7	35	535
Brandsholmen, Mortsund og Sandsund.....	15	4	5	24	191	5	65	256
Balstad.....	63	5	—	68	788	3	28	816
Nuvsfjord.....	53	—	—	53	460	—	—	460
Nesland.....	24	—	—	24	240	2	14	254
Sund, Møllerodden og Soløy	25	—	—	25	270	—	—	270
Havnøy.....	40	—	—	40	335	—	—	335
Olenilsøy, Sakrisøy og Topøy	36	—	—	36	300	—	—	300
Reine.....	59	—	—	59	582	—	—	582
Moskenes.....	32	—	2	34	260	—	—	260
Sørvågen og Bogen.....	75	4	2	81	810	—	—	810
Å og Tind.....	86	—	2	88	860	—	—	860
Værøy.....	77	6	4	87	566	—	—	566
Røst.....	74	6	1	81	917	21	300	1267
Ialt	1016	62	93	1171	12023	153	2048	14071

omkostningene kan bli og hvilket materiell skal danne grunnlaget for tilsynsmannens arbeide med reparasjonene. De nuværende forhold på området er helt uholdbare. En ordning som den antydede tror man vil være tilfredsstillende, forutsatt at staten bevilger de nødvendige midler til vedlikeholdet.

Nogen bedring med hensyn til renholdet i rorbodene og omkring disse er der dessverre ikke å merke på de fleste steder. Alt går fremdeles i den gamle tilvante dur »med skitt op og lort i mente« og så lenge ensartede og skjerpede helserådsforskrifter for samtlige herreder i Lofoten uteblir, kan man ikke vente nogen bedring. Man skal innskrenke sig til å henvise til hvad man i årrekker har skrevet herom. Det man trenger er greie bestemmelser om renholdet, og om hvem som har plikten og ansvaret her.

Lægetjenesten.

(Lofotfisket 1929).

Der var i vinter ansatt 9 fiskerilæger.

Som fiskerilæge i Kjeøy fungerte distriktslægen i Lødingen K. Friedrichsen. Denne har i alt behandlet 220 syke. Herav er 56 innsendt til eller behandlet på sykehus. 1 døde på sykehus av hjernebetendelse.

Som fiskerilæge i Skrova tjenstgjorde læge R. Spockeli, som imidlertid ikke har innsendt de vanlige månedslister og heller ingen innberetning.

Som fiskerilæge i Svolvær fungerte stadsdyrlæge E. Daae.

Denne anfører i innberetningen:

Sundhetstilstanden var i første halvdel av februar meget god, men fra midten av denne måned optratte der en utbredt influensaepidemi, der varte til utgangen av mars måned, og som sammen med forkjølelsessykdommer, skaffet lægen meget arbeide. Henimot 1000 fiskere kom under behandling.

De fleste influensatilfeller optratte ganske lett, men i ikke få tilfeller var sykdommen av alvorligere natur med eftersykdommer, som bronkitter og lungebetendelse.

Av andre epidemiske sykdommer forekom 2 tilfeller av rosen, 1 av skarlagensfeber, samt 1 tilfelle av cerebrospinal meningit. 6 tilfeller av lungetuberkulose blev behandlet. De syke blev hjemsendt og hjemstedshelserådene underrettet.

Da alle sykeplasser var optatt på Kabelvåg sykehus i begynnelsen av mars måned, beholdtes fylkesmannens tillatelse til å legge syke fiskere

inn på Svolvær sykestue og lazarett. På disse blev tilsammen innlagt 17 fiskere.

Stadslægen fremholder at Kabelvåg sykehus med sine 30 sykeplasser, det eneste fiskerisykehus østenfor Henningsvær, selv under normal sykelighet er for lite. Når der som i de senere år er egen fiskerilæge i Skrova, så bør sykehuset dersteds bli satt i så pass stand, at det kan benyttes.

Utover i mars måned efterat daglinefisket tok sin begynnelse forekom mange tilfeller av verkfingre — delvis også av ondartet natur. Der forekom et tilfelle av kuloforgiftning, idet en ung mann blev funnet bevisstløs nede i maskinrummet, som var lukket. Årsaken til forgiftningen var en osende opfyrringslampe.

I Svolvær er der få og for det meste gammeldagse rorboder, som i vinter var overbefolket. Der blir også innkvartert fiskere i mange private huser — ja det har forekommet, at fiskere har søkt tilhold på ganger — uten ildsted — for å få tak over hodet.

Levemåten blandt fiskerne er jevnt god, men under et storfiske som i vinter, blir det for lite søvn og uregelmessig med spisningen, derfor kan man sist i fisket se mange slitne ansikter.

Som fisket artet sig i vinter var det umulig for lægen å holde nogen fast kontortid. Når fiskerne kom op fra sjøen om kvelden, blev det mest å gjøre for lægen, og klokken var 11—12 om aftenen før de siste patienter gikk.

I den tiden Kjeøy-fisket foregikk blev der ringt jevnt på nattklokken en 4—5 netter om uken, idet fiskerne søkte hit ned for å få salg på fisken.

Som fiskerilæge i Kabelvåg fungerte distriktslægen i Vågan dr. Granfeldt.

Denne anfører i innberetningen at like før fiskets begynnelse hadde influensaen begynt å rase innen Vågan, og som ventet blev det denne sykdom, som blev den dominerende blandt fiskerne de første uker efter fiskets begynnelse.

Som vanlig ved influensa kom der mange lungekomplikasjoner, og et relativt stort antall mellemørebetendelse. Alle kompliserte tilfeller blev innlagt på Kabelvåg sykehus. Av epidemiske sykdommer forøvrig inntraff meslinger og skarlagensfeber. Den sistnevnte sykdom blev innført med fiskere fra Troms fylke. I alt blev isolert 3 tilfeller i sykehuset.

Av sykdom forøvrig er det åndedretts- og fordøielsessykdommer, som er de centrale. Lægen har forøvrig også inntrykk av at det er mange fiskere som søker lægen »for sikkerhets skyld«.

Verkfingre, svuller og ulykker var der mange av. Ikke få fingre måtte settes av. $\frac{2}{3}$ inntraff en egenartet ulykke, idet 3 fiskere som stod ute på moloen og så på stormen blev tatt av en sjø og slengt mot moloen. Alle 3 måtte innlegges på sykehuset for benbrudd.

Sykdomme under

Tabell 14—15.

Sykdom	Sum		Behandlet i:			
	Behand- lede	Døde	Januar	Februar	Mars	April
Cerebrospinal meningit	2	2	—	1	1	—
Simpel feber	17	—	—	15	2	—
Vannkopper	1	—	—	—	—	1
Skarlagensfeber	6	—	—	2	3	1
Røde hunde	2	—	—	—	—	2
Mæslinger	16	—	—	4	9	3
Rosen	7	—	—	—	6	1
Akut bronchit, katarrh	705	—	7	172	229	297
Katerralsk og follikulær angina	136	—	8	32	53	43
Lungebetendelse	30	5	—	9	16	5
Brystbetendelse	46	—	2	11	24	9
Influenza	481	1	3	167	247	64
Gigtfeber	14	—	—	4	5	6
Diarrhoe (akut)	29	—	—	11	11	7
Hjernebetendelse	1	—	1	—	—	—
Andre hjerne- og rygmærvsykdomme	7	1	—	—	4	3
Andre nervesykdomme	145	—	5	30	67	41
Sindssykdom (form?)	2	—	—	2	—	—
Hjertesykdom	35	1	1	12	10	12
Kronisk bronchit, astma	24	—	1	7	6	10
Lungetuberkolose	39	—	2	16	13	8
Blodspytning (blodbrekning)	10	—	—	—	8	2
Akut sykdom i fordøielsesorganerne	62	—	4	15	22	21
Kronisk gastrit. Kardialgi	228	—	—	68	87	73
Tarmslyng	2	—	—	—	1	1
Leversykdom. Gulsott	15	—	—	—	—	15
Nyresykdom	24	1	1	5	10	8
Anden sykdom i urinveiene	19	—	—	11	3	5
Andre kroniske unnerlivssykdomme	47	—	—	18	13	15
Blod og ernæringssykdomme	10	—	—	2	4	4
Kronisk rheumatisme	168	—	7	56	62	43
Fnat og smitsomme hudsykdomme	51	—	1	9	27	14
Andre hudsykdomme	149	—	4	40	59	46
Syphilis	1	—	—	1	—	—
Gonorrhoe. Epididymit	21	—	—	7	10	4
Sår (vulnera)	202	—	1	47	108	46
Benbrudd. Luxationer	64	—	1	22	26	15
Ben- og ledsykdomme	69	—	—	13	26	30
Stød. Forvridning etc.	143	—	1	41	62	39
Seneskedebetendelse	56	—	—	21	18	17
Lymphangit. Årebetendelse	257	—	1	61	137	58
Bylder, phlegmone, karbunkel	341	—	3	86	172	80
Verkefinger	342	—	2	88	171	81
Ulcera	55	—	—	15	14	26
Forbrenning	16	—	—	7	6	3
Forfrysning	2	—	—	—	2	—
Øiesykdom	169	—	4	42	81	42
Øresykdom	121	—	—	41	52	28
Sykdom i nesen. Blødning	28	—	—	11	9	8
Svulster	23	—	—	5	8	10

Lofotfisket 1929.

Fordeling på fiskeridistriktene:

Balstad	Værøy og Røst	Kabelvåg	Svolvær	Bø og Malnes	Skroven, Ritsvær, Brettesnes	Kjeøy	Sørvågen og Sund	Henning- vær	Stamsund	Andenæs
—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—
1	—	1	—	—	—	—	—	7	9	—
—	—	2	1	—	—	—	3	—	1	—
2	—	—	—	—	—	8	—	—	—	—
—	—	5	—	—	—	—	1	1	1	—
1	—	2	2	—	—	—	—	2	—	—
64	49	90	144	35	—	28	98	139	49	9
16	15	24	28	5	—	3	2	13	20	10
—	—	10	5	2	—	4	4	3	2	—
6	3	4	7	1	—	1	10	7	26	3
31	34	59	111	—	—	31	72	136	—	5
5	—	—	4	—	—	1	5	—	—	—
4	1	—	9	2	—	2	4	6	2	—
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	16	24	28	1	—	5	11	20	17	5
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	7	7	5	—	—	1	2	5	3	1
—	15	3	1	—	—	—	—	2	3	—
7	6	1	6	4	—	3	5	4	3	—
2	1	2	—	—	—	2	—	—	—	—
3	6	2	19	1	—	7	—	11	4	2
34	26	35	27	5	—	7	40	76	8	5
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	—
1	4	4	6	1	—	—	—	5	2	—
—	2	—	1	—	—	4	—	9	2	1
5	4	1	9	6	—	1	2	2	18	—
3	2	1	—	—	—	—	—	4	—	—
18	—	42	16	7	—	4	7	63	8	5
8	2	11	11	—	—	5	10	2	1	1
29	26	14	25	3	—	1	8	29	12	2
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
2	2	4	7	1	—	2	—	2	1	—
11	45	18	20	—	—	3	16	28	20	2
1	2	21	8	1	—	4	15	11	1	2
17	—	5	12	1	—	2	12	11	8	1
13	11	18	63	8	—	—	13	16	13	8
7	10	8	9	—	—	—	10	6	6	—
17	19	30	56	—	—	—	51	44	24	16
61	35	37	48	8	—	13	67	50	37	6
60	62	41	35	4	—	7	10	48	66	9
5	11	7	9	—	—	1	5	8	9	—
3	—	1	2	—	—	1	3	4	2	—
—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—
20	20	14	39	2	—	7	21	22	12	2
8	16	19	26	2	—	5	7	26	10	2
1	—	5	7	1	—	—	2	5	5	—
—	—	5	3	—	—	2	—	7	2	—

Tabell 15.

Sykdomme under

Sykdom	Sum		Behandlet i:			
	Behand- lede	Døde	Januar	Februar	Mars	April
Brok	19	—	—	3	6	10
Tannuttrekning.....	1620	—	15	592	601	412
Chirurgisk operasjon (art)	68	—	—	20	33	15
Drukning.....	—	6	—	—	—	—
Samlet sum syke	6211	17	76	1841	2644	1650

Tabell 16.

Døde under Lofotfisket 1929.

Sykdom	Sum	Alder	Hjemstavn
Cerebrospinal meningit	1	18 år	Talvik
— " —	1	17 "	Trondenes
Lungebetendelse	1	56 "	Henningsvær
— " —	4		Ikke opgitt
Influenza	1	27 "	Tromsøysund
Hjerneblødning.....	1	67 "	Vega
Hjertesykdom — slag	1		Ikke opgitt
Nyresykdom	1	46 "	Lavangen
Drukning	6 *		* 3 Værøy, 1 Ure, 1 Mortsund, 1 Bal- stad.
	17		

Der blev i år behandlet et stort antall fiskere, som fremgår av tabell 14—15.

Fiskerilægen uttaler sin tilfredshet med statens nye rorboder, som i år blev tatt i bruk, og som betegner en stor bedring for fiskernes innkvarteringsforhold. Hvad de hygieniske forhold forøvrig angår, påtaler fiskerilægen som distriktslægen i Vågan, at han i Henningsvær og Skrova fant fiskehoder og guano klint inn på husveggene, og rester etter egning delvis slengt utfor dørene.

Kabelvåg sykehus hadde i år rekordbelegg med op til 31 pasienter pr. dag. Fiskerilægen fremholder at det er urimelig, at distriktslægen i Vågan som fiskerilæge i Kabelvåg ikke får bevilget til assistent. Hvis ikke distriktslægen i år hadde holdt privat assistent, vilde det ha vært uoverkommelig å greie alt, da reisene innen distriktet både er lange og besværlige.

Lofotfisket 1929. (Forts.).

Fordeling på fiskedistriktene:

Balstad	Værøy og Røst	Kabelvåg	Svolvær	Bø og Malnes	Skroven, Risvær, Brettesnes	Kjeøy	Sørvågen og Sund	Hennings- vær	Stamsund	Andenæs
2	—	6	—	2	—	1	—	4	3	—
233	61	390	154	49	—	53	302	235	193	10
—	4	58	—	—	—	—	1	4	—	—
2	3	—	—	—	—	—	—	—	1	—
729	518	1031	964	152	—	220	819	1066	605	107

På sykehuset blev behandlet 88 patienter — det største antall hittil, og 50 pct. mer enn ifjor. Årsaken hertil er større sykелighet, samt at røde kors »Viking« ikke var stasjonert i Svolvær. Av de 88 patienter som behandledes i sykehuset var 19 lungebetendelse, 17 influensa, 7 meslinger, 3 skarlagensfeber og 6 ulykker.

Der inntråtte 5 dødsfall, hvorav 3 lungebetendelse, 1 av slag og 1 av mengit.

Sykehuset blev holdt åpent til 22. mai av hensyn til skarlagenspatientene.

Som fiskerilæge i H e n n i n g s v æ r fungerte distriktslæge S. Thurn.

Også der har hersket en influensaepidemi, som dog gikk mild. Der blev behandlet 136 influensapatienter, men det var sikkert bare et fåtall som søkte læge. Der inntraff 1 dødsfall. I helene på influensaen fulgte en godartet smittsom leverlidelse (gulstott).

Alvorlige smittsomme sykdommer har ikke forekommet.

Av verkefingre og lymfangiter har der vært betydelig mer i år enn ifjor, og disse har også vært av alvorligere art. Der er behandlet 15 sådanne tilfeller.

Hvad de hygieniske forhold angår, fremholdes det, at det er flere av fylkets rorboder som er i en dårlig forfatning.

Koppvask og renhold i rorboder og på skøiter er gjennomgående slett, da dette arbeide som regel er overtatt til unge gutter. Fremholder at der ved nybygning av rorboder, bør bli avsatt rum til kvindelige kokker.

Som fiskerilæge i S t a m s u n d, tjenstgjorde distriktslæge C. Wismanns assistent dr. H e r t z - H a n s s e n. Denne anfører i sin beretning, at også der i været gikk en influensaepidemi. Likeledes var der meget bronkitt og forkjølelssykdommer. Dessuten var der en masse svullfingre, og en hel del tannuttrekninger. 1 fisker døde på Stamsund syke-

stue av lungebetendelse. Flere patienter blev innlagt på Gravdal eller Bodø sykehus. Herav ett ulykkestilfelle med komplisert benbrudd.

Som fiskerilæge i B a l s t a d fungerte distriktslæge W i s h m a n n.

Denne bemerker at sykkeligheten under fisket ikke bar noget særlig preg. Vel er sykdomstilfellenes antall øket, men dette har sin årsak i større belegg. Av den fryktede influensa forekom ikke mange tilfeller. Derimot forekom en del forkjølelssykdommer. Også i dette distrikt blev trukket en masse tenner — idet der blev trukket 467 tenner på 233 fiskere. Dernæst kommer verkefingre og bylder med et stort antall tilfeller, hvorav flere alvorlige som krevet sykehusbehandling, idet koldbrand gjorde fjernelse av fingrene nødvendig. Av sindssykdom opträtte et par tilfeller — begge sykehusbehandlet. Den ene blev hjemsendt, mens den annen som var meget urolig blev sendt til Bodø. Det urolige vær krevet ett offer i februar og ett i mars.

Hvad de hygieniske forhold angår i fiskeværene henvises til tidligere beretninger. Fiskerilægen presiserer dog at drikkevannspørsmålet på Balstads landside, bli verre og verre eftersom belegget øker, og håper at myndighetene som arbeider med saken får rettet på forholdet til 1930.

Gravdal sykehus tok imot 30 patienter fra Balstad og Mortsund. Dessuten er mottatt mange patienter fra Stamsund, Ure — foruten fra værene vestenfor. Som følge herav var sykehuset en stor del av vinteren overbelagt. Der blev holdt 2 ukentlige kontordager i Balstad, og fra mars av 1 ukentlig kontordag i Mortsund.

Som fiskerilæge i værene S u n d, R e i n e, S ø r v å g e n og N u f s f j o r d, fungerte distriktslægen i Flakstad, E. D y b l i e, der avholdt faste kontordager således: Fra mandag til onsdag i Sund, fra onsdag til fredag på Reine, fredag til søndag på Sørvågen og søndag til mandag i Nufsfjord. Som regel blev det bare 1 ukentlig kontordag i Sørvågen som viste sig å være for lite.

På grunn av det dårlige vær var der meget forkjølelse i de forskjellige vær. Også i dette distrikt blev foretatt en masse tannuttrekninger — ca. 300 — som har tatt uforholdsmessig megen tid.

I Sørvågen opträtte nogen tilfeller av skarlagensfeber og meslinger. Også i disse vær blev behandlet et stort antall verkefingre.

På Reine sykestue blev behandlet 50 patienter med tilsammen 867 liggedager. På Sørvågen 17 patienter med 267 liggedager. Det største antall på mange år.

Fiskerilægen fremholder at rorbodene i Moskenes er stort sett gode. En undtagelse herfra er dog Sund, hvor rorbodene er i en mindre god forfatning. Av priveter er der kun et fåtall, som gjør at der stadig kommer klager fra fiskerne, uten at det dog blir rettet på forholdet.

Distriktslæge dr. John Åsen i Værøy fungerte som fiskerilæge i Værøy og Røst. Sykeligheten derute har i det store og hele artet sig som i Lofotværene. Som nr. 1 blandt sykdommene kommer verkefingrene og dernæst tannuttrekning. Belegget i Røst var også i år lite, så de fleste tilfeller faller på Værøy.

I Værøy sykestue har 15 fiskere vært under behandling med tilsammen 305 liggedager. I Røst kun 2 fiskere med tils. 66 liggedager.

I Værøy inntraff ett dødsfall av hjerneblødning, som følge av fall utfor en kai.

3 brødre fra Værøy omkom ved drukning, idet motorskøyten forliste.

Fiskerilægene utenfor Lofotdistriktet, i Andenes og Bø bemerker at sundhetstilstanden stort sett har vært god.

Oversikten over sykdommenes fordeling på månedene og fiskeridistriktene er også i år utarbeidet på opsynschefens kontor.

IV. Fiskens avsetning.

Kjøpefartøiene.

Antallet av kjøpefartøier har øket de senere år. Eksempelvis kan nevnes, at det største antall ifjor var 391, mens det i år nådde 443. Derimot var fartøiene senere ute i år enn tidligere. Således var der kun fremmøtt 22 den 2. februar, men den påfølgende uke økedes antallet til vel 100. Derimot er der av landkjøpere ingen stigning å merke, tvertimot. Ved midten av februar var kjøpefartøienes antall øket til 260. En jevn stigning fant da sted helt til 22. mars, da belegget var på det høyeste. Den største del seilte direkte fra hjemstedene til værene i Øst-Lofoten, og særlig blev Henningsvær, Svolvevær og Kjeøy, delvis også Skroven besøkt av et stort antall fartøier, nemlig op til 142 for Svolvevær og 137 for Kjeøy. I Vest-Lofoten var antallet forholdsvis lite, særlig den første del av vinteren, bortsett fra Stamsund og Balstad, hvor belegget var jevnt bra under hele fisket. I de fleste vær i Øst-Lofoten var fordelingen også meget jevn og temmelig godt avpasset etter båtbeleggene. I Røst var omtrent ingen fartøier tilstede den største del av vinteren. Imidlertid var der fremmøtt et tilstrekkelig antall landkjøpere, så der var ingen vanskelighet med avsetningen av fisken i de vær i Vest-Lofoten, Værøy og Røst hvor få og tildels ingen fartøier var tilstede. Det gode fiske i Øst-Lofoten bevirket at de fleste fikk full last i de oprinnelige værstasjoner, så flytning blev overflødig. Enkelte fikk endog op til 2 og 3 laster på en og samme kjø. De fartøier som kom til Lofoten sist i sesongen seilte for det meste direkte til Vest-Lofoten, hvor de fikk full last på kort tid. Mellom Kjeøy og enkelte andre vær i Øst-Lofoten, bl. a. Svolvevær, Skroven og Henningsvær foregikk en del flytning i løpet av vinteren som følge av variasjon i fisket. Ved midten av mars hadde en flerhet av fartøier full last, og omkring 23. i måneden begynte belegget å avta. På samme tid seilte en del fartøier fra værene i Øst-Lofoten vestover til Balstad, Reine og Sørvågen. De første dager av april var antallet gått ned til 300, uken etter til 150, og den 26. i måneden henlå der kun 10 kjøpefartøier. Enkelte fiskere tilvirket sin egen fangst under

hele fisket. Tildels leiet disse hus på land, men i de fleste tilfeller blev fiskefarkosten eller medbragt farkost benyttet. Dette arbeide med tilvirkningen optok adskillig tid, hvorfor de vedkommende ikke fikk tid til å drive sjøen så regelmessig som ønskelig kunde være. Det økonomiske utbytte av arbeidet med egen tilvirkning er jo avhengig av prisene, og i det lange løp er det et stort spørsmål hvordan det økonomisk vil stille sig, når hensyn taes til at fisket under de omstendigheter ikke får drives så omfattende som når man selger fangsten efterhvert.

Der var i vinter fremmøtt i alt 334 fiskekjøpere med stasjon på land. Disse var meget jevnt fordelt omkring i værene. Det største antall forekom på Balstad, hvor der var 61. De fleste av disse var innstillet på tørrfiskproduksjon.

Loven om tvungen sløining virket meget tilfredsstillende overalt, og såvidt man vet, forekom ingen overtredelser eller omgæelser av loven. Alle parter har nu gjort sig fortrolig med nødvendigheten av foranstaltningen og innser nu fordelene, såvel økonomisk som hvad selve produktet angår.

Antall kjøpefartøier tilstede i hvert vær ved hver ukes slutning i 1929.

Tabell 17.

Uken som endte	Kanstadfjord	Risvær	Brettesnes	Austnesfjorden	Skroven	Svolvær	Vaagene	Hopen	Henningvær	Stamsund	Ure	Balstad	Nufsfjord	Sund	Reine	Sørvågen	Værøy	Røst	Tilsammen
Februar 1	—	—	—	—	2	3	1	5	2	—	1	5	—	2	—	—	1	—	22
— 8	14	—	4	—	10	26	2	9	18	7	3	12	—	2	—	—	1	—	108
— 15	42	5	12	—	25	82	12	10	35	12	3	16	—	2	—	—	2	—	258
— 22	48	12	14	—	26	89	14	16	42	18	10	18	1	2	—	—	3	—	313
Mars 1	48	12	12	—	31	97	15	16	50	18	10	16	2	2	—	—	4	—	333
— 8	40	13	11	—	43	123	17	20	56	17	9	14	1	3	—	—	4	9	380
— 15	43	11	3	—	42	142	17	26	59	17	9	14	—	3	—	—	3	—	289
— 22	137	13	12	—	35	108	15	26	52	15	9	15	—	3	—	—	3	—	443
— 29	79	19	6	—	40	111	14	27	51	12	8	15	1	3	—	1	2	—	389
April 5	31	18	8	—	35	87	14	16	57	10	9	17	1	3	—	1	3	—	310
— 12	5	—	2	—	14	25	6	12	25	13	8	17	1	3	7	11	2	1	152
— 19	—	—	—	—	4	5	2	4	6	9	7	24	—	4	2	7	1	—	75
— 26	—	—	—	—	—	2	—	3	—	—	3	—	—	—	—	1	1	—	10

Nærmere opplysninger om de i Lofoten den 22. mars 1929 noterte kjøpe- og losjifartøier, oplagte innbefattet.

Tabell 18.

Hjemsted	Fartøiernes art					Samtlige fartøiers		Samlet drektighet i tonns	Gjennomsnittlig		Losjifartøier el. fartøier i oplag	
	Dampskibe	Skonnerter og galeaser	Slupper	Jekter	Jektegaleaser og jekter	Skøtter	Antall		Besetning	Besetning pr. fartøi		Drektighet i tonns
Byer:												
Haugesund	—	—	1	—	—	2	3	15	100	5	33,3	—
Bergen	1	3	1	9	—	3	17	97	1050	5,7	61,8	—
Aalesund	4	1	2	—	—	2	9	69	984	7,6	109,3	—
Molde	—	—	1	—	—	1	2	10	63	5	31,5	—
Kristiansund N.	7	18	21	23	2	6	77	491	4682	6,6	60,8	—
Trondhjem	—	1	2	3	1	3	10	56	473	5,6	47,3	—
Steinkjær	—	1	—	—	—	—	1	6	72	6	72,0	—
Namsos	—	—	—	1	—	—	1	5	59	5	59,0	—
Brønnøysund	—	2	1	—	—	2	5	27	181	5,4	36,2	—
Mosjøen	—	1	—	—	—	—	1	6	51	6	51,0	—
Bodø	1	4	6	10	1	3	25	179	2011	7,2	80,0	—
Narvik	—	—	—	—	1	—	1	5	50	5	50,0	—
Svolvær	—	—	—	1	1	—	2	15	137	7,5	68,5	—
Harstad	—	2	1	4	1	—	8	46	626	5,8	78,3	—
Troms	—	—	—	1	1	—	2	11	136	5,5	68,0	—
Tilsammen	13	33	36	52	8	22	164	1038	10675	6,3	65,0	—
Landdistrikter:												
Hardanger og Voss	—	2	3	3	—	—	8	43	486	5,3	60,7	—
Sør-Søndmøre	—	—	6	3	—	3	12	54	504	4,5	42,0	—
Nord-Søndmøre	—	—	—	2	—	1	3	13	124	4,3	41,3	—
Romsdalen	—	—	—	1	—	—	1	4	33	4	33,0	—
Frøya	—	—	—	1	—	1	2	9	68	4,5	34,0	—
Hitra	—	1	4	2	—	4	11	51	409	4,6	37,2	—
Inderøy	—	—	—	1	—	—	1	5	40	5	40	—
Fosen	—	1	9	10	1	4	25	127	977	5	39,1	—
Stjør- og Værdal	1	—	1	—	—	—	1	4	40	4	40	—
Namdalen	—	1	6	5	1	3	17	78	762	4,6	44,8	—
Brønnøy og Alstahaug	1	3	4	14	—	9	31	151	1949	4,9	62,9	—
Rana	—	2	6	5	—	—	13	65	631	5	48,5	—
Salten	—	12	18	48	3	12	93	491	4020	5,4	43,2	1
Steigen	—	2	2	9	1	3	17	81	777	4,7	45,7	—
Lofoten og Vesterålen	—	—	6	10	9	9	34	149	1570	4,4	46,2	6
Trondenes	—	—	3	—	—	2	5	24	208	4,8	41,6	—
Senja	—	—	1	4	—	1	6	26	241	4,3	40,2	—
Tilsammen	2	24	69	118	15	52	280	1355	12839	4,83	45,9	7
Ialt	15	57	105	170	23	74	444	2393	23514	5,6	55,4	7

Fiskeopkjøpere på land tilstede 22. mars 1929.

Tabell 19.

Kanstadfjorden:		Storvågan:		Mortsund:	
Fra Hamarøy.....	1	Fra Bergen.....	1	Fra Bergen.....	1
- Lødingen.....	3	- Lurøy.....	2	- Hol.....	7
	<u>Ialt 4</u>	- Steigen.....	1		<u>Ialt 8</u>
Raftsundet:		- Hadsel.....	1	Balstad:	
Fra Vågan.....	6	- Sandtorg.....	1	Fra Bergen.....	1
- Bø.....	1		<u>Ialt 6</u>	- Kristiansund.....	1
- Gamvik.....	1	Ørsvåg:		- Vega.....	3
	<u>Ialt 8</u>	Fra Vågan.....	4	- Vevelstad.....	1
Brettesnes:			<u>Ialt 4</u>	- Tjøtta.....	1
Fra Sortland.....	1	Ørsnes:		- Dønnes.....	1
- Vågan.....	3	Fra Vågan.....	4	- Bodø.....	1
- Vartdal.....	1		<u>Ialt 4</u>	- Buksnes.....	36
	<u>Ialt 5</u>	Hopen		- Hol.....	1
Skrova:		Fra Gildeskaal.....	1	- Hadsel.....	1
Fra Bergen.....	1	- Vågan.....	3	Sortland.....	1
- Kristiansund N.....	2		<u>Ialt 4</u>		<u>Ialt 48</u>
- Brønnøy.....	1	Henningsvær:		Nufsfjord:	
- Meløy.....	1	Fra Bergen.....	1	Fra Flakstad.....	4
- Bodin.....	1	- Ålesund.....	3	- Bø.....	1
- Skærstad.....	1	- Romsdal.....	1		<u>Ialt 5</u>
- Fauske.....	1	- Søraukra.....	1	Sund:	
- Nordfoll.....	1	- Tjøtta.....	2	Fra Vevelstad.....	1
- Vågan.....	4	- Alstahaug.....	1	- Flakstad.....	5
- Målselv.....	1	- Skjerstad.....	1		<u>Ialt 6</u>
	<u>Ialt 14</u>	- Fauske.....	1	Havnøy:	
Svolvær:		- Saltdal.....	1	Fra Moskenes.....	4
Fra Måløy.....	1	- Bodin.....	1		<u>Ialt 4</u>
- Molde.....	1	- Bodø.....	1	Reine.	
- Ålesund.....	3	- Nordfoll.....	1	Fra Vågan.....	1
- Ørsta.....	1	- Kjerringøy.....	1	- Moskenes.....	4
- Herøy.....	1	- Leiranger.....	3		<u>Ialt 5</u>
- Kristiansund.....	1	- Vågan.....	18	Moskenes:	
- Bodin.....	1	- Gimsøy.....	1	- Moskenes.....	1
- Skjerstad.....	1	- Valberg.....	6		<u>Ialt 1</u>
- Ballangen.....	1	- Sandtorg.....	1	Sørvaagen og Bogen:	
- Svolvær.....	7	- Harstad.....	1	Fra Bergen.....	1
- Vågan.....	1		<u>Ialt 46</u>	- Vevelstad.....	1
- Hadsel.....	1	Stamsund		- Tjøtta.....	2
- Harstad.....	1	Fra Leirfjord.....	2	- Moskenes.....	7
- Trondenes.....	1	- Dønnes.....	2		<u>Ialt 11</u>
- Leirvik.....	1	- Nesna.....	2	Tind og Å:	
	<u>Ialt 23</u>	- Valberg.....	1	Fra Vevelstad.....	2
Kabelvåg:		- Hol.....	20	- Moskenes.....	4
Fra Stavanger.....	1		<u>Ialt 26</u>		<u>Ialt 6</u>
- Vik i Helgel.....	1	Steine		Værøy:	
- Nesna.....	2	Fra Bindal.....	1	Fra Vega.....	2
- Hemnes.....	2	- Hol.....	2	- Bodø.....	1
- Vågan.....	9		<u>Ialt 3</u>	- Buksnes.....	1
- Harstad.....	1	Ure:		- Værøy.....	11
- Sandtorg.....	2	- Hol.....	9		<u>Ialt 15</u>
	<u>Ialt 18</u>		<u>Ialt 9</u>		

Tabell 19 (forts.)

Røst:		Fra Brønnøy.....	1	Fra Lødingen.....	3
Fra Bergen.....	1	- Vik.....	1	- Vågan.....	53
- Bodin.....	3	- Bindal.....	1	- Gimsøy.....	1
- Røst.....	7	- Vega.....	5	- Valberg.....	7
	lalt 11	- Vevelstad.....	5	- Hol.....	39
Ialt tilstede:		- Tjøtta.....	5	- Buksnes.....	37
Fra Stavanger.....	1	- Alstahaug.....	1	- Flakstad.....	9
- Bergen.....	7	- Leirfjord.....	2	- Moskenes.....	20
- Ålesund.....	6	- Dønnes.....	2	- Verøy.....	11
- Molde.....	1	- Hemnes.....	2	- Røst.....	7
- Kristiansund N.....	4	- Nesna.....	4	- Ballangen.....	1
- Bodø.....	3	- Lurøy.....	2	- Hadsel.....	3
- Svolvær.....	7	- Meløy.....	1	- Bø.....	2
- Harstad.....	3	- Gildeskål.....	1	- Sortland.....	2
- Ørsta.....	1	- Bodin.....	6	- Trondenes.....	1
- Vartdal.....	1	- Saltdal.....	1	- Sandtorg.....	4
- Herøy.....	1	- Skjerstad.....	3	- Målselv.....	1
- Måløy.....	1	- Fauske.....	2	- Leirvik.....	1
- Romsdal.....	1	- Nordfoll.....	2	- Gamvik.....	1
- Søraukra.....	1	- Steigen.....	1		
		- Hamarøy.....	1		
		- Kjerringøy.....	1		
		- Leiranger.....	3		
					lalt 294

Fartøier med handel, tilstede 22. mars 1929.

Tabell 20.

Hjemsted	Varenes art					
	Antal fartøier	Kolonialvarer	Alm. krambodhandel	Fiske-redskaper og Taugverk	Agn	Agn, Trævarer, ved etc.
Byer:						
Mosjøen.....	1	—	—	—	—	1
Harstad.....	1	—	—	—	1	—
	Tils.	2	—	—	1	1
Landdistrikter:						
Frøia.....	1	—	—	—	—	1
Rørvik.....	1	—	—	—	1	—
Vega.....	1	—	—	—	1	—
Tjøtta.....	1	—	—	—	1	—
Leirfjord.....	3	—	—	—	3	—
Alstahaug.....	2	—	—	—	2	—
Salten.....	2	—	—	—	2	—
Vågan.....	1	1	—	—	—	—
Buksnes.....	1	1	—	—	—	—
Flakstad.....	1	—	1	—	—	—
Lødingen.....	1	—	—	1	—	—
Trondenes.....	1	—	—	1	—	—
	Tils.	16	2	1	2	10
	Ialt	18	2	1	2	11
						2

Gjennomsnittspriser på fiskeprodukter i hvert fiskevær i 1929 angitt i kroner (kilopris for sløiet fisk).

Tabell 21.

Fiskevær	Garnfisk	Linefisk	Dypsagnfisk	Hoder	Lever	Fersk rogn	Salt rogn
	pr. 100 kg.	pr. 100 kg.	pr. 100 kg.	pr. 100 stk.	pr. hl.	pr. hl.	pr. hl.
Kjeøy og Rinøy	10,7	10,7	10,7	2,20	20,9	7,7	—
Risvær	10,3	10,3	10,3	2,25	20,0	5,0	—
Brettesnes	10,6	10,6	10,6	1,80	22,5	6,3	8,6
Skroven	10,4	10,4	10,4	2,35	21,4	5,8	—
Austnesfjord	—	—	—	—	—	—	—
Svolvær	10,5	10,5	10,5	2,50	22,6	7,9	i 1,5
Kabelvåg	10,2	10,2	10,2	2,00	21,2	5,6	12,0
Hopen og Ørsnes	10,5	10,3	10,4	1,85	22,4	6,5	—
Henningsvær	10,6	10,6	10,6	2,10	23,7	5,5	—
Stamsund	10,7	10,7	10,7	2,25	22,0	6,0	—
Ure	10,8	10,8	10,8	2,25	22,0	5,0	12,0
Balstad	10,5	10,5	10,5	2,50	22,3	7,5	15,0
Nufsfjord	10,0	10,0	—	2,50	18,7	5,8	—
Sund	10,3	10,3	—	1,70	19,3	5,8	—
Reine	11,0	11,0	—	2,00	19,6	7,4	—
Sørvågen	10,4	10,4	10,4	1,80	17,7	6,2	15,5
Værøy	10,5	10,5	—	2,00	21,0	5,5	13,0
Røst	11,4	11,4	—	2,60	23,7	7,2	12,0

Gjennomsnittspris for rund og sløiet fisk 1890—1929.

(Øre pr. stk.).

Tabell 22.

År	Sløiet	Rund	År	Sløiet	Rund	År	Sløiet	Rund
1889	27.0	34.1	1903	21.2	24.4	1916	91.0	130.6
1890	20.5	24.2	1904	18.5	23.9	1917	116.5	149.1
1891	26.5	31.7	1905	26.8	34.1	1918	94.0	121.7
1892	21.4	26.4	1906	25.1	30.4	1919	130.0	166.3
1893	17.1	22.3	1907	37.5	43.4	1920	85.0	121.6
1894	20.0	26.6	1908	36.3	42.1	1921	45.0	58.3
1895	14.0	17.8	1909	33.6	39.7	1922	73.0	91.1
1896	21.1	28.6	1910	34.8	44.7	1923	42.0	158.2
1897	15.5	20.4	1911	43.1	55.6	1924	88.6	121.8
1898	16.6	22.0	1912	25.3	29.6	1925	99.44	127.82
1899	25.0	30.3	1913	29.0	34.4	1926	43.16	63.00
1900	33.4	41.2	1914	33.6	39.3	1927	16.41	28.50
1901	25.5	32.3	1915	32.5	40.6	1928	—	60.2
1902	25.2	30.6						

Gjennomsnittspris angitt kilovis for sløiet fisk.

(Øre pr. kg.).

1929 ..... 10.5

Alt salg av fisk foregikk i vinter på vekt.

Tilstedeværende trandamperier på land og ombord i fartøier i Lofoten den 22. mars 1929.

Tabell 23.

	På land	Ombord		På land	Ombord
Kanstadfjorden			Vågene.		
Fra Ålesund		2	Fra Bergen	2	
» Kristiansund N.		1	» Ålesund	1	
» Sandnessjøen		1	» Vågan	1	
» Meløy		1	» Sandtorg	2	
» Bodø		1			
» Lødingen	3				
» Trondenes	1			6	
		6			
Ialt 10	4		Ialt 6		
Raftsundet.			Hopen.		
Fra Brønnøysund		1	Fra Ålesund	1	
» Hamarøy	1		» Bodø	1	
» Bø	1		» Vågan	2	
		1	» Flakstad	1	
Ialt 3	2			5	
		1	Ialt 5		
Skrova.			Henningsvær.		
Fra Bergen	1		Fra Bergen	2	
» Kristiansund	2		» Ålesund	3	
» Ørstad	1		» Vik	1	
» Bindal	1		» Tjøtta	1	
» Brønnøy	1		» Vågan	4	
» Lurøy		1	» Valberg	1	
» Nordfold	1		» Harstad	1	
» Vågan	5		» London	1	
» Målselv	1			14	
Ialt 14	13		Ialt 14		
		1			
Svolvær.			Stamsund.		
Fra Oslo	1		Fra Oslo	1	
» Bergen		1	» Ålesund	2	
» Ålesund	2		» Stamsund	4	
» Kristiansund		2		7	
» Ørstad	1		Ialt 7		
» Svolvær	3				
» Harstad		1			
» Dyrøy	1		Ure.		
» Tromsø	1		Fra Hol	2	
		6	» Flakstad	1	
Ialt 15	9			3	
			Ialt 3		

Tabel 23 (forts.)

	På land	Ombord		På land	Ombord
Mortsund.				Reine.	
Fra Bergen	1		Fra Reine	5	
” Hol	2			5	
Ialt 3	3		Ialt 5		
Balstad.			Sørvågen.		
Fra Bergen	1		Fra Bergen	1	
” Dønnes	1		” Moskenes	6	
” Bodø	1			7	
” Buksnes	3		Ialt 7		
” Birmingham	1				
” U. S. A.	1				
Ialt 8	8		Værøy.		
			Fra Bergen	1	
			” Vega	1	
			” Hol	1	
			” Værøy	4	
				7	
			Ialt 7		
Nufsfjord.			Røst.		
Fra Nufsfjord	2		Fra Bergen	1	
	2		” Bodin	1	
Ialt 2			” Røst	3	
				5	
			Ialt 5		
Sund.					
” Flakstad	4	2			
	4	2			
Ialt 6					

Tilstede ialt 120 trandamperier hvorav på land 104, ombord 16.

V. Tilreisende og næringsdrivende.

(Kjøpefartøier ikke innbefattet).

Tabell 24.

Opholds- sted	Beskjeftigelse															Tilsammen						
	Handlende	Agenter	Spiseverter	Hodekjøpere	Lever- og rognkjøpere	Trandampere	Urmakere	Gravører	Motormontører	Garnbøtere	Andre håndverkere	Flekkere	Ægnere	Andre arbeidere	Beitjenter og tjenere		Artister („Kunstnere“)	Kvaksalvere	Uten fast arbeide	Fotografer	Kokker	Fiskekjøpere
Risvær, Raftsundet	3	1	—	4	3	3	—	—	—	15	—	3	—	20	10	—	—	1	—	—	8	71
Brettesnes	2	2	3	5	7	4	—	—	—	5	—	6	6	15	7	—	—	10	—	11	9	92
Skroven..	22	4	—	40	53	12	1	—	1	15	4	57	—	97	23	4	1	40	—	24	14	412
Svolvær..	43	16	—	87	104	44	—	1	—	18	—	40	41	135	35	4	—	165	1	—	26	760
Kabelvåg, Storvågan	21	4	5	33	9	18	—	—	2	14	—	18	—	51	20	3	—	25	—	—	24	247
Ørsvåg ..	—	—	—	3	5	1	—	—	—	9	—	2	—	8	2	—	—	—	—	—	5	35
Ørsnes...	1	—	—	5	3	—	—	—	—	2	—	2	—	19	4	—	—	2	—	—	5	43
Hopen, Kalle....	1	2	—	10	3	7	—	—	1	32	1	4	—	22	9	—	—	2	—	—	4	98
Henningsvær	29	7	4	64	28	29	1	—	3	5	17	45	6	120	34	1	—	50	—	30	53	526
Stamsund, Steine ...	1	5	—	43	7	23	2	—	—	1	—	10	1	25	4	—	—	11	—	—	8	141
Ure	2	8	2	8	5	5	1	—	—	4	1	3	8	12	5	—	—	10	—	14	13	101
Mortsund	1	—	—	—	—	3	—	—	—	2	—	3	—	9	4	—	—	—	—	—	8	30
Balstad ..	3	4	1	13	11	21	—	—	—	11	—	8	75	67	13	—	—	29	—	—	42	298
Nufsfjord.	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	1	—	1	27	2	—	—	2	—	—	2	39
Sund	1	—	1	2	—	6	—	—	—	5	1	—	7	20	6	—	—	—	—	—	6	55
Havnøy ..	—	—	—	—	—	4	—	—	—	20	—	2	—	15	6	—	—	—	—	10	2	59
Reine	1	—	—	—	—	5	—	—	1	60	1	4	—	40	10	1	—	—	—	15	—	138
Moskenes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sørvågen.	1	3	—	3	2	10	1	—	—	1	3	—	2	105	9	1	—	12	—	—	10	163
Å og Tind	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Værøy ...	3	2	—	2	2	10	—	—	1	—	3	5	—	24	6	—	—	5	—	—	15	78
Røst	1	—	—	—	—	5	—	—	—	10	1	2	—	23	10	—	—	2	—	—	11	65
Kjeøy, (Rinøy) ..	25	2	1	39	32	26	1	—	2	4	—	6	—	115	36	—	—	—	—	—	6	295
Ialt	161	60	17	361	274	240	7	1	11	233	33	220	147	969	255	14	1	366	1	104	271	3746

1) Herav handlet 45 med kolonial- og fiskeredskaper, 2 med kortevarer, 6 med fetevarer, 13 med manufaktur, 28 med beklædningsgjenstande, 1 med bøker, 13 med trevarer, 2 med guld og sølvsaker og 51 med agn (skjell).

VI. Været og bedriften.

Landliggedager på grunn av været i tiden 28. januar—27. april 1929.

Tabell 25.

Måned	Østlofoten		Vestlofoten, Værøy og Røst	
	Hele	Delvise	Hele	Delvise
Januar.....	—	1	1	1
Februar.....	2	4	2	7
Mars.....	2	7	4	8
April.....	1	4	2	2
Ialt	5	16	9	18

Værforholdene kan ikke betegnes som tilfredsstillende, og særlig gjelder dette den mest betydningsfulle måned mars. I januar og februar var været gjennomgående bra, og av virkelige landliggedager var der ikke så mange. Vinnretningen var i første halvdel av februar vesentlig vestlig og i siste derimot hovedsakelig østlig. Temperaturen var høi og nedbør forekom sjelden. I mars inntraff meget styggvær med sydvest-storm og adskillig nedbør, regn og sneslaps. Været var noget urolig, og bedriften led under det, og særlig gikk dette ut over de mindre farkoster, som hadde vanskelig for å nå feltet under de forhold. Der blev derfor nokså mange landliggedager på disse farkoster. Derimot klarte de mer sjødyktige båter å holde det gående med omtrent daglig sjødrift på tross av storm og sjø på den tid. Da været ødela bedriften for de små farkoster omtrent hele mars, blev utbyttet for disse meget slett. April derimot skapte gunstige driftsforhold overalt, noget som for en del opprettet de mindre gode resultater fra den foregående måned.

Strømforholdene var ikke særlig generende, bortsett fra enkelte tider i Vest-Lofoten, Værøy og Røst.

Hele og delvise uværsdager fra fiskets begynnelse til dets avslutning.
Tabell 26.

År	Østlofoten					Vestlofoten, Værøy og Røst				
	Jan.	Feb.	Mars	April	Ialt	Jan.	Feb.	Mars	April	Ialt
1920.....	3	12	10	3	28	4	14	14	7	39
1921.....	3	8	9	6	26	3	11	8	8	27
1922.....	1	7	5	4	17	2	9	5	4	20
1923.....	2	5	3	0	10	5	8	7	1	21
1924.....	4	8	7	1	20	5	8	6	2	21
1925.....	2	8	6	2	18	3	9	4	2	18
1926.....	2	10	8	3	23	2	10	9	3	24
1927.....	1	6	4	3	14	1	6	2	3	12
1928.....	—	8	5	5	18	—	7	3	5	15
1929.....	1	6	9	5	21	2	9	12	4	27
Gj.snitlig	2.0	7.8	6.6	3.2	19.5	2.7	9.1	7.0	3.9	22.4

Antall trekningsdager i hvert fiskevær under opsynstiden.

Tabell 27. H = hele, D = delvise, S = ialt.

Fiskevær	Januar			Februar			Mars			April			Ialt		
	H	D	S	H	D	S	H	D	S	H	D	S	H	D	S
Kjeøy og Rinøy.....	—	—	—	21	1	22	23	2	25	18	—	18	62	3	65
Risvær.....	4	—	4	20	4	24	14	7	21	14	2	16	52	13	65
Brettesnes.....	4	—	4	22	1	23	13	6	19	15	1	16	54	8	62
Skroven.....	4	—	4	18	3	21	13	8	21	14	4	18	49	15	64
Svolvær.....	3	1	4	17	5	22	15	6	21	18	5	23	53	17	70
Kabelvåg.....	3	1	4	19	4	23	13	8	21	18	4	22	53	17	70
Hopen.....	1	3	4	18	3	21	10	12	22	16	4	20	45	22	67
Henningsvær.....	3	1	4	16	6	22	14	8	22	21	2	23	54	17	71
Stamsund.....	4	—	4	19	3	22	15	8	23	22	2	24	60	13	73
Ure.....	2	—	2	19	2	21	14	9	23	19	2	21	54	13	67
Balstad.....	1	3	4	19	3	22	14	9	23	20	3	23	54	18	72
Nufsfjord.....	1	2	3	19	3	22	14	9	23	20	3	23	54	17	71
Sund.....	2	1	3	18	4	22	13	10	23	17	3	20	50	18	68
Reine.....	1	2	3	20	1	21	14	8	22	23	1	24	58	12	70
Sørvågen.....	2	1	3	20	2	22	15	6	21	20	1	21	57	10	67
Værøy.....	2	2	4	18	4	22	9	8	17	14	4	18	43	18	61
Røst.....	2	1	3	19	2	21	11	4	15	16	1	17	48	8	56

Tabell 28. Antall sjøværdsdager i årene 1925—1929.

	Østlofoten					Vestlofoten, Værøy og Røst				
	1925	1926	1927	1928	1929	1925	1926	1927	1928	1929
Januar.....	6	5	1	2	4	5	5	1	1	3
Februar.....	22	21	22	19	22	18	21	21	19	22
Mars.....	25	25	27	27	21	24	23	27	26	23
April.....	16	19	16	19	20	16	21	17	20	21

Antall personer omkommet under fisket i de siste 10 år.

Tabell 29.

År	Antall båtforlis						Antall forliste		Omkomne ved andre tilfeller	Antall omkomne		
	Ialt	Anledning			Tilregnelighet			Reddede		Omkomne	Ialt	Pr. tusen fiskere
		Under fisket	Under reise	Andre tilfeller	Utilregnelig	Kunde være undgått	Ubestemt					
1920.....	5	4	1	—	4	—	1	4	12	—	12	0.98
1921.....	8	6	2	—	8	—	—	12	9	1 ¹⁾	10	0.68
1922.....	5	4	1	—	4	—	1	13	3	—	3	0.18
1923.....	6	4	1	1	5	1	—	11	4	—	4	0.24
1924.....	6	5	—	1	6	—	—	14	2	1 ²⁾	3	0.18
1925.....	8	7	1	—	7	—	1	13	7	—	7	0.34
1926.....	7	7	—	—	5	—	2	12	14	—	14	0.70
1927.....	5	3	2	—	5	—	—	20	12	1	13	0.75
1928.....	5	3	1	—	4	—	—	13	4	—	4	0.17
1929.....	10	9	1	—	9	—	1	31	14	—	14	0.48

1) Falt overbord fra båt eller skøite. 2) Falt i sjøen fra kai i havn.

Tabell 30. Antall av båtforlis, spesifisert etter måte og båttype.

	Aar 19..										Ialt	
	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29		
Måte:												
Fylldt eller kantret av bråtsjø..	4	4	3	3	5	4	3	—	3	4	33	
Kuldseiling	—	—	—	—	—	2	—	2	1	1	6	
Påseiling	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	2	
Grundstøtning.....	—	2	—	—	—	—	1	2	1	1	7	
Overlastning	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	
Andre, eller ukjendte m.....	1	2	2	2	1	2	3	—	—	3	16	
Ialt	5	8	5	6	6	8	7	5	5	10	65	
Båttype:												
Nordlandsbåter:												
Fembøring	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Otring	—	2	1	—	—	—	—	1	—	1	5	
Halvfenterumming	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	2	
Halvfjerderumming	—	1	—	—	—	2	1	1	—	2	7	
Trerumming	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	11	
Halvtredjerumming	—	—	—	2	1	1	—	—	—	—	4	
Spidsbåt	—	—	—	—	—	1	1	—	1	—	3	
Båtjolle	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Skipsbåt	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	
Dory	1	1	—	—	2	2	—	—	1	1	8	
Sneseilbåt	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	
Motorbåt	2	—	—	2	—	1	2	—	—	2	9	
Motorskøite	1	3	1	—	1	—	2	1	2	3	14	
Ialt	5	8	5	6	6	8	7	5	5	10	65	

Forlis.

Av båtforlis forekom der i vinter forholdsvis mange, nemlig i alt 10. Den samlede besetning på disse farkoster utgjorde 45 mann. Av disse blev 31 mann reddet, mens 14 omkom. Årsakene til forlisene og ulykkene var de vanlige, nemlig seilpress med derav følgende kullseiling, kantring av bråtsjø samt overlastning m. v. Det var hovedsakelig ro-båter og mindre, åpne motorfarkoster som ulykken rammet. De mindre farkoster frister ofte skjebnen for meget, idet de drar ut på feltet i hårdt vær og litar på at de større maskinfarkoster yder hjelp hvis det skulde vise sig påkrevet. I mange tilfeller kommer sådan hjelp under storm og sjø, men det forekommer også tilfeller hvor der ingen større farkost er i nærheten, når været skaper kritiske situasjoner for de mindre båter. Nettopp under sådanne forhold er det at ulykken som regel er ute. Motorfarkostene viser alltid stor forståelse under storm, og de hjelper i den utstrekning det lar sig overkomme. Redningsskøiter var stasjonert i de fleste vær. Det fremragende arbeide disse utfører på fiskesfeltet uværsdagene er så kjent at nogen nærmere omtale her er overflødig.

Luftens temperatur i Balstad 1929 (celsiusgrader).

Tabell 31.

Uken som endte	Gjennomsnitt av middags- temperatur	Gjennomsnitt av døgnet laveste temp.	Ukens høieste noterte temperatur	Ukens laveste noterte temperatur
Februar 2	+ 0.8	÷ 0.7	+ 4	÷ 5
— 9	+ 2	+ 0.6	+ 4	÷ 2
— 16	÷ 0.9	÷ 2.6	+ 0	÷ 4
— 23	÷ 1.1	÷ 3	+ 3	÷ 8
Mars 2	÷ 0.6	÷ 2.6	+ 2	÷ 9
— 9	÷ 0.9	÷ 3.3	+ 2	÷ 7
— 16	+ 0.2	+ 1	+ 2	÷ 1
— 23	+ 4	+ 2	+ 7	÷ 2
— 30	+ 5	+ 2	+ 6	÷ 4
April 6	+ 1	÷ 4	+ 4	÷ 8
— 13	+ 6	0	+ 10	÷ 4
— 20	0	÷ 3	+ 3	÷ 5
— 27	+ 5	÷ 3	+ 6	÷ 7
Hele sesongen	+ 1.6	÷ 1.2	+ 10	÷ 9

Luftens middelstemperatur m. v. ved middagstider i Balstad 1925—1929.
Tabell 32.

Tidsrum	1925	1926	1927	1928	1929
Januar 25—31	+ 3.6	÷ 4.5	÷ 3.	÷ 0.5	÷ 0.8
Februar 1—14	+ 1.6	÷ 2.0	+ 2.3	0	+ 1.4
— 15—sidste	÷ 1.5	÷ 0.8	÷ 0.9	+ 1.7	÷ 1.2
Mars 1—15	÷ 3.8	÷ 0.5	+ 1	+ 0.7	÷ 0.3
— 16—31	+ 0.2	+ 3.7	+ 1.1	+ 3.5	+ 3.5
April 1—24	+ 5.1	+ 2.7	+ 1.9	+ 5.7	+ 2.6
Middeltemperatur	+ 1.7	+ 0.5	+ 0.9	+ 1.	+ 1
Gjennemsnittlig døgminimum ..	÷ 2.4	÷ 2.8	÷ 2.8	÷ 0.1	+ 1.2
Lavest noterte temperatur	÷ 1.3	÷ 15	÷ 11.	÷ 9.	÷ 9

Vandets temperatur.

Temperaturmålinger i sjøen blev i vinter foretatt av en fisker, nemlig føreren av garndamperen »Snorre« av Ålesund, Sigvald Spjutø. Han fikk utlånt et dypvannstermometer og foretok målinger på fiskefeltet fra 13. februar til 30. mars. Utdrag av den ombord i hans dampskib førte journal vedkommende målingene inntas nedenfor.

Utdrag av journal for d.s. »Snorre«, vedk. dypvannsmålinger på Vestfjorden under Lofot-fisket i 1929.

1929 Datum og tid	Sted	Vindens retning	Overskyet eller klart	Luftens temperatur	Temperatur i overflaten	Temperatur på 30 fv. dybde	Temperatur på 60 fv. dybde	Temperatur ved bunden	Fangst. Antal fisk	Anmerkninger
Febr. 13. kl. 14.	For Balstad, 8 nautiske mil SSO. av Svinø fyr	SO.-bris	klart	Celsius + 4.0	+ 4.5	+ 5.0	+ 6.3	+ 7.1 100 fv.	795	Beste fiske på ca. 80 fv. dybde
Febr. 16. kl. 13	Nord for Flakstadø, 3.5 nautiske mil NV.t.V. av Hæsholmen fyrlykt	SO.-bris	klart	+ 2.0	+ 4.6	+ 5.1	—	+ 6.2 70 fv.	300	Do. på ca. 55 fv.
Febr. 19. kl. 16.	Nord for Flakstadø, 4 nautiske mil VNV. av Hæsholmen fyrlykt.....	SSO.-bris	klart	+ 1.5	+ 4.5	+ 5.0	+ 5.9	+ 5.9 60 fv.	2200	Do. på 50—50 fv.
Febr. 23. kl. 10.	Nord av Flakstadø, 6 nautiske mil V.t.N. av Hæsholmen fyrlykt	SO.-bris	klart	0	+ 4.4	+ 4.8	—	+ 5.6 50 fv.	1200	Do. på 50—60 fv.
Mars 5. kl. 17.	For Hopen, 3.8 nautiske mil SO.t.S ¹ / ₂ S. av Maholmen fyr	Ost-bris	snebyger	+ 4.0	+ 3.4	+ 3.6	—	+ 6.5 80 fv.	800	Do. på 60—70 fv.
Mars 11. kl. 15.	For Hopen 3.5 nautiske mil SO ¹ / ₂ S av Maholmen fyr	SV.-bris	overskyet	+ 4.5	+ 3.2	+ 4.5	—	+ 5.5 63 fv.	2000	Do. på 60—70 fv.
Mars 18. kl. 14.	I Kanstadsfjord, 1,2 nautiske mil SO.t.S. av Rinøy	SV.	regnbyger	+ 4.0	+ 3.0	+ 3.8	+ 4.5	+ 4.5 60 fv.	2000	Do. på 50—60 fv.
Mars 22. kl. 15.	For Kjeøy, 1 nautisk mil Ost av Lat- mandsboen seilmerke	NO.lig	snebyger	0	+ 2.9	+ 3.6	+ 4.3	—	500	Småt garnfiske over- alt.
Mars 30. kl. 11.	For Balstad 5.4 nautiske mil SO.t.S ¹ / ₄ S. av Svinø fyr	Ost bris	klart	+ 2.0	+ 3.5	+ 4.9	—	+ 6.3 65 fv.	500	Do. overalt.

VII. Fisket og utbyttet.

Lofotfisket gav i år et kvantitativt utbytte på over 130 millioner kg. fisk, hvilket er det hittil største kjente fiskeparti i Lofot-fiskets historie. Det år som ligger nærmest i kvantum er 1895 med sine knapt 100 millioner kg.

Fisketyngden for Lofoten var i vinter usedvanlig stor på enkelte strøk, og forekomstene begynte allerede å melde sig utover midten av januar. Et større innsig av fisk formerkedes for Sørvågen sist i januar og på samme tid i de øvrige vær for Vest-Lofoten. Forekomstene stoppet ikke op, men seg merkbart østover over fiskehavene for værene vestpå og overalt nokså langt inn på feltet. En del av tyngden stoppet likesom op på fiskehavet for Stamsund, men den vesentligste del av de utvilsomt store forekomster fortsatte østsiget, som nådde Henningsvær omkring 20. og Hopen den 25. februar. På sistnevnte felt og delvis på den østre del av Henningsvær fiskehav blev en usedvanlig stor fisketyngde stående som en kompakt masse fra anførte tidspunkt og helt til først i april, og dette til tross for de enorme redskapsmasser som til stadighet blev benyttet på feltet. Fisketyngden kom ikke lenger øst, i hvert fall ikke nevneverdig av den del av de rike forekomster som her er tale om. Spredte opsig av den store tyngde fant sted for den vestre del av Vågene opsynsdistrikts fiskehav i mars, men lenger øst kom den altså ikke. Det utviklet sig således ikke til noget fiske på selve »Hølla«. Derimot søkte en del av tyngden op under »Skrovnesen«, feltet inn og vest for Skroven, som delvis tilhører sistnevnte distrikt, eller Fellesdistriktet samt Hopen opsynsdistrikt.

Det annet betydelige innsig av fisk forekom for Kjeøy, Rinøy og Kanstadsfjorden sist i februar og først i mars. Også disse forekomster antaes å ha vært meget store, dog på langt nær ikke av de dimensjoner som nevnt foran vestenfor. Fisketyngden søkte op på det vanlige felt for Kjeøy og derfra videre forbi Rinøy til selve Kanstadsfjorden, hvor fiskemengdene en tid sist i mars var størst. På dette felt blev fisketyngden stående til henimot 12. april. Det daglige fiske gav et meget

godt utbytte for alle redskapsarter, og været som ellers i Lofoten genererte bedriften, stillet her kun delvis vanskeligheter.

På fiskehavet for Risvær var forekomstene små hele vinteren, og noget innsig av fisk av betydning formerkedes ikke under hele sesongen, noget som også var tilfelle for indre del av Raftsundet. For Austnesfjordens vedkommende blev mange forsøk gjort, men alle uten resultat. Man kan derfor med sikkerhet si at de gamle gode felt inne på denne fjord var uberørt av den store fisketyngde som støtte op for Hopen mot Skrovnesen.

Nye innsig av fisk av betydning forekom ikke i Vest-Lofoten før sist i mars, da den store tyngde østpå var på vestsig. Da blev fisket meget tilfredsstillende overalt i Vest-Lofoten med store og jevne fangster til henimot midten av april.

For Røst var der adskillig fisk tilstede, men været og strømforholdene genererte bedriften meget.

Utbyttet av fisket i Øst-Lofoten, særlig hvad kvantummet angår, må betegnes som meget godt for de aller fleste, men de meget lave priser på fiskeproduktene bevirket at den økonomiske fordel for den store masse blev ytterst dårlig. Driftsutgiftene står fremdeles i et avgjort misforhold til den betaling fiskerne på første hånd får for fiskeproduktene.

Værforholdene stillet i vinter store vanskeligheter under bedriften, og særlig fra sist i februar til omkring 20. mars var været til stadighet høist ugunstig. Robåtene og de mindre motorbåter led store tap som følge herav, idet de måtte ligge på land i dagevis på den tid den største fisketyngde var tilstede. Hvis været hadde utviklet sig mer gunstig i pågjeldende tidsrum, vilde utvilsomt det endelige Lofot-parti ha blitt enormt stort. For manges vedkommende gikk nemlig en stor del av mars helt tapt som følge av værhindringer, et forhold som var meget beklagelig for de der mest blev rammet, nemlig de mindre farkoster.

Forøvrig henvises til hvad der videre er anført om fisket og utbyttet i de forskjellige opsynsdistrikter.

Kanstadfjorden opsynsdistrikt. Kanstadfjorden, Rinøy og Kjeøy.

I januar foregikk intet prøvefiske av betydning, men efter de enkelte prøvesetninger å dømme i siste halvdel av denne måned var intet nevneverdig innsig av fisk inntruffet på den tid. Det store og egentlige innsig av fisk, som satte preg på hele bedriften, fant først sted ved midten av mars. Vanlig bedrift blev optatt for distriktet fra begynnelsen av februar, men noget utbytte av betydning kom ikke på land før langt ut i måneden, idet fangstene den største del av februar holdt sig gjennomgående nede, kun enkelte dager op til 12 à 1500 kg. på garn. Sist i nevnte måned

gikk utbyttet op noget, og nye innsig av fisk forekom på den tid, men efter alt å dømme var tyngdene på de forskjellige felt da ikke særlig store. Enkelte opnådde på den tid op til 3000 kg. på garn. Fangstene var sterkt varierende og fiskerne mente at der var adskillig »åte« i sjøen, som gjorde fiskemassene urolige. Der blev også på den tid drevet både med liner og dypsagn uten at særlig store fangster på den enkelte bragtes på land. Fra begynnelsen av mars tok fisket sig betydelig op, og ved midten av måneden var der utvilsomt store forekomster tilstede, helt fra feltet inn og vest for selve Kjeøy og østover forbi Rinøy og helt inn i Kanstadjorden. Tilstrømmingen av fiskere blev også på den tid meget stor, og forekomstene blev vel utnyttet. Enkelte dager opnåddes snikfangster på op til 10 000 kg. og garnfangster på 12 000 kg. De største forekomster søkte inn selve Kanstadjorden, hvor det daglige utbytte holdt sig jevnt godt en lengere tid, mens utbyttet lenger vest på feltet stillet sig mindre tilfredsstillende, og endog til sine tider mislig. Sist i måneden avtok utbyttet betydelig for Kanstadjorden og ellers for distriktet. Man regnet med at fisketyngden vilde komme til å sige langs det vanlige fiskefelt vestover forbi Kjeøy, men så blev ikke tilfellet. Tyngden seg efter alt å dømme direkte fra feltet og ut i Vestfjorden. Imidlertid fortsatte fisket for Kanstadjorden utover til 15. april med tilfredsstillende resultat. Det var det faste belegg som deltok i dette fiske, idet alle fremmede da var flyttet vestover og delvis reist hjem. Efter 15. april stillet fisket sig ulønnsomt, hvorfor almindelig avslutning fant sted. Distriktets fiskekvantum utgjorde 15 810 000 kg.

Raftsundet opsynsdistrikt. Raftsundet, Svellingen og Risvær.

Nogen vesentlig fisketyngde antaes ikke ha vært tilstede for dette distrikt til nogen tid av vinteren. De første forsøk inntraff sist i januar. Der blev da trukket garn med fangster op til 900 kg. for selve Risvær. De første dager av februar formerkedes også fisk for indre del av Raftsundet, idet linefisket for Digermulen gav et bra utbytte første halvdel av måneden. Man håpet på at fisket skulde ta sig op på nevnte felt, noget som imidlertid ikke blev tilfelle. De gjentatte forsøk som senere på vinteren blev foretatt gav utilfredsstillende resultater. Ordinær drift begynte for Risvær først i februar. Fangstene var til å begynne med ikke store, men øket noget efter hvert og stillet sig tildels nogenlunde bra og jevne fra midten av februar og til omkring 30. mars. Enkelte dager var fangstene rett gode ved midten av mars såvel for garn som nattliner, delvis også for dypsagn, mens dagliner og snik lite gav. Fisken stod forholdsvis langt inn på sjøen, og de beste forekomster støtte op utenfor selve Risvær. Tyngden var visstnok ikke særlig stor, men med

det rimelige belegg som var tilstede på feltet, stillet fisket sig for den enkelte stort sett tilfredsstillende en del av vinteren. Fangstmengdene avtok først i april og henimot den 14. i måneden var der lite og intet å utrette. Fiskeforekomstene støtte op fra Ingelsøy og østover forbi Svellingen. Også i vinter håpet man på at den store fisketyngde som var tilstede for Kanstadfjorden vilde søke op på Risværhavet på vestsig i april, noget som imidlertid ikke blev til virkelighet. Man hadde for dette distrikt ingen føling med forekomstene østenfor, hverken først eller sist på vinteren.

For indre del av Raftsundet stillet forekomstene av fisk sig vedvarende smått, hvorfor intet særlig var å utrette på dette strøk.

Mesteparten av fiskerne avsluttet ved midten av april. Det endelige resultat av fisket må betegnes som nogenlunde bra.

Distriktets fiskekvantum utgjorde 3 312 000 kg.

Skroven opsynsdistrikt. Skroven og Brettesnes.

De fiskeforekomster som støtte op for dette distrikts fiskehav i januar og februar var efter alt å dømme forholdsvis små. Der blev gjort en del forsøk på forskjellige steder omkring på de enkelte felt sist i januar. Resultatet var at enkelte garnbåter opnådde 800 kg., mens dypsagnfiskerne kun hadde en fangst på op til 40 kg.

Den første uke i februar kviknet fisket noget til, idet man da opnådde garnfangster på 3400 kg. og op til 100 kg. pr. dypsagnsnøre. Noget opsving blev det imidlertid ikke i fisket på den tid, tvert om tydet dagsfangstene på tilbakegang den påfølgende uke. Nogen særlig forandring til det bedre inntråtte ikke før utover 20. februar, da fisket bedret sig noget, men heller ikke på den tid var fiskeforekomster av betydning søkt op på distriktets fiskehav. I begynnelsen av mars fonmerkedes en ganske betydelig fiskeforekomst for distriktet, som søkte op på feltet på Skrovens innerside fra Brettesnes og vestover mot Skallan. Ruskeværet hindret imidlertid bedriften i adskillig utstrekning en stor del av mars, hvorfor de rike forekomster ikke blev utnyttet som ønskelig kunde være. Utbyttet stillet sig meget godt de dager været tillot full drift, særlig for garnfiskere, dypsagn og snik, mens nattlinefisket gav mislige resultater. Mange sluttet derfor med nattliner og gikk over til dypsagn og snik, som viste sig langt fordelaktigere. Allerede de første dager av april avtok fisket nokså meget, og ved midten av måneden var fangstene så små at driften var ulønnsom.

Fisket for Brettesnes artet sig temmelig nøiaktig på samme måte som for Skroven. Fisket var også best der i mars og forekomstene var rikest fra Ingelsøy og vestover. Det endelige resultat for det samlede

distrikt blev sluttelig tilfredsstillende. Distriktets fiskekvantum utgjorde 10 237 000 kg., hvorav for Brettesnes 2 520 000 kg. og for Skroven 7 717 000 kg.

Svolvær opsynsdistrikt.

På selve Svolvær fiskehav blev der til de forskjellige tider i løpet av vinteren foretatt en rekke redskapstrekninger, likesom både dypsagn og snik blev benyttet uten at driften bragte noget nevneverdig resultat. Forekomstene på feltet var utvilsomt helt uvesentlig hele vinteren. Det under hele fisket store belegg for været måtte derfor søke til fiskefeltene lenger vest — for Hopen og delvis også for Skroven — hvor der, særlig for Hopen, var store innsig av fisk. De større motorfarkoster samt de fleste selvdragere drev derfor fiske på sistnevnte felt omtrent hele vinteren, bortsett fra enkelte spredte trekninger for Skroven og Kabelvågbakken. For de mindre fiskefarkoster som ikke var istand til å søke fiskefeltene utenfor pågjeldende rorvær blev resultatet meget slett, hvilket det urolige vær i mars også bidrog sterkt til. I Austnesfjorden blev gjentatte forsøk gjort til forskjellige tider av vinteren, men alltid uten resultat. Det kan derfor med sikkerhet sies at nogen fisketyngde ikke søkte inn fjorden i løpet av vinteren. På selve Hølla blev skrei såvidt formerket. Forøvrig finner man det tilstrekkelig å henviser til hvad der er anført om fiskets gang for de vær, særlig Hopen, hvor den alt overveiende del av båtbelegget for Svolvær drev fiske hele vinteren.

Det til Svolvær innbragte og tilvirkede fiskeparti utgjorde 26 059 000 kg.

Vågene opsynsdistrikt. Kabelvåg og Storvågen.

På et forholdsvis tidlig tidspunkt i januar blev liner forsøkt på den vestre del av distriktets fiskehav. Der var da fisk tilstede, men forekomstene var små. Den videre bedrift sist i januar og først i februar viste at der allerede da var seget op en ikke uvesentlig fisketyngde. Fisken støtte op på den vestre del mot Hopshavet og meget langt inn på feltet. Man opnådde nemlig på den tid garnfangster på op til 3000 kg. Været var da også bra, så selv de mindre båter fikk anledning til å delta i dette fiske. Lenger ut i februar og først i mars øket fangstmengdene, og efter alt å dømme var innsiget øket betydelig. De rikeste forekomster søkte op fra Hopshavet mot Skrovnese. Særlig gav garnfisket på den tid et særdeles tilfredsstillende utbytte til enkelte tider, et forhold som vedvarte helt til først i april. Den vesentligste tyngde av fisk stod på Hopshavet mot vestre del av Kabelvågfeltet. Der var derfor god anledning for båtbelegget for Kabelvåg og Storvågen å søke til feltet vestpå.

Det urolige vær omtrent hele mars bevirket at de mindre farkoster måtte slutte å benytte Hopsfeltet. Dette medførte at utbyttet for disse blev meget slett, da forekomstene på selve Kabelvågshavet mot land var helt uvesentlige. Sist i mars tok også natlinefisket sig betydelig op og dette fiske vedvarte tilfredsstillende helt til 12. april. Efterfisket varte til 20. april, men efter den tid ophørte det hele. Det endelige resultat for garnfiskerne må betegnes som tilfredsstillende. Derimot var der få blandt dypsagn- og natlinefiskerne som hadde grunn til å være tilfreds med utbyttet. Det samme gjelder også snikfisket. De uten sammenligning dårligst stillede var robåtfiskerne, for hvem utbyttet gjennomgående var ytterst slett, så slett at der blev lite og intet til husleie og øvrige utgifter. Dette skyldes at fisken stod langt inn, og at været i mars lammet bedriften for robåtfiskerne. Distriktets fiskekvantum utgjorde 5 033 000 kg.

Hopen opsynsdistrikt. Hopen, Kalle, Ørsnes og Ørsvåg.

De utvilsomt rikeste forekomster av fisk inntraff for dette opsynsdistrikt, hvor der fra sist i januar til første uke i april var en meget stor fisketyngde tilstede. Det største innsig av fisk forekom omkring 25. februar. Tyngden må efter alt å dømme ha vært usedvanlig rik. Den søkte op i de største mengder på den vestre del av fiskehavet og noget inn på feltet, hvor den blev stående som en kompakt og ubevegelig masse hele mars måned, delvis også sist i februar og først i april. Ansamlingen på feltet av fiskeredskaper og farkoster var ganske enorm i den tid, idet det store belegg for Svolve drev på dette felt hele sesongen, likesom en hel del farkoster såvel fra Henningsvær, Skroven og Kabelvåg søkte dit. Været stillet i mars vanskeligheter for de mindre farkoster, der ikke nådde ut på feltet, hvorimot de nogenlunde sjødyktige motorfarkoster, også de med stasjon både østenfor og vestenfor Hopen, i de fleste tilfeller klarte å røkte redskapene på omhandlede felt. Der blev følgelig også optatt et usedvanlig stort fiskeparti på Hopshavet i vinter, og det kan vel med sikkerhet sies at den største del av det i Svolve tilvirkede kvantum blev opfisket på dette felt. Av fangstene fra Hopshavet blev også tilvirket en mengde såvel i Henningsvær som i Kabelvåg og delvis også i andre vær.

De første forsøk blev foretatt omkring 25. januar, nemlig på natliner med fangster fra 70 til 400 kg. Senere i måneden blev også garn trukket. Resultatet var fra 150 til 2000 kg. Dypsagnfisket begynte også tidlig, nemlig først i februar med fangster fra 90 til 1000 kg. Dagsutbyttet øket daglig inntil det store og avgjørende innsig inntraff omkring 25. februar. Den første uke i april avtok dagline- og snikfisket og mange gikk da over til natliner, likesom driften forøvrig på den tid begynte å gi mindre utbytte. Fisket tok merkbart av og forekomstene seg daglig bort fra feltet. Enkelte sluttet på den tid, mens andre flyttet til Vest-Lofoten. Efter

20. april deltok ingen fremmede i fisket. Utbyttet for garnfiskerne blev utmerket godt hvad fangstmengdene angår, mens det for de øvrige stillet sig mer ujevnt. For de mindre farkoster, særlig robåtene, blev resultatet meget dårlig, noget der for det vesentligste må tilskrives det urolige vær i den aller beste del av sesongen, mars måned.

Av fangstmengdene blev der tilvirket for distriktet 4 840 000 kg.

Henningsvær opsynsdistrikt.

Ved forsøksfiske fra midten av januar blev skrei formerket i meget små mengder. Sist i måneden derimot falt forsøkene bedre ut, idet enkelte da fikk fangster på op til 1200 kg. på såvel garn som nattliner. Det videre fiske første halvdel av februar bragte betydelig økning i dagsfangstene, som også var jevne. Efter 15. februar øket fisket ytterligere for såvel garn som nattliner. Gjennomsnittsfisket for nattliner på den tid gikk op til 1400 kg., for garn noget mindre. Dypsagnfisket gav også da et nogenlunde tilfredsstillende utbytte. Efter alt å dømme var der dog ikke på den tid seget op særlig store forekomster fra distriktet, da fangstene holdt sig som anført helt til sist i februar. Først i mars inntraff efter alt å dømme en stor fisketyngde for distriktet. Denne blev stående på feltet til først i april. Været skapte her som ellers vanskeligheter, hvorfor forekomstene ikke blev utnyttet helt. De sjødyktige motorfarkoster hadde på den tid ofte vanskeligheter å kjempe med og de mindre båter, særlig de åpne robåter, måtte praktisk talt innstille bedriften lange tider. Mars måned blev derfor den rene skuffelse for mange, særlig da som nevnt for småbåtfolket. Men utvilsomt er det, at forekomstene hele mars måned må ha vært store næsten overalt på fiskehavet, særlig på den østre del av feltet mot Hopen. Bedriften hele måneden til de tider været tillot sammenhengende og full redskapsrøkt beviste det. Fangstene for alle var jevne og tildels meget høie, og dypsagnfiskerne påstod at »fiskeberget« enkelte tider var så tett at et gjennomslag med jernstenen ikke lot sig gjøre.

Efter 20. mars forekom omslag i været og fisket kunde senere foregå under normale værforhold, hvilket rettet noget på situasjonen, idet fisketyngden blev stående på feltet til 10. april og blev da særdeles godt utnyttet i den tid. Efter nevnte tidspunkt seg forekomstene merkbart ut av feltet, og nogen fordelaktig bedrift foregikk ikke efter den tid. Enkelte fortsatte dog til 20. i måneden med små fangster og efter den tid op-hørte fisket omtrent helt.

Distriktets fiskekvantum utgjorde 19 055 000 kg.

Stamsund opsynsdistrikt. Stamsund, Steine og Ure.

De første fangstforsøk for dette distrikt blev foretatt med liner omkring 20. januar, som bragte et utbytte på op til 1000 kg., der i betraktning av årstiden må sies å være ganske bra. Resultatet satte fart i utrustningen. Allerede sist i januar var der kommet nokså mange folk i drift, vesentlig hjemmehørende på stedet. Fisken stod på den tid ved Eggen. I begynnelsen av februar seg fisketyngden lenger op, og de beste forekomster søkte til den østlige del av distriktets fiskehav. Der foregikk i februar et tilfredsstillende fiske, nokså jevnt og delvis også godt, særlig for nattliners vedkommende. For garnbruket var fangstene mer ujevne, hvorfor utbyttet blev mindre. Enkelte dager opnådde sjøldragere fangster op til 2000 kg., noget som ofte foregikk, dorylineskøiter 4200 og garn op til 3000 kg. Fangstene for dypsagn var mindre, men også dette redskap gav et tilfredsstillende utbytte. Fisketyngden søkte ikke da lenger mot land enn til Sulingen, hvilket vanskeliggjorde bedriften for robåtfiskerne.

Ved begynnelsen av mars avtok fisket noget og dette i forbindelse med den store bedring i fisket østpå, særlig for Hopen, bevirket at en større del av dorylineskøitene forlot distriktet. Denne nedgang i fangstene var heldigvis av midlertidig art, idet fisket allerede 2. mars atter tok sig op. Dagsutbyttet øket videre og omkring den 20. mars var fisket gjennemgående tilfredsstillende over alt, — særlig gjelder dette nattliner, som gav gjennomsnittsfangster på 3000 kg. Imidlertid stillet været også her store vanskeligheter den største del av mars, hovedsakelig i tiden 1. til 25. mars. Fisketyngden var da kommet lenger mot land, men været hindret robåtfiskerne i tilnærmedesvis sammenhengende drift, hvorfor resultatet for disse blev meget slett i den tid.

Ved påsketider seg fisken opunder land og delvis også op på Strømmen. Såvidt man kunde skjønne, var tyngden forholdsvis stor. Været stillet sig også da gunstig, hvorfor utbyttet blev særdeles godt for mange, inntil bruksmassene på feltet blev så store at bedriften måtte innskrenkes og delvis også innstilles som følge av redskapstap og forviklinger. Dette fiske opprettet ganske godt de tidlige i mars mislige forhold for robåtfiskerne.

Fisketyngden for Ure var ikke så stor som tilfellet var lenger øst på distriktets fiskehav, særlig den siste del av vinteren da fisken seg under land, men også for Ure foregikk et jevnt fiske omtrent hele vinteren.

Dagliner blev anvendt for en del men utbyttet blev lite, mens dypsagn derimot gav et bra utbytte til sine tider.

Distriktets fiskekvantum utgjorde 11 461 000 kg., hvorav for Stamsund 8 225 000 kg. og for Ure 3 236 000 kg.

Balstad opsynsdistrikt. Balstad og Mortsund.

Efter driftsresultatene å dømme forekom der for dette distrikt innsig av fisk til tre forskjellige tider av vinteren, innsig som antaes å ha vært av adskillig størrelse. Det første innsig forekom nokså tidlig i sesongen, nemlig siste halvdel av januar. Det støtte op langt inn på fiskehavet, og forekomstene var visstnok nokså vesentlige. Sjøldragerne nådde til dette felt tross den lange vei, men robåtfiskerne derimot ikke. Driften sist i januar og først i februar beviste imidlertid at fisketyngden seg merkbart østover, idet utbyttet avtok daglig på den tid. Ved midten av februar seg nye forekomster op på feltet, og disse søkte nærmere land, hvorfor maskinfarkostene ikke kunde delta regulært. Fangstene var ikke høie, men jevne, og fisket holdt sig bra fremover uten at utbyttet øket til særlig tilfredsstillende fangster før utover 20. mars. På den tid inntraff de utvilsomt rikeste forekomster, og disse holdt sig på feltet til henimot midten av april. Været var også på den tid bra, så de fleste gjorde gode og jevne fangster i anførte tidsrum. Særlig gav nattlinefisket et godt utbytte, mens dypsagn og snik, som heller ikke blev anvendt meget, lite gav. For garnfiskernes vedkommende stillet utbyttet sig slett under hele sesongen. Været i mars var ugunstig, i hvert fall til 20. Dette bidrog meget til å redusere det endelige utbytte for de fleste. Siste halvdel av februar foregikk et ganske godt fiske på Yttersiden av Lofoten. I dette fiske deltok de fleste større linefarkoster fra Balstad, og mange av disse gjorde enkelte dager gode fangster. Bedriften blev dog på dette felt vænhindret i adskillig utstrekning. Fangstene blev bragt op til Balstad.

Bedriften på Yttersiden ophørte først i mars, og deltagerne tilflyttet de vanlige felt for Balstad.

Efter 15. april avtok utbyttet daglig, og omkring 20. var de fleste fremmede fiskere hjemreist. Enkelte innbyggere fortsatte fisket efter den tid, men utbyttet var så lite at bedriften neppe var lønnsom.

Distriktets fiskekvantum utgjorde 12 176 000 kg.

Sund opsynsdistrikt. Sund og Nufsjord.

Forsøksstrekninger med nattliner blev foretatt den 28. januar med fangster op til 900, jevnt 300 kg. Det videre fiske først i februar bragte ingen bedring, tvertom avtok utbyttet. Nogen bedring innträtte ikke før omkring 20. februar, da enkelte opnådde et utbytte på nattliner på op til 1200, jevnt 600 kg. forsåvidt sjøldragere angår. Robåtene lå betydelig under i fangstmengde. Utbyttet for garnfiskerne stillet sig også meget dårlig. Nogen bedring i situasjonen formerkedes ikke før sist i mars. Sistnevnte måned blev derfor den rene skuffelse for mange, først

og fremst fordi fiskeopsig av betydning ikke forekom, og dernæst av den grunn at været hindret regelmessig drift.

Da fisketyngden først i april var på vestsig, støtte den op på distriktets fiskehav, og der foregikk en tid fremover et tilfredsstillende fiske, hvor alle redskapsarter og båttyper deltok med et etter omstendighetene godt resultat. Garnfiskerne som til da intet hadde utrettet opnådde enkelte dagsfangster av betydning. Resultatet må i det hele betegnes som slett for dette distrikt, og særlig gjelder dette garnfiskerne. Den største del av disse flyttet dog på et tidlig tidspunkt til Øst-Lofoten, hvor de deltok i fisket med gode resultater.

De forekomster som søkte op på distriktets felt i løpet av vinteren var utvilsomt små, bortsett fra den situasjon som opstod da fisken var på vestsig i april.

Distriktets fiskekvantum utgjorde 3 959 000, hvorav for Sund 2 154 000 og for Nufsfjord 1 805 000.

Reine opsynsdistrikt. Reine og Havnøy.

Fiskeforekomster av særlig betydning antaes ikke å ha vært tilstede på feltet i løpet av hele sesongen. Også for dette distrikt foretokes prøvetrekninger med nattliner fra sjøldragere, som bragte et etter årstiden pent utbytte, nemlig 1500 kg. og den 29. i måneden var utbyttet for samme bruksart op til 1000, jevnt 600 kg. På anførte tidspunkt var der utvilsomt adskillig fisk på feltet, men den seg hurtig bort, i hvert fall de største mengder, sannsynligvis østover. Det videre fiske først i februar bragte avtagende fangster. Fisken stod fra Mebotn og innover (sydover). Der blev benyttet fløitliner, da det viste sig at fisken stod noget op fra bunnen. Garnfisket på den tid stillet sig utilfredsstillende, og fangstene gikk undtagelsesvis op til 1200 kg. på to- og fire-netters bruk. Den 7. februar nådde garnfangstene til 3600 kg., jevnt 1000. Med lignende garnfangster holdt dette fiske sig til 12. februar, da utbyttet gikk så sterkt ned at driften blev ulønnsom. De fleste garnfiskere flyttet derfor fra distriktet og østover. Sist i februar merkedes nogen bedring for nattlinefiskerne, særlig sjøldragerne, som enkelte dager nådde et utbytte på 1800 kg., jevnt 600. For robåtene var utbyttet forholdsvis mindre. Dette fiske vedvarte til midten av mars, da dagsfangstene atter gikk betydelig ned. Nogen bedring inntraff så, da fisketyngden var på vestsig først i april. Fisken søkte da op under land, og dette i forbindelse med gunstige værforhold bevirket at de fleste øket sesongens fangstmengder betraktelig. Dette gode fiske vedvarte til 18. april, hvilket rettet betydelig på den økonomiske situasjon. I fisket deltok foruten det faste belegg en masse tilflyttere, særlig doryskøiter. Linefisket med sjøldragere bragte

uten sammenligning det beste resultat. For garnfiskerne må resultatet betegnes som slett. Resultatet for robåtfiskerne må likeledes betegnes som meget dårlig.

Distriktets fiskekvantum utgjorde 5 393 000.

S ø r v å g e n o p s y n s d i s t r i k t. Sørvågen, Moskenes, Tind og Aa.

Fiskeforekomster av betydning antaes å ha vært tilstede for dette distrikt i siste halvdel av januar, samt i første halvdel av april, da forekomstene østfra var på vestsig, mens derimot fisketyngden etter alt å dømme må ha vært forholdsvis liten den øvrige tid av vinteren. De første linetrekninger fra 20. januar og ut måneden gav meget gode resultater, og man håpet på et større innsig av fisk. Imidlertid seg tyngden videre østover og kom således ikke distriktets fiskerbefolkning direkte tilgode. Fra midten av februar og helt til 25. mars må fisket nærmest betegnes som mislig, idet fangstene i almindelighet var mindre, og alt tydet på at nogen fisketyngde av betydning ikke var tilstede på den tid. En hel del distrikters sjødygtige sjødragere optok allerede tidlig på vinteren fiske på Yttersiden av Lofotodden og vest for Værøy, hvor forekomstene av fisk etter alt å dømme var store.

Utbyttet stillet sig regelmessig godt når været tillot sammenhengende drift, og sluttresultatet av dette fiske blev for de fleste helt tilfredsstillende. Fisket på dette felt varte til omkring 25. mars. Samtidig inntråtte også en betydelig bedring i fisket på det vanlige felt for distriktet, og såvidt man forstod var fisketyngden da på vestsig. Det uten sammenligning beste fiske foregikk da, nemlig fra nevnte tidsrum og helt til midten av april. Dagsfangstene var jevne og tildels også forholdsvis høie. Fisken stod da nokså nær land, og været var godt, hvorfor resultatet for nattlinefiskerne blev gjennomgående tilfredsstillende under hensyntagen til den forholdsvis korte tid fisket stod på. Garn blev omtrent ikke anvendt for dette distrikt. Dagliner, dypsagn og snik blev også lite brukt. Det var som anført nattliner fra robåter og sjødragere som vesentlig blev benyttet. De fiskemengder som var tilstede den siste del av vinteren var forholdsvis store, og man antok at det var forekomstene østfra som var på vestsig. Etter 15. april avtok utbyttet og efter 20. i måneden var bedriften lite lønnsom.

Utbyttet blev meget ujevnt fordelt blandt fiskerne. Resultatet for robåtfiskerne må nærmest betegnes som mislig.

Distriktets fiskekvantum utgjorde 7 010 000 kg.

V æ r ø y o p s y n s d i s t r i k t.

Forekomstene av fisk var ganske betydelige for dette distrikt under hele fisket, hvilket gjelder feltet såvel på yttersiden av Værøy som inner-

siden. Fisken kom også nokså tidlig, idet prøvetrekninger den 22. januar gav fangster på op til 500 kg. på små nattlinesetninger. Fangstene øket raskt videre i januar og først i februar overalt på feltet, såvel øst som vest for Værøy, spesielt i tiden omkring 7. februar var opgangen i dagsfangstene sterkt merkbar. Således opnåddes nattlinefangster på den tid på op til 2400 kg. og på garn op til 5000. Robåtfiskerne som ikke evnet å søke feltet vest for Værøy fisket godt på østsiden. Der var fra da av store forekomster tilstede overalt. Disse blev stående på feltet helt til først i april. Garndriften kastet mindre av sig fra 20. mars, hvorfor de fleste garnfiskere overgikk til nattliner. Sistnevnte redskap gav særdeles gode resultater helt til 12. april. Dypsagn, snik og dagliner blev omtrent ikke anvendt. Nattlinefisket fra sjødragere og robåter var det dominerende og det fisket som gav de beste resultater. Utbyttet blev tilslutt meget tilfredsstillende for nattlinefiskerne. Garnbruket er lite representert for dette distrikt. Utbyttet for dette bruk var nokså bra den første del av vinteren, senere mindre.

Distriktets fiskekvantum utgjorde 4 311 000 kg.

Røst opsynsdistrikt.

For dette distrikt antaes der å ha vært tilstede adskillige tyngder av fisk til forskjellige tider av vinteren, men forholdet var det at et stadig stormfullt vær, særlig den aller beste del av sesongen, vanskeliggjorde i høi grad en tilnærmedesvis sammenhengende drift, likesom også strømforholdene bød på mange ulemper. Fisketyngden støtte op både øst og vest for selve Røst. Fisket begynte først på vestsiden eller den såkalte Ytterside av Røst. Der blev trukket garn like over nyttår, men resultatet var slett, så man kan vel gå ut fra at nogen nevneverdig tyngde av fisk ikke hadde innfunnet sig da. Ved midten av måneden øket garnfangstene til 1200 kg. og sist i måneden til 3000 kg. Linefangstene var da 600 kg. Med lignende fangster holdt fisket sig på dette felt i februar og første uke av mars, således at de aller beste resultater opnåddes omkring 15. februar. Garnfisket avtok første uke av mars, mens linefisket tok sig op, men også dette fiske ophørte omtrent ved midten av mars. Fisketyngden var på den tid ikke uvesentlig, men strøm- og værforholdene hindret meget sterkt. Derfor blev resultatet av fisket på vestsiden av Røst mangelfullt.

Driften på østsiden begynte noget senere enn som anført på vestsiden. Før midten av mars antaes forekomstene å ha været små på østsiden. Driften fra sist i januar og helt til 20. mars kastet lite av sig for de fleste, fangstene var nemlig små og særdeles ujevnt fordelt.

Omkring 20. mars formerkedes et ikke ubetydelig innsig av fisk på østsiden, og de beste forekomster seg op på den vestre del av feltet,

særlig da på Skomværhavet. Der blev fisken stående til 15. april, og utbyttet stillet sig i denne tid nokså bra for enkelte. Fangstene var dog ofte ujevne, og egentlig høie dagsutbytter på den enkelte forekom undtagelsesvis. Fra 15. april avtok fangstene overalt for distriktet, og omkring 20. i måneden ophørte helt all lønnsom bedrift.

Distriktets fiskekvantum utgjorde 1 600 000 kg.

Det til handelsvarer opfiskede kvantum utgjorde ved fiskets avslutning 130 256 000 kg., 1365 hl. lever, 55 157 hl. dampmedisintran og 50 453 hl. rogn.

Efter gjennomsnittsvekten i de forskjellige vær svarer det anførte kilokvantum til et stykkekvantum på ca. 43.4 millioner.

Av fiskepartiet blev 83 640 000 kg. saltet til klippfisk, 45 359 000 kg. hengt til rundfisk og 1 257 000 kg. eksportert iset.

Til guano blev anvendt 37 620 000 stk. torskehoder, likesom der til hjemstedene omkring i Nord-Norge blev sendt i løpet av vinteren 4 200 000 hoder.

Efterspørselen efter fiskeavfall til guano var meget stor, og prisene var meget gode. Der blev derfor anvendt en mengde torskerygger til guano. Også i vinter var der en rekke fiskere særlig i Vest-Lofoten som samlet fiskeavfall under hele sesongen, som blev solgt senere i tørket tilstand. Det var for det meste stedets fiskere som samlet guano av egen fangst.

Verdien av de anførte produkter utgjorde ca. 17.5 millioner kroner.

Til fortæring i Lofoten og hjemsendelse i småpartier medgikk 2 500 000 kg. til en samlet verdi av kr. 250 000. Dette parti er ikke medtatt i det samlede kvantum for Lofoten. Det er heller ikke medregnet i det endelige verdiutbytte foran.

Leverens fettholdighet utgjorde gjennomsnittlig 45 pct.

Fiskens rognholdighet i hl. pr. 1000 stk. har i de siste år stillet sig således:

1920	1.01	1925	1.81
1921	1.19	1926	1.32
1922	1.22	1927	1.21
1923	1.64	1928	1.24
1924	1.69		

Rognholdigheten i hl. pr. 1000 kg. fisk utgjorde i 1929 0.40.

Beregningen er forettt på den tid av vinteren da forøkelsen av rognpartiet ophørte.

Av rognpartiet blev 8749 hl. anvendt til hermetikk.

Det årlige utbytte av fisk, lever og tran, samt antallet av fiskere siden 1885.

Tabell 33.

År	Antall fiskere	Opfisket kvantum i tusener i stkr.	Fisk pr. fisker i stkr.	Leverholdighet		Dampme-disintran-parti	Bruntran-parti	Leverparti til annen tran
				Antal fisk pr. hl. lever	Antal Gjenn.-snittlig			
1000 hektoliter								
1885.....	26 652	26 500	1 000	400— 700	—	6,55	18,5	29,5
1886.....	28 920	31 000	1 072	300— 650	—	10,00	25,4	41,0
1887.....	28 030	29 700	1 060	300— 700	—	9,50	23,6	38,3
1888.....	31 917	26 000	815	250— 450	—	16,10	23,6	38,0
1889.....	30 083	17 200	572	200— 500	—	12,90	14,6	23,5
1890.....	30 324	30 000	989	200— 500	—	16,70	36,3	58,5
1891.....	30 378	21 050	691	250— 500	—	18,20	14,1	22,7
1892.....	30 092	16 250	530	280— 550	—	8,10	14,3	23,0
1893.....	26 683	27 000	1 012	270— 550	—	18,60	19,5	31,5
1894.....	28 000	28 500	1 107	400— 800	—	12,30	7,3	14,6
1895.....	32 600	38 600	1 184	500—1300	—	12,30	3,8	11,0
1896.....	32 280	18 000	558	570—1000	—	8,85	1,2	2,5
1897.....	31 312	25 800	824	300— 720	—	18,26	3,8	7,7
1898.....	29 777	15 000	504	300— 700	460	11,25	4,0	8,0
1899.....	24 461	15 000	613	250— 450	340	18,45	6,1	11,0
1900.....	22 736	8 400	369	230— 440	320	10,77	3,0	5,6
1901.....	18 555	13 000	700	250— 500	350	15,89	3,1	6,0
1902.....	23 054	14 300	620	380— 900	560	9,63	1,1	2,6
1903.....	18 277	13 700	750	700—4000	2160	0,61	0,2	1,1
1904.....	18 000	12 290	683	500—1800	1150	3,29	0,3	0,8
1905.....	20 626	13 500	654	370— 700	551	11,49	1,1	2,2
1906.....	20 777	18 600	895	260— 700	521	16,95	1,6	3,1
1907.....	20 166	18 700	927	280— 550	430	20,37	2,3	4,5
1908.....	20 183	13 300	659	230— 450	330	20,10	1,5	2,9
1909.....	20 346	16 800	825	250— 500	400	20,00	1,3	2,6
1910.....	19 113	13 900	727	300— 500	435	13,46	0,9	2,0
1911.....	28 088	10 500	581	330— 800	527	7,87	0,3	0,8
1912.....	16 360	15 100	925	400— 750	553	12,04	0,6	1,2
1913.....	14 659	10 200	696	420—1000	610	6,04	0,3	0,9
1914.....	16 382	11 700	715	350— 900	523	9,62	0,5	1,0
1915.....	15 920	16 000	1 015	350— 800	542	12,65	0,6	1,4
1916.....	19 758	14 400	729	300— 530	425	15,94	0,7	1,4
1917.....	19 091	9 200	538	240— 600	378	12,00	0,4	0,8
1918.....	16 394	6 120	373	280— 700	430	6,49	0,3	0,6
1919.....	11 539	7 000	606	240— 650	414	8,43	0,2	0,7
1920.....	12 090	12 100	1 000	240— 550	300	18,37	0,6	2,4
1921.....	17 095	18 600	1 088	220— 700	313	29,27	0,4	5,2
1922.....	15 682	13 100	847	200— 500	240	27,69	0,5	3,2
1923.....	17 369	17 012	978	170— 370	235	35,29	0,4	4,3
1924.....	18 676	16 100	862	160— 450	220	36,79	0,6	4,1
1925.....	21 471	21 900	1 020	170— 650	276	42,05	2,1	1,3
1926.....	21 625	27 600	1 276	210— 680	300	45,24	1,9	2,4
1927.....	19 523	35 600	1 825	250—1200	382	43,04	1,8	1,5
1928.....	25 216	34 000	1 348	220—1000	440	27,96	1,5	1,3
1929.....	27 054	Opfisket kvantum i tusener kilo	Fisk pr. fisker i kilo	Leverholdighet Kilo fisk pr. hl. lever Kilo Gjenn.-snittlig		55,16	2,8	1,3

Opfisket kvantum skrei, månedsviis fra 1871.

Tabell 34.

År	Antall (mill. stk.)				Procent			
	Jan. og februar	Mars	April	Ialt	Jan. og februar	Mars	April	Ialt
I gjennemsnitt 1871—1891 ..	5.0	15.8	4.4	25,2	19.8	62.7	17.5	100
— " — 1891—1900 ..	2.8	13.8	4.7	21.4	12.3	65.4	22.3	100
— " — 1901—1910 ..	1.5	8.6	4.7	14.8	9.7	57.0	33.3	100
— " — 1911—1920 ..	1.4	7.1	2.8	11.3	12.4	62.8	24.8	100
1921.....	4.0	8.1	6.5	18.6	21.4	43.6	35.0	100
1922.....	1.8	8.0	3.3	13.1	13.9	61.1	25.0	100
1923.....	2.6	10.1	4.3	17.0	15.3	59.4	25.3	100
1924.....	2.5	8.3	5.3	16.1	15.5	51.5	33.0	100
1925.....	3.0	13.2	5.7	21.9	13.7	60.1	26.2	100
1926.....	2.9	12.8	11.9	27.6	10.5	46.4	43.1	100
1927.....	5.7	22.6	7.3	35.6	16.0	63.5	20.5	100
1928.....	3.0	19.6	11.4	34.0	8.8	57.7	33.5	100
	Antall (mill. kg.)							
	Jan. og februar	Mars	April	Ialt				
1929.....	28.3	63.1	38.8	130.2	21.8	48.4	29.8	100

Ukentlige opgaver over utbyttet for 1929.

Tabell 35.

Uken som endte	Fisk			Lever som ikke er anvendt til dampmedisintran	Dampmedisintran	Rogn	Trekningdage			
	Ialt	Herav saltet	Ukens fiske				Østlofoten		Vestlofoten, Væroy og Røst	
							Hele	Delvis	Hele	Delvis
Millioner i kg.			Hektoliter			Hele	Delvis	Hele	Delvis	
Februar 1...	1,179	0,690	1,179	52	521	770	3	1	2	2
— 8...	3,047	1,918	1,868	53	1453	2144	3	2	4	1
— 15...	7,129	4,835	4,082	54	3330	6128	5	1	4	1
— 22...	15,070	11,014	7,941	163	8093	12011	5	1	5	1
Mars 1...	28,397	21,664	13,327	240	13421	23207	4	2	5	1
— 8...	44,565	33,346	16,168	287	21292	35720	3	1	3	2
— 15...	57,402	42,106	12,837	369	27108	43027	3	3	2	3
— 22...	77,040	56,550	19,638	382	34235	48860	4	2	4	2
— 29...	91,411	65,728	14,371	651	39746	49398	3	2	4	1
April 5...	106,951	74,895	15,540	869	44398	50453	4	1	4	1
— 12...	121,548	81,258	14,597	929	50190	50453	5	1	5	1
— 19...	128,963	83,328	7,415	1084	54887	50453	6	—	6	—
— 26...	130,256	83,640	1,293	1365	55157	50453	5	1	5	1

Tabell 37. Fordeling av årets kvantum på opsynsdistriktene og på bruksartene og på tilvirkningsmåtene.

Fiskevær	Fiskeparti i kilo	Fiskepartiets anvendelse (mill. kilo)			Lever i hl.		Utvunnet damp- medisintran	Rogn i hl.		Hoder (mill. stkr.)		Opfisket mill. kilo på:		
		Saltet til klippfisk	Hengt til rundfisk	Eksportert iset	Lever- parti	Brukt til damp- disintran		Saltet	Herme- tikk	Guano	Hjemme- forbruk	Garn	Liner	Dypsagn
Kanstadfjorden og Kjøøy	15,810	13,800	1,730	0,280	15048	9769 ¹⁾	4396	1365	110	3,790	0,500	6,810	3,500	5,500
Raftsundet og Risvær	3,312	2,504	0,803	0,005	3154	931 ¹⁾	419	675	500	1,000	0,030	1,000	2,100	0,212
Brettesnes	2,520	1,952	0,558	0,010	2401	1195 ¹⁾	539	1215	—	0,600	0,200	0,770	1,600	0,150
Skroven	7,717	6,141	1,449	0,127	7351	6207	2793	2588	130	2,000	0,450	3,511	1,676	2,530
Austnesfjorden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svolvær	26,059	23,830	1,983	0,246	24819	21070 ¹⁾	9470	5774	3450	8,200	0,480	6,891	16,000	3,168
Kabelvåg og Stolvågen	5,033	2,579	2,261	0,175	4794	9756 ²⁾	4390	3042	—	1,500	0,190	1,900	0,869	2,264
Hopen, Ørsnes og Ørsvaag	4,840	3,690	1,138	0,012	4610	3488 ¹⁾	1570	1900	350	1,480	0,120	2,036	1,962	0,842
Henningsvær	19,055	14,049	4,913	0,093	18147	15748 ¹⁾	7087	7827	1473	5,050	1,250	5,657	11,376	2,022
Stamsund og Steine	8,225	4,468	3,690	0,067	7834	12453 ²⁾	3614	3810	450	2 500	0,200	1,000	6,475	0,750
Ure	3,236	1,654	1,582	—	3084	1058 ¹⁾	476	1759	41	0,990	0,070	0,810	2,326	0,100
Balstad og Mortsund	12,176	5,694	6,392	0,090	11598	22311 ²⁾	10040	3338	1991	3,700	0,300	0,286	11,839	0,051
Nufsfjord	1,805	0,540	1,265	—	1719	1376 ¹⁾	620	915	—	0,450	0,120	0,010	1,795	—
Sund	2,154	0,124	2,023	0,007	2053	1314 ¹⁾	591	700	100	0,650	0,050	0,200	1,954	—
Reine og Havnøy	5,393	0,842	4,521	0,030	5134	4856 ¹⁾	2185	2100	—	1,610	0,150	1,200	4,193	—
Sørvågen, Moskenes, Tind, Aa og Evenstad	7,010	0,934	6,036	0,040	6677	5376 ¹⁾	2418	2320	—	2,250	0,030	0,002	7,006	0,002
Værøy	4,311	0,629	3,607	0,075	4106	3586 ¹⁾	1614	1666	124	1,350	0,050	0,294	4,017	—
Røst	1,600	0,192	1,408	—	1524	2077 ²⁾	935	710	30	0,500	0,010	1,185	0,415	—
Ialt	130256	83,640	45,359	1,257	124053	122571	55157	41704	8749	37,620	4,200	33,562	79,103	17,591

¹⁾ En del lever fraført distriktet.

²⁾ — — tilført

Lofot-fiskets utbytte i ferdige produkter fra 1881—1929.

Tabell 36.

År	Ialt fisk	Prod. herav			Hoder	Rogn	Medisin-tran	Tran	Verdi i mill. kroner
		Klipp-fisk	Tørr-fisk	Amnen tilvirk.					
Millioner stykker					1000 hektoliter				
I gjennomsnitt 1881—1885 ...	23,7	20,2	3,5	—	17,3	28,4	3,23	16,5	5,80
I gjennomsnitt 1886—1890 ...	27,5	23,5	4,0	—	15,5	29,5	13,10	25,0	6,21
I gjennomsnitt 1891—1900	21,4	17,0	4,4	—	14,4	22,9	13,71	7,7	5,26
I gjennomsnitt 1901—1910 ...	14,8	9,2	4,3	—	10,2	17,3	13,18	1,3	5,13
I gjennomsnitt 1911—1920 ...	11,3	7,5	3,2	—	8,2	14,1	10,79	0,4	9,05
1921	18,6	7,8	10,0	0,8	14,2	22,2	29,3	0,4	10,80
1922	13,1	6,9	5,9	0,3	10,7	16,7	27,7	0,5	11,89
1923	17,0	9,6	7,0	0,4	14,4	27,8	35,3	0,4	9,90
1924	16,1	9,7	6,1	0,3	13,8	27,2	36,8	0,6	19,61
1925	21,9	13,8	7,9	0,2	18,7	39,4	42,0	2,1	27,99
1926	27,6	15,8	11,4	0,4	24,7	35,5	45,2	1,9	17,40
1927	35,6	20,4	14,8	0,4	32,8	39,1	43,0	1,8	10,20
1928	34,0	18,9	14,3	0,8	32,8	45,1	27,9	1,5	16,80
Millioner kilo									
1929	130,2	83,6	45,4	1,2	41,8	50,4	55,1	2,8	17,61

Fiskernes og utbyttets procentvise fordeling på de forskjellige redskaper.

Tabell 38.

År	Garnbruk		Linebruk		Dypsagn		Antall ialt	
	Fiskere	Fisk	Fiskere	Fisk	Fiskere	Fisk	Fiskere	Fis mill. stkr.
I gjennomsnitt								
— 1871—1880	50.4	48.7	29.6	45.6	10.0	5.7		
— 1881—1890	35.1	31.5	56.3	64.6	8.6	3.9		
— 1891—1900	38.4	34.9	55.0	62.3	6.6	2.8		
— 1901—1910	42.2	33.8	54.8	64.9	3.0	1.3		
— 1911—1920	30.6	34.3	63.6	62.9	5.8	2.8	17.028	11.232
1921	38.2	50.9	45.9	35.1	15.9	14.1	17.095	18.600
1922	29.6	34.8	41.5	51.7	28.9	13.5	15.682	13.100
1923	28.1	39.9	47.3	49.1	24.6	11.0	17.369	17.012
1924	28.3	36.7	42.7	55.3	29.0	8.0	18.676	16.100
1925	24.5	36.6	52.6	53.6	22.9	9.8	21.471	21.900
1926	28.9	32.3	52.6	54.5	18.5	13.2	21.625	27.600
1927	27.9	24.3	48.2	59.2	23.9	16.5	19.523	35.600
1928	20.6	20.0	49.3	63.3	30.1	16.7	25.216	34.000
1929	21.0	25.7	50.1	60.7	28.9	13.6	27.054	Fisk mill. kilo 130.256

Mannslotter i kroner for hvert fiskevær — beregnet i brutto.

Tabell 39.

Fiskevær	Høieste				Middels				Laveste			
	Garn	Liner	Dypsagn	Smågarn	Garn	Liner	Dypsagn	Smågarn	Garn	Liner	Dypsagn	Smågarn
Kanstadfjorden, Kjeøy og Rinøy.....	1200	650	1400	700	600	300	650	250	400	150	70	120
Raftsundet og Risvær	1600	1400	600	900	900	700	400	500	400	500	200	300
Brettesnes	1100	700	520	—	500	400	200	—	200	150	60	—
Skroven	1500	800	800	900	850	400	350	400	200	90	60	200
Svolvær	950	1450	800	—	500	700	350	—	220	80	40	—
Kabelvåg og Stolvågen... Hopen, Ørsnes og Ørsvåg samt Kalle	1500	750	800	700	900	420	280	350	400	60	50	120
Henningsvær	1400	1000	900	—	900	500	450	—	500	200	150	—
Stamsund og Steine.....	1550	1200	1000	—	700	650	390	—	300	200	50	—
Ure	1000	1500	500	—	700	800	300	—	500	300	150	—
Balstad og Mortsund	1080	1540	440	—	690	760	200	—	360	300	100	—
Nuvsfjord.....	1200	1400	—	—	750	600	—	—	400	270	—	—
Sund	250	1450	—	—	200	730	—	—	150	350	—	—
Reine og Havnøy	1100	900	100	600	700	450	—	350	500	230	—	160
Sørvågen, Moskenes, Tind og Å.....	600	1100	—	—	450	600	—	—	300	250	—	—
Værøy.....	—	1800	—	—	—	450	—	—	—	100	—	—
Røst.....	1500	1600	—	—	1000	1100	—	—	—	700	200	—
Røst.....	1240	740	—	—	670	310	—	—	150	10	—	—

Gjennomsnittsutbytte i brutto pr. mann fra 1881—1929.

Tabell 40.

År	Stykker skrei	Kroner	Fratrukket båtslott reduceres bruttolotten til kroner
I gjennomsnitt 1881—1890	656	203	—
1891—1900.....	732	183	—
1901—1910.....	744	259	—
1911—1920.....	716	595	—
1921.....	1088	631	514
1922.....	847	759	625
1923.....	978	568	448
1924.....	862	1050	900
1925.....	1020	1300	1030
1926.....	1276	804	620
1927.....	1824	523	393
1928.....	1348	666	509
	Antal kilo		
1929.....	4815	650	500

Det gjennemsnittsutbytte som er anført i tabell 40 foran er beregnet efter fiskernes antall den 22. mars og som vanlig angitt i brutto. Når derimot lottantallet beregnes på samme måte som fangstfordelingen skjer på, øker lottantallet så meget at bruttolotten reduseres som anført i nevnte tabell.

Agnforsyningen.

Agnforsyningen foregikk overalt og under hele sesongen på en aldeles ypperlig måte. Dette skyldes først og fremst en stadig og rikelig tilgang av sild fra fiskeplassene og dernæst velorganiserte salgsorganer i alle vær. Der blev benyttet i stor utstrekning fersk frossen og iset storsild fra Statens kjølelager i Ålesund og fra flere ledende firmaer. Dertil foregikk et godt småsildfiske på enkelte steder i Vesterålen og Troms fylke. De Forenede Agnselskaper, Harstad, besørget transporten fra fiskeplassene til værene i Lofoten. Også denne småsild viste sig i likhet med den frosne storsild å være et utmerket agn, og begge deler blev meget benyttet som nattlineagn overalt i Lofoten. Da dagline- og snikfisket begynte først i mars blev saltet skjell benyttet i stor utstrekning. Prisene på dette agn var til å begynne med høie, men som følge av den rikelige tilgang og variasjonen i fisket, falt prisene, som meget snart blev rimelige. Skjellforsendelsene noget ut i sesongen bragte visstnok tildels store tap for forhandlerne. Det var vesentlig i Øst-Lofoten at agnskjell blev anvendt, og under snik- og daglinefisket viste dette agn sig meget fordelaktig, selv til priser som hørtes nokså urimelig ut. I Vest-Lofoten blev der benyttet meget av den tilførte ferske sild fra Vesterålen og Troms, idet den falt billigere enn den frosne sild fra lagrene, likesom denne sild viste sig mer heldig som nattlineagn ut på vinteren, fangstene blev nemlig regelmessig større. Dette var imidlertid ikke tilfelle ifjor.

Nokså langt ut i sesongen meldte lodden sig på markedet. Der blev tilført fra Finnmark flere laster som delvis blev solgt. Man håpet på stor oppgang i utbyttet ved anvendelse av lodde, men så blev ikke tilfelle. Det viste sig nemlig at den ferske småsild blev foretrukket av fisken også efter gytningen.

Agnforbruket som utgjorde gjennomsnittlig 160 kr. pr. linefisker representerer en verdi på ca. 2 200 000 kr. Agnprisene er angitt i tabell 41.

Gjennomsnittspris på agn i hvert vær 1929 i kroner pr. hektoliter.
Tabell 41.

Fiskevær	Fersk sild	Salt sild	Skjell	Salt skjell	Fersk lodde	Blekksprut	Blekksprut-lever	Iset fersk storsild
Kanstadfjorden, Kjeøy og Rinøy.....	11.0	—	—	100.0	—	—	—	23.0
Raftsundet og Risvær.....	10.0	—	—	70.0	—	—	—	20.0
Brettesnes.....	11.0	—	—	133.0	21.0	44.0	35.0	22.0
Skroven.....	10.7	—	—	114.0	—	—	43.1	23.3
Svolvær.....	10.0	—	—	112.0	21.4	—	—	22.0
Kabelvaag og Storvaagen.	12.0	—	—	110.0	—	—	30.0	22.0
Hopen og Ørsnes.....	11.7	—	—	113.0	21.4	—	36.0	18.9
Henningsvær.....	10.7	—	—	107.0	21.0	—	—	16.4
Stamsund og Sleine.....	10.7	—	—	110.0	20.5	—	—	21.0
Ure.....	—	—	—	60.0	22.0	—	—	17.0
Malstad og Mortsund.....	10.7	—	—	90.0	21.4	—	—	18.0
Nufsfjord.....	11.0	—	—	120.0	21.0	—	—	22.0
Sund.....	10.7	—	—	100.0	21.0	—	—	21.3
Reine og Havnøy.....	11.0	—	—	70.0	21.0	—	—	24.0
Sørvaagen, Moskenes, Tind og Aa.....	10.7	—	—	100.0	21.4	—	—	21.0
Værøy.....	—	—	—	—	—	—	—	19.5
Røst.....	—	—	—	—	—	—	—	21.6

Redskapstap og slitasje.

Til tross for at værforholdene gjennomgående må betegnes som ugunstige for bedriften, særlig i mars måned, og den store ansamling av redskaper ofte på et begrenset havområde blev redskapstapene ikke særlig store. Strømforholdene var heller ikke gunstige til forskjellige tider av vinteren. Redskapstapene var spredte uten at nogen særlig store tilfeller inntraff på noget felt.

Slitasjen derimot blev forholdsvis stor, hvilket skyldes værforholdene og strømsetningen og den omstendighet at redskapene ofte blev overstått. Den store ansamling av redskaper på de enkelte og tildels små felt var en sterkt medvirkende årsak til at slitasjen blev så stor som tilfellet var.

Det samlede redskapstap ansettes til 490 000 kr., hvorav for garnbruket 130 000 og for linebruket 360 000 kr.

Slitasjen blev derimot betydelig større, og kan passende ansettes til 2 620 000 kr., hvorav for garnbruket 1 630 000 og for linebruket 990 000 kr.

Leverholdighet i hver uke i hvert vær 1929.

(De anførte datoer betegner hver ukes slutning). Tallene angir antall kg. fisk pr. 10 liter lever.

Tabell 42.

Fiskevær	Februar				Mars					April			
	1	8	15	22	1	8	15	22	29	5	12	19	26
A. Garnfisk.													
Kanstadfjorden	—	80	90	90	87	92	97	105	100	115	122	122	122
Raftsundet	—	80	85	90	90	90	100	100	110	120	120	120	120
Brettesnes	—	80	90	90	95	90	90	100	110	114	115	—	—
Austnesfjorden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skroven	84	81	79	80	80	85	95	100	105	100	110	110	90
Svolvær	—	82	85	85	87	95	100	100	100	95	95	95	92
Vågene	90	90	85	85	85	90	100	105	105	110	110	110	110
Hopen	85	82	83	87	88	90	98	105	107	110	112	115	115
Henningsvær	90	80	75	84	97	100	100	110	115	115	115	120	120
Stamsund	—	90	94	90	95	100	110	115	115	115	110	110	110
Ure	80	100	100	100	109	110	110	120	130	130	120	120	120
Balstad	—	80	85	91	93	90	105	—	—	—	125	130	—
Nufsfjord	80	—	—	—	110	—	—	—	—	—	—	—	—
Sund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Reine	—	95	90	85	86	90	100	110	115	115	115	115	110
Sørvågen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Værøy	—	—	—	—	—	100	110	120	120	—	—	—	—
Røst	83	90	89	83	87	90	96	110	112	116	123	140	—
B. Linefisk.													
Kanstadfjorden	—	80	95	95	98	105	110	118	120	125	132	132	132
Raftsundet	—	85	100	90	90	90	100	100	110	120	120	120	120
Brettesnes	—	85	110	120	100	95	100	120	120	114	115	150	150
Austnesfjorden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skroven	—	—	85	90	89	95	105	115	120	120	125	125	130
Svolvær	—	100	100	97	100	100	110	110	110	115	110	110	105
Vågene	100	100	100	100	100	110	120	120	120	130	130	130	130
Hopen	100	95	98	102	104	105	110	112	112	125	126	130	130
Henningsvær	100	93	94	95	100	95	110	120	140	130	135	135	135
Stamsund	100	95	100	98	107	106	123	132	132	132	133	130	130
Ure	95	—	120	125	130	130	150	150	160	160	140	140	140
Balstad	83	90	95	105	110	113	125	132	145	135	132	135	135
Nufsfjord	98	90	100	100	100	120	120	150	100	150	150	150	150
Sund	100	96	98	100	100	110	120	130	150	140	130	130	130
Reine	100	98	94	90	100	110	115	120	120	120	120	125	110
Sørvågen	94	90	90	100	100	105	110	120	130	145	130	130	120
Værøy	98	90	90	100	100	100	110	120	120	150	150	150	150
Røst	98	99	100	100	100	97	100	120	120	155	145	160	160

VII. Utbyttet pr. dagsverk under økreifisket 1929

i Lofoten, Møre og Fjordene.

Ved O. Sund.

Likesom for årene 1923—1928 har opsynet for Lofotfisket utarbeidet ukentlige opgaver over utbyttet og belegget samt fordelingen av belegget på de forskjellige redskapsarter, til bruk for Fiskeridirektoratet ved beregningen av skreibestandens vekslinger. Sådanne opgaver er også levert av opsynet i de viktigste fiskedistrikter sørpå, Møre og Fjordene, fra 1926 av.

På grunnlag av dette materiale har det været mulig å utarbeide en statistikk slik som den finnes fremstillet i grafisk form i artikkelen „Torskebestandens tilstand“ i nærværende hefte, — ikke bare for fiskemengden som helhet, men for hver enkel centimeterstørrelse av fisken.

For årene før 1923, resp. 1926 har man været henvist til å beregne den forholdsvis fiskemengde (som bare kan bedømmes av fangstresultatene pr. dagsverk) ved å ta fisketallet og dividere det med høieste belegg $\times$ antall sjøværddager. Denne beregningsmåte gir et nogenlunde riktig tall hvis resultatet divideres med $1\frac{1}{2}$ som det viser sig hvis man sammenligner begge beregningsmåter for de år hvor begge er utført. For Lofotens vedkommende stiller sammenligningen sig slik:

År	Antall skrei pr. dagsverk		Forhold mell. dagsfangsttall eft. ukeopgj. og eft. høieste belegg
	Efter ukeopgjør	Efter høieste belegg	
1923	21.9	14.6	1.57
1924	19.0	12.7	1.50
1925	22.3	15.2	1.47
1926	29.7	18.2	1.63
1927	42.8	27.6	1.55
1928	31.3	19.5	1.60
1929	37.2	22.7	1.66

Variasjonen i forholdstallet, en svingning mellom 1.47 og 1.66, er ikke så stor at de kurver som er utregnet på basis av tallet for høieste belegg er blit av vesentlig feilagtig målestokk. Kurvenes form berøres ikke av denne slags feil.

Fiskets Gang fra uke til uke under skreifisket i Lofoten,
Møre og Fjordene.

D = hundreder av utførte fiskedagsverk.

F = tusener av fisk ilandbrakt.

U = antall fisk pr. mann pr. dag.

Tab. A.

Distrikt		I uken som endte												Hele sæsongen
		Februar			Mars					April				
		8	15	22	1	8	15	22	29	3	12	19	24	
Østlofoten	D	185	414	643	756	534	731	840	642	696	321	70	12	5844
	F	283	617	1344	2021	3087	2304	4412	2824	2668	1122	417	41	21140
	U	15,3	14,9	20,9	26,7	57,8	31,5	52,5	44,0	38,3	35,0	59,6	34,2	36,2
Mellemlofoten	D	201	249	383	393	257	316	349	339	388	446	133	28	3482
	F	425	590	883	1737	1606	1390	1484	1118	1563	2132	962	99	13994
	U	21,1	2,37	23,1	44,2	62,5	44,0	42,5	33,0	40,3	47,8	72,3	35,4	40,2
Vestlofoten	D	81	82	122	141	89	87	130	118	144	281	207	28	1510
	F	195	111	183	380	367	268	234	337	595	1016	900	90	4676
	U	24,1	13,5	15	27	41,2	30,8	18	28,6	41,3	36,2	43,5	32,1	31,0
Røst og Værøy	D	50	38	38	51	26	24	33	32	32	40	43	20	427
	F	143	128	289	279	180	148	114	119	155	270	129	46	2080
	U	28,6	33,7	76,1	54,7	69,2	61,7	34,5	37,2	48,4	67,5	30	23	48,7
Hele Lofoten	D	517	783	1186	1341	906	1158	1352	1131	1260	1088	453	88	11263
	F	1046	1446	2704	4417	5240	4110	6244	4478	4981	4540	2408	276	41890
	U	20,2	18,5	22,8	32,9	57,8	35,5	46,2	39,6	39,5	41,7	53,2	31,4	37,2
Nordmør	D	70	74	97	126	56	60	104	44	108	141	75	—	1039
	F	43	87	183	163	62	54	114	60	351	357	120	—	1753
	U	6,1	11,8	18,9	12,9	11,2	8,9	11,0	13,7	32,5	26,6	15,9	—	16,9
Romsdal	D	12	19	40	66	32	44	62	46	59	48	10	—	403
	F	2	3	7	20	8	58	356	108	136	81	1	—	779
	U	2,0	1,7	1,6	3,1	2,4	13,1	57,5	23,5	23,2	17,0	0,6	—	19,3
Sønmmør	D	43	72	101	183	200	280	303	217	238	24	10	—	1671
	F	10	6	50	101	100	252	300	157	81	33	4	—	1094
	U	2,4	0,8	4,9	5,5	5,0	9,0	9,9	7,3	3,4	13,6	4,4	—	6,5
Fjordene	D	16	25	50	64	67	87	80	48	—	—	—	—	437
	F	3	5	10	9	14	19	16	4	—	—	—	—	79
	U	1,6	1,9	1,9	1,3	2,1	2,2	2,1	0,8	—	—	—	—	1,8
Møre og Fj.	D	141	190	288	439	355	471	549	355	405	213	95	—	3550
	F	58	101	249	292	184	381	787	329	569	489	125	—	3706
	U	4,1	5,3	8,6	6,7	5,2	8,1	14,4	9,3	14,1	23,0	13,2	—	10,4

Som det sees, kulminerte Lofotfiskets utbytte pr. dagsverk i 1927 og nedgangen til 1928 var meget stor, ca. 25 0/0. Det kom derfor som noget av en overraskelse at 1929 igjen gav et større utbytte, om end meget lavere end 1927. Imidlertid var opgangen fra 1928 til 1929 bare halvparten av nedgangen fra 1927 til 1928, og ennå mindre hvis man tar hele kysten i betraktning. Dette fremgår av følgende sammenstilling:

År	Samlet fangst hele kysten Mill. stk.	Fiske pr. dagsverk			
		Lofoten stk.	Møre og Fj. stk.	Hele kysten stk.	Opgang ell. nedgang stk.
1926.....	89.5	29.7	23.2	27.1	—
1927.....	66.4	42.8	13.0	30.8	+ 3.7
1928.....	53.2	31.3	10.4	22.9	— 7.9
1929.....	64.5	37.2	10.4	26.4	+ 3.5

Det som faller i øinene ved denne sammenstilling av resultatene av de fire siste års skreifiske er ikke så meget opgangen fra 1928 til 1929 som den voldsomme nedgang fra 1927 til 1928. I dette år må der dog ha været mere torsk i sjøen enn siste år da det væsentlig var samme årsklasser, fremfor alt årgangen 1919 og den kan jo ikke være blitt tallrikere etter å ha utholdt fisket i 1928. Den eneste forklaring på at 1928 ikke gav mere er at havstrømmene det år må ha været meget ugunstig for fiskens tilsig til kysten. Sannsynligvis har endog meget av gytningen foregått utenfor de brukte fiskefelter da der under „Johan Hjort“'s tokt blev funnet torskeegg endog et godt stykke utenfor eggen NV av Gaukværøy. Disse egg kunde vanskelig være kommet mer langveisfra enn det ytterste av Vesterålsbanken.

**Skreifiskets dagsverksutbytte i antal fisk i de viktigste
Tab. B. fiskedistrikter 1929.**

	Periode			
	1/2—1/3	2/3—29/3	30/3—24/4	Sesongen
Østlofoten.....	21.4	46.0	38.7	36.2
Mellemlofoten ..	29.7	44.4	47.7	40.2
Vestlofoten	20.4	28.4	39.5	31.0
Røst og Værøy	47.5	55.8	44.5	48.7
Nordmør	13.0	12.1	26.1	16.9
Romsdal	3.2	28.7	18.7	19.3
Søndmør	4.2	8.1	4.3	6.5
Fjordane.....	1.6	1.9	—	1.8

IX. Torskebestandens tilstand.

Av Oscar Sund, Fiskeridirektoratets avd. for havundersøkelse.

I hosstående figur søkes der gitt en samlet oversikt over alle fakta med hensyn til fiskets utbytte og fiskens størrelse i de senere år, siden torskebestanden blev gjort til gjenstand for regelmessig undersøkelse, altså fra 1913 til 1929.

Langs midten av figuren finnes på hver side av årstallene en cirkel hvis flateinnhold svarer til utbyttet i kilo, — på den ene side av skrei (alle distrikter) og av finnmarkstorsk. Størrelsen av de små svarte flekker inne i cirklene svarer til den gjennomsnittlige fiskevekt, og deres antall til det gjennomsnittlige dagsutbytte pr. mann. Som man ser var utbyttet av skreifisket i de 4 siste år større enn i noget foregående. Finnmark har bare hatt to større år i perioden 1924 og 1926.

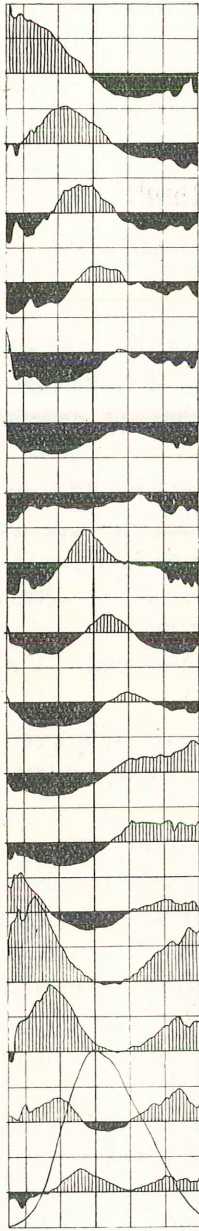
Til venstre for denne fremstilling er en rad kurver som viser skreifiskerienes utbytte av de forskjellige fiskestørrelser (centimeterklasser) for hvert år, til høire det samme for Finnmarkfisket.

Disse fremstillinger er slik å forstå: De svarte deler av kurven viser hvor mange procent det manglet av vedkommende fiskestørrelser på at det daglige utbytte av disse skulde nå op i det normale eller gjennomsnittlige, de skrafferte partier hvor mange procent der var over det normale av hver størrelse. De lodrette linjer markerer hver 10de cm. av fiskens lengde, men alle utregninger er gjort for hver enkelt centimeter. Ser vi på den nederste kurve, — den for 1929, bemerker vi at der var overskudd av alle størrelser undtagen av fisk under 67 cm. Av de viktigste størrelser, 75—85 cm. (som der alltid er mest av) var der stort overskudd, ca. 70 pct. på 75 cm., avtagende til 20 pct. overskudd på 85 cm. Av fisk på nøiaktig 90 cm. var normalt utbytte, av storfisk igjen overskudd på 25—30 pct. Skrei over 110 cm. (8—10 kg. sløiet vekt) er alltid så sjelden at det har liten betydning om der er overskudd eller underskudd.

Ser vi nu på kurven ovenfor, den for 1928, viser denne lignende pukler og søkk, men de er lenger til venstre. Fiskestørrelsen var altså

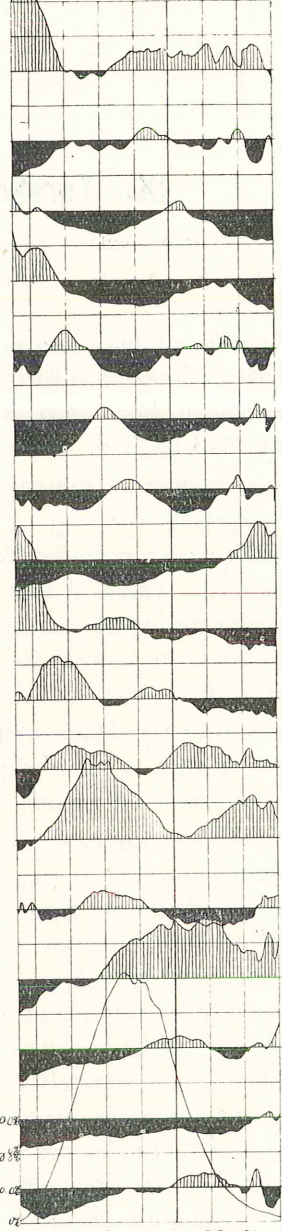
SKREI

60 70 80 90 100 110cm

- 1913
- 1914
- 1915
- 1916
- 1917
- 1918
- 1919
- 1920
- 1921
- 1922
- 1923
- 1924
- 1925
- 1926
- 1927
- 1928
- 1929

LODDETORSK

40 50 60 70 80 90 100 110
centimeter

gjennemgående mindre da den jo var et år yngre. Merkelig er det at der da var et betydelig underskudd av fisk på 77 til 89 cm., mens der ifjor var over det sedvanlige av nesten all fisk over 67. Dette tør forklares på den måte at havets bevegelser i 1928 ikke var så gunstige for å bringe frem til skreifiskeplassene alle de fiskemasser, som utvilsomt eksisterte på skreiens sommeropholdssteder i Østhavet, for i 1927 og ifjor kom der mere fisk til bankene, skjønt det alle tre år var vesentlig de samme årsklasser, fremforalt den som var gytt i 1919. Følger man kurverekken opover, ser man at denne årgang gjorde sin inntreden blandt skreien i 1925, da der kom en mengde småfisk, hvis alder lett kunde bestemmes til 6 år. Med eldre fisk er det vanskeligere, og da må man først og fremst bedømme bestandens alderssammensetning ut fra målingene, — for eks. ved hjelp av en fremstilling som hosstående, som gir et helt upersonlig bilde av forholdene. Målings- og kvantumsoppgavene er behandlet nøiaktig ens for alle år og fremstillingen kan forsåvidt opfattes som et vidnesbyrd, skrevet med naturens egen hånd, likesom en temperaturkurve eller en vindfløis stilling.

Fremtidsutsiktene.

Hvad kan nu disse fakta som er fremstillet på figuren lære om utsiktene for fremtiden? Se på kurvene for de siste års Finnmarksfiske. Der har nesten ikke vært småfisk å få, altså meget liten tilgang av ungfisk (4—5 års) fra 1926 av — der kan da vanskelig være stort i sjøen av årgangene 1922 til 1925, hvis de da ikke har gjemt sig aldeles bort i fjerne kroker av Østhavet. I 1925 var der dog nogenlunde normal mengde av 40 cm. fisk, altså årgang 1921 som ifjor skulde være hovedsakelig ca. 65—75 cm. og av disse var der ifjor nogenlunde bra. Det er derfor mulig at vi i vinter kan få en del middelstor skrei, men der er utvilsomt ennu forholdsvis mere av den store fisk fra 1919, som gjorde så meget av sig i Lofoten ifjor.

Ser man på kurvene for skreifisket for ifjor og i forfjor, er det tydelig at den aller største fisk (som kan forfølges bakover til gyteårene 1917 og 1915) nu er på tydelig retur.

Alt i alt må det derfor ventes overskudd av alle de viktigste skreistørrelser, fra 70 til 90 cm., mens Finnmarkskurven ikke gir grunn til store forhåpninger. Erfaringen viser imidlertid at der kan fiskes adskillig i Finnmarken av de vanlige skreistørrelser, selv om der ikke kommer meget av den egentlige loddetorsk — ungtorsken. Dette var særlig tilfelle i årene 1926, 1927 og ifjor. Til å lette bedømmelsen av hvor meget et visst procentisk overskudd eller underskudd kan ha å si, hen-

holdsvis under skreifisket og i Finnmarken er der i den nederste del av hver kurvrekke inntegnet kurven for den gjennomsnittlige fangst og fiskestørrelse, henholdsvis av skrei og under Finnmarkens vårfiske. Disse kurvers areal står i forhold til den gjennomsnittlige dagsfangst — således at hver rute innenfor disse to kurver svarer til $1\frac{1}{2}$ fisk pr. mann pr. virkelig utført dagsverk på sjøen.

Disse kurver inneholder meget mer av tankevekkende enkeltheter enn det har vært mulig å gjøre opmerksom på i denne artikkel, — ved å studere kurvene nøie og sammenligne dem med fiskeriernes gang og de øvrige naturforhold vil man sikkert stadig kunne finne ut fler og fler betydningsfulle fakta, og jo lenger iakttagelsen av torskebestanden drives, desto verdifullere vil de tidligere gjorte iakttagelser bli som kilde til innblikk i grunnlaget for vårt viktigste fiske.

Merking av skrei.

Også i år vil der bli utført merkning av skrei, nemlig på Andenes, hvor Edv. J. Havnø og en hjelper er i virksomhet fra medio januar. Det er meningen å merke og slippe 1000 fisk for at man kan få se hvor de tar veien når de på sin sydvandring passerer det ytterste Vesterålen. Fra merkningen i Lofoten i 1913 vet vi at skreien på nordtur passerer over Vesterålsbankene, idet en del fisk blev gjenfanget ved Gaukværøy.

De benyttede merker er runde plater av størrelse som 1-øre med merke N8 og et nummer. Der betales en gjenfangstpremie av kr. 2.50 samt verdien av fisken, når denne forevises opsynet. Fisken bør helst være usprettet, — om den er blitt bedrevet har mindre å si. For løse merker betales kr. 1 i premie ved innsendelse til opsynet eller direkte til Fiskeridirektoratet.

Førrige torskemerkning var den som utførtes ved Veidholmen på Nordmøre i mars 1928. Den omfatter 988 fisk og av dem er der blitt gjenfanget 265 stykker, — fra Ålesund til Murmankysten. En del blev tatt langs kysten av Helgeland og Salten samme sommer, et par kom til Finnmark, en enkel endog langt forbi Bjørnøya. Den følgende vinter blev et par fanget i Lofoten, en i mai i Finnmark og samtidig også en ved Sip Navalok ved østenden av Fiskerøya på Murmankysten.

Det er grunn til å håpe at alle som får merket fisk eller hører om sådanne vil gjøre sitt til at alle gjenfangster kan komme til kunnskap — merkning er jo den mest direkte og overbevisende metode som finnes til å få greie på de viktige fakta som står i forbindelse med torskens merkelige vandringer.

X. Torskeegg med deformerte fostre.

Av

Gunnar Rollefsen.

Professor G. O. Sars fant under sine undersøkelser av torskefisket i 1864 at torskens egg fløt i sjøen. Opdagelsen vakte stor opmerksomhet da man dengang trodde at all fisk la sin rogn på bunnen. De følgende år studerte Sars torskeeggets utvikling meget inngående. Ved kunstig befruktning kunde han følge utviklingen fra begynnelsen av, og det lyktes ham å få eggene helt utklekket og se torskeungene svømme omkring. Han leverte en rekke glimrende tegninger av egg og yngel i forskjellige stadier, men denne serie er dessverre aldri blitt offentliggjort i sin helhet. Foruten Sars har amerikaneren John A. Ryder i 1882 og englenderen Alexander Meek i 1911 foretatt undersøkelser over torskeeggets utvikling.

Under de norske fiskeriundersøkelsers tokt til Lofoten 1928 blev der gjort den iakttagelse at fostrene i en del av torskeeggene hadde en unormal form og stilling. Da torskeeggene i det innsamlete materiale blev undersøkt, viste det sig at forholdet var meget almindelig, egg med unormalt utseende fostre fantes i næsten alle fangster, og i prøver fra tidligere års innsamlinger var det samme tilfellet.

På grunnlag av de opplysninger som var å finne hos de ovenfor nevnte forfattere, blev torskeeggets utvikling delt op i 12 stadier. Hvert stadium skulde da svare til et tidsrum av 1—2 dager.

Da torskeeggene i materialet blev undersøkt nærmere, viste det sig forholdsvis lett å finne ut hvilket stadium et unormalt foster tilhørte, og det var særlig blandt unge egg (1.—6. stadium) der fantes flest unormale. Forholdet var så merkelig at det var ønskelig å foreta undersøkelser på levende materiale.

Våren 1929 blev det anledning til å gjøre studier i Vestfjorden ved hjelp av midler som blev stillet til rådighet av Fiskeribedriftens forskningsfond.

Hr. overingeniør E. Holst overlot med stor imøtekommenhet 2 rum i Statens Havnevesens kontorbygning i Kabelvåg.

Rummene viste sig meget godt egnet til de arbeider som skulde foretas. De lå i kjelderens, og der var således en lav og jevn temperatur, 2—5° C. Der var dessuten innlagt vann og elektrisk lys. I det ene rum som valgtes til det egentlige arbeidsrum, blev der opstillet fire store glasskar som inneholdt sjøvann. For å holde vannet friskt blev der ledet inn luft. To av glasskarrene blev opvarmet slik at vannet holdt ca. 10° C. Temperaturen i de andre to glasskar var ca. 3° C.

Der blev også stillet op to fotografiapparater, det ene stod vannrett og det annet stod loddrett med linsen vendt oppover. Det annet rum blev valgt til mørkekammer og alle fotografiske plater kunde således fremkaldes med én gang.

I løpet av 3 dager var alt ferdig slik at undersøkelsene kunde begynne. Der blev først hentet inn sjøvann, som for å undgå forurensninger blev pumpet op fra 10 meters dyp. Torskeeggene blev fanget på den almindelige måte, ved hjelp av en stor håv som blev slept i overflaten.

Ved den første fangst som blev tatt på Høla, var det straks påfallende at eggene, efter å være ført over på et glass med sjøvann, delte sig i to lag. Det ene sank til bunds, det annet fløt. Alle de som lå på bunnen hadde kimskiver og fostere av unormal form, mens alle de flytende var normale.

Tross mange forskjellige forsøk i laboratoriet var det umulig å få de unormale til å utvikle sig videre. Ved fangsten så fostrene helt friske ut, det vil si det var ikke nogen som viste tegn på forråtnelse. Denne begynte imidlertid efter nogen timers forløp.

Det levende torskeegg ser ut som en liten vannklar kule, og måler ca. 1.5 mm. i diameter, fig. I. Ytterst er egget omgitt av en forholdsvis tykk hinde, eggskallet, og innenfor eggskallet ligger blommehinnen som omslutter blommen. Kimskiven henger i blommehinnen i mellomrommet mellom denne og eggskallet og befinner sig stadig nederst — fordi den er det tyngste parti.

Hos et nylig befruktet torskeegg består kimskiven kun av en eneste celle, men denne deler sig efter en kort tids forløp (nogen få timer) i to, (fig. II, A 1). Hver av de to celler deler sig atter slik at det blir fire (A 2). Disse atter i to så vi får åtte (A 3 og 4), o. s. v. under stadig fordobling.

Efter to dagers forløp har kimskiven fått et linse-formig utseende, fig. I, B 1, og fig. II, C 3. Denne linse avflates og samtidig begynner

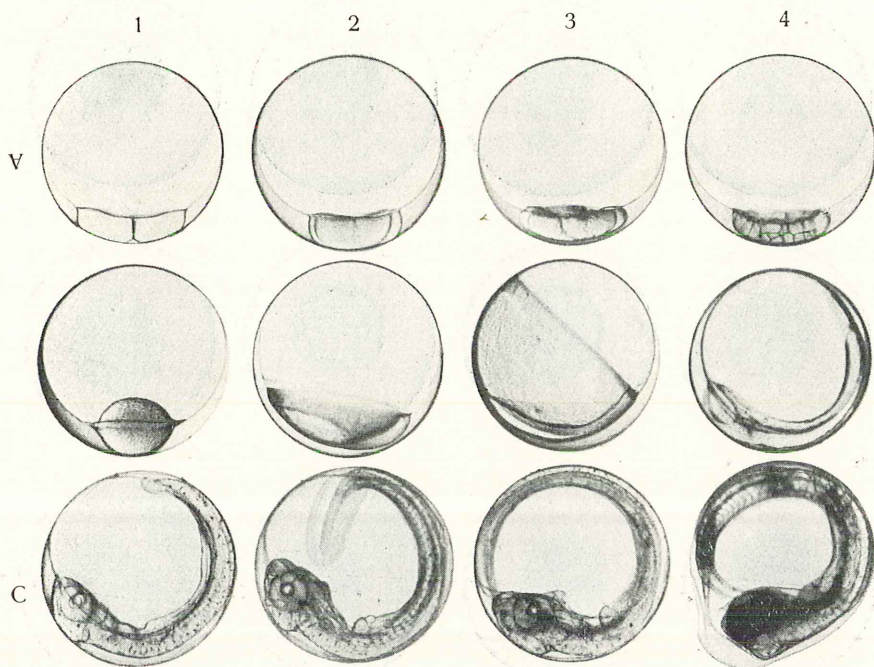

Fig. I. Torskeegg i forskjellige stadier stillet sammen efter alderen.
Eggene er fotografert fra siden.

den å bre sig ut over blommehinnen, og vokser opover denne, fig. I, B 2, og fig. II, C 4.

Vi ser efterhvert som kimskevns rand omvokser blommen, at kimskevns midtparti utformer sig til hode med anlegg til øine, fig. II, D 3.

Når omvoksnngen er endt, d. v. s. når kimskevns rand er vokset sammen ved eggets øverste pol, fig. I, B 4, og fig. II, E 2, har fosteret antatt tydelig fiskeform og det tiltar nu i lengde samtidig som de indre organer utvikles videre. I et klekkeferdig egg ligger torskeungen sammenringet, og har fått de tre sorte farvebelter som er karakteristisk for den.

Når klekningsøieblikket nærmer sig, får eggskallet i nærheten av fiskeungens hode en utbuling, fig. I, C 4. Denne brister og under livlige og kraftige bevegelser søker nu torskeungen å få klemt sin kropp med den store blommesekk ut gjennom åpningen, og det lykkes som regel i løpet av 5—15 min., fig. III. Ennu litt krum efter stillingen i egget svømmer den i ring, men efterhånden rettes kroppen, og så begynner den sitt aktive og selvstendige liv.

En av hensiktene med denne undersøkelse var å få en serie fotografier av torskeeggets utvikling. Eggene holdtes derfor isolert i små nummererte glasskåler og blev fotografert eftersom utviklingen skred frem.

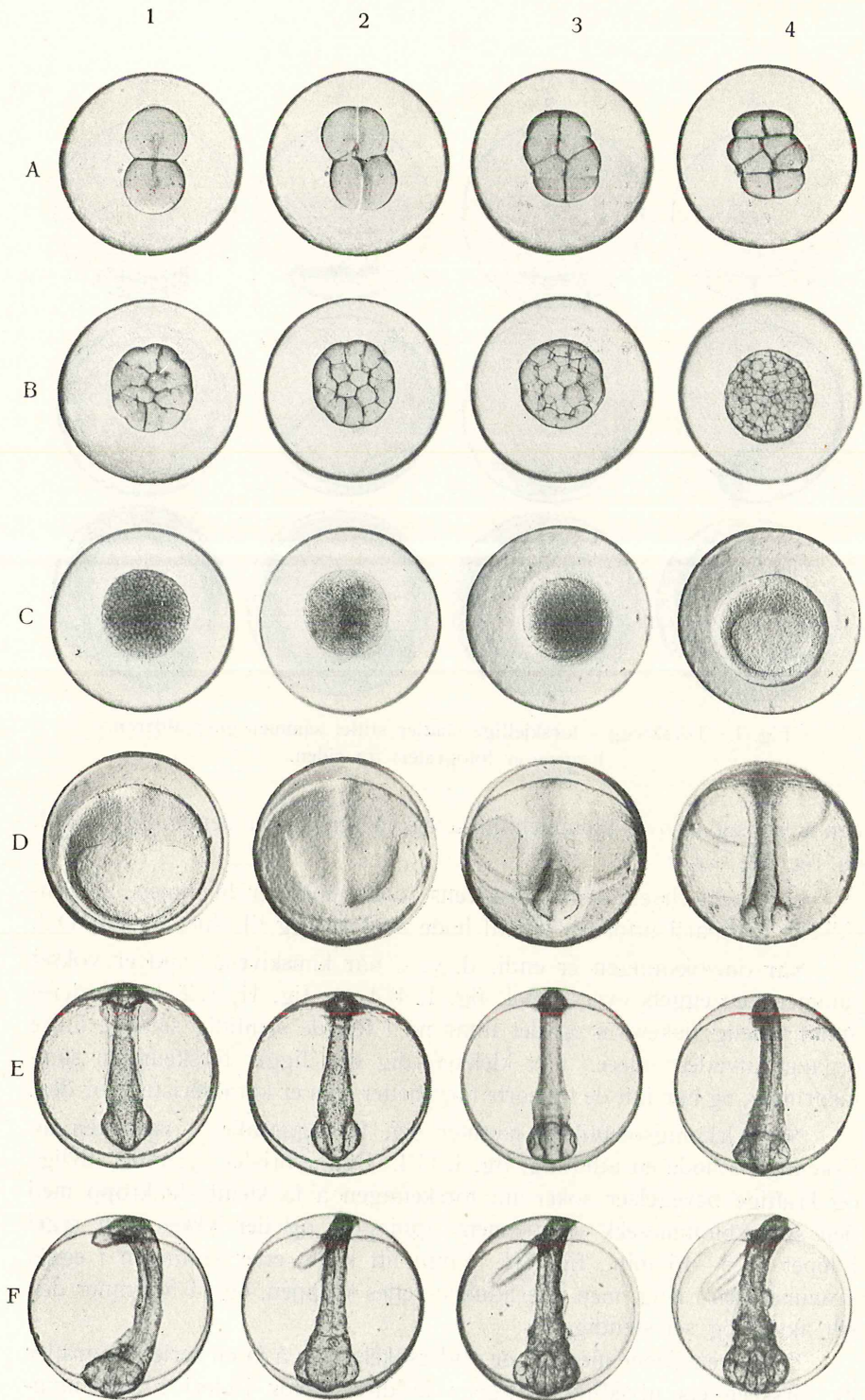

Fig. II. Torskeeggets udvikling fra 2-cellestadiet til 9de stadium.
Eggene er fotografert nedefra.

Fig. III. Torskeungen slipper ut av egget.

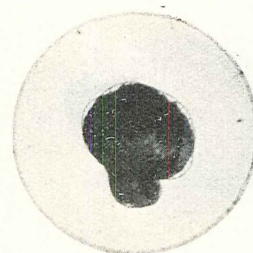
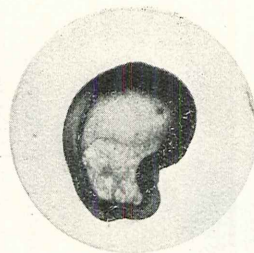
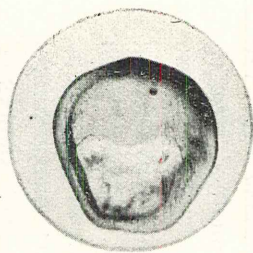
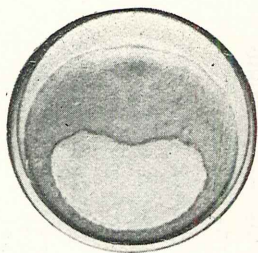
Flere ganger optrådte der i disse skåler egg med unormale fostere, og da det kunde tenkes at det var forutgående sterke bevegelser (avskylninger) som var årsaken, blev der gjort forsøk med å ryste normale egg. Ved denne rystning fremkom fostere som, med hensyn til unormal form og stilling, nøiaktig stemte overens med dem som var fanget i håven.

Hvis man straks efter å ha rystet et egg, legger det under mikroskopet, kan man se endel av det som foregår med det, fig. IV. Blommehinnen har fått større eller mindre flenger, og eftersom blommen strømmer ut av disse og fyller rummet utenfor (mot eggskallet), faller blommehinnen sammen. Fosteret som har vært spent over denne, faller også sammen og skrumper tydelig, især den tynne hud som holder på å vokse over blommemassen.

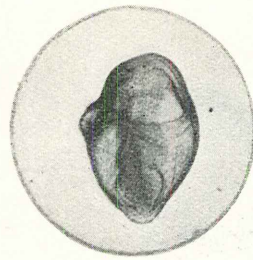
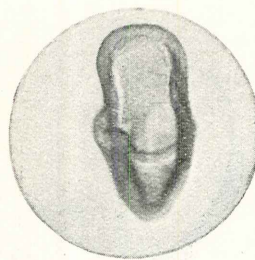
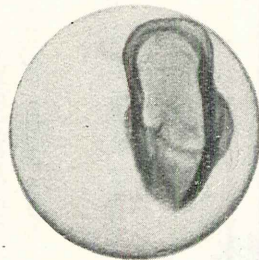
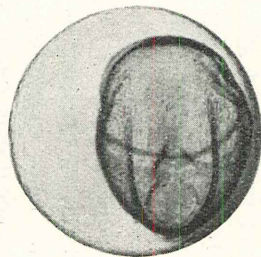
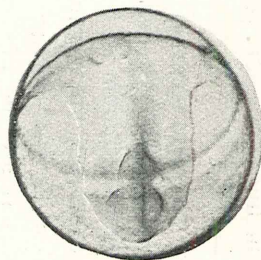
Hvis fosteret før rystelsen var nådd så langt at det hadde begynt å anta fiskeform, ligger det nu på den ene side nederst i egget omgitt av blommehinnen på alle kanter, fig. IV, stadium 5. I løpet av 5 min. er hele processen tilendebragt, og eggene som før rystningen fløt, begynner å synke. At man i et håvtrekk kan få slike mengder av unormalt utseende torskeegg, op til 90 pct., må nu forklares på følgende måte:

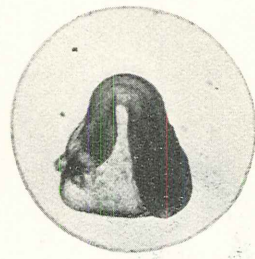
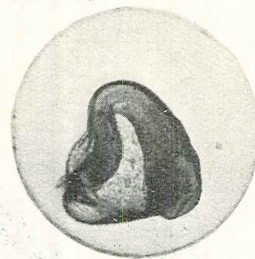
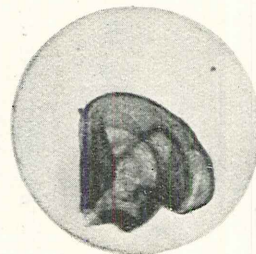
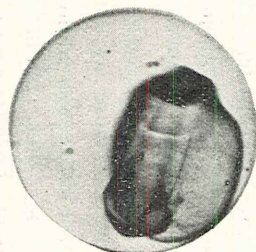
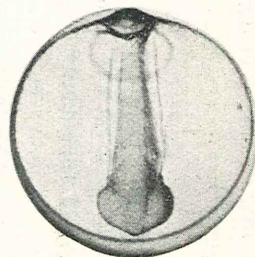
Stadium
3

4

5

Før rystningen.

1 min. efter rystn.

3 min. efter rystn.

5 min. efter rystn.

10 min. efter rystn.

Fig. IV. 3 normale torskeegg på forskjellige utviklingsstadier blev fotografert, rystet og derpå fotografert 1, 3, 5 og 10 min. efter rystningen.

Håven slepes som regel i 5 min. Torskeeggene, som inntil det øieblikk de fanges har vært helt normale, blir nu under den fortsatte slepning utsatt for rystelse og trykk i håven, slik at mange av dem har antatt den unormale form når de kommer op og under observasjon.

Rysteforsøkene i laboratoriet blev blandt annet foretatt med en glass-cylinder festet på en vertikal stående skive. Nogen egg blev, sammen med litt vann, anbragt i cylinderen og skiven satt i langsom, roterende bevegelse. Vannet og eggene rant nu stadig fra den ene ende av cylinderen til den annen. Og det viste sig at ganske få omdreininger var nok til å ødelegge eggene.

Felles for dette, såvel som for alle de ander rysteforsøk, var at eggene under rystningen hadde anledning til å støte an mot glass eller kork. Det blev ikke anledning til å gjøre forsøk hvor dette forhold var fjernet; men forsøket viste ialfall at rystelsene eller støtene ikke behøver å være særlig kraftige.

Det er tidligere nevnt at det særlig var hos unge egg man fant unormale fostre. Rysteforsøkene viste også at ømfintligheten er størst i den første halvdel av utviklingstiden, d. v. s. sålenge blommen ikke er helt overvokset av fostret. Når det er skjedd, har blommen fått et ekstra overtrekk, som ganske sikkert virker styrkende.

Man kan nok finne unormale fostre også på 7de, 8de og 9de stadium, men det er forholdsvis sjelden, og sjeldnere jo eldre eggene er.

Hvad årsaken kan være til at blommehinnen ved rystelse får huller, er foreløbig ikke godt å si; men det ser ut som om blommen står under ganske stort trykk, og kimsnivens eller fostrets sterke foldning og kontraksjon tyder på at blommehinnen er meget elastisk. Også de nyklekkete torskeunger viste sig å være meget ømfintlig for rystelser. Men der blev ikke anledning til en nærmere undersøkelse over dette.

Som før nevnt, begynner eggene å synke når blommen trenger ut av blommehinnen. Da synkningen må skyldes en øket specifik vekt, må der enten foregå en volumforminskelse eller en vektforøkelse.

En avtagen i volum er ikke påvist, og også mindre sannsynlig på grunn av eggskallets beskaffenhet. Det er mere som taler for en vektforøkelse. Den kan tenkes å komme i stand på den måte at eggskallet, som efter blommehinnens ødeleggelse er den eneste skillevegg mellem blommen og sjøvannet, ikke hindrer en utveksling av stoffer mellem disse to.

Spørsmålet er nu om eggene er utsatt for så store rystelser i havet at de blir ødelagt, og i tilfelle om rystelsene er av en slik natur at de kan variere fra år til år i styrke og hyppighet, og på den måte være en av årsakene til vekslingene i torskebestandens størrelse.

Vi vet at den største del av eggene befinner sig meget nær overflaten. Det skulde derfor ikke være urimelig å anta at eggene, idet en bølgebrekker, følger med skavlen, og således med stor kraft blir slått ned i sjøen igjen, og at de trykk og hastighetsforandringer som eggene herunder er utsatt for, bevirker en sprengning av blommeminnen og således dreper egget.

Siden egg som var ødelagt ved rystning viste sig å synke, var det av interesse å få greie på om der på bunnen kunde ligge døde egg med mere eller mindre utviklet foster. For å få tak i disse egg blev der laget en skrape av en firkantet jernramme med en pose av sekkestrie. Dette redskap var ikke absolutt heldig, da strien var for tett.

Det lyktes imidlertid i et tilfelle å få op nogen egg hvor blommen var hvitaktig og hvor fostret var i oppløsning, dog ikke verre enn at man så nogenlunde kunde se hvilket stadium det hadde nådd til. At disse egg hadde vært døde før de kom i skrapen er sikkert. Det viser at der finnes egg på bunnen som er døde midt i sin utvikling, men det er selvfølgelig intet bevis for at eggene er ødelagt av brottsjø.

Allerede Sars antok at egg og yngel kunde ødelegges av sjøen. Han skriver i sin Indberetning for 1864 til Departementet for det Indre, side 19:

»Ikke saa sjelden hænder det saaledes, som ogsaa Tilfældet var under sidste Lofotfiske, at Størsteparten af den gydte Rogn ved stadigt Landveir og udgaaende Strøm bliver drevet tilhavs, saa at man paa de egentlige Fiskepladse kun iagttager den i sparsom Mængde, mens den til andre Tider efter vedholdende Havveir med deraf følgende indgaaende Strøm aldeles kan opfylde Sjøen paa Fiskepladsene og ved sterke Sydstorme bliver i enorme Masser kastet op av Bølgerne langs Stranden, efter mange Fiskeres Forsikring ofte dannende her et mange Tommer mægtigt Lag. Herved gaar vistnok en stor Del af Yngelen tilgrunde, men dette er af liden Betydning, naar man betænker de enorme Masser der rimeligvis paa anden Maade gaar tabt.«

Og i sin Indberetning for 1866 og 1867, side 34: »Af Skreiunger fik jeg ogsaa, hvorsomhelst jeg søgte, en Del op i Nettet, saavel saadanne som ganske nylig havde forladt Ægget, og som endnu vare forsynede med den store uformelige Blommeseæk, som saadanne hos hvem denne sidste var ganske absorberet, og som derfor allerede havde begyndt at føre et mere selvstændigt Liv. En for mig ubehagelig Omstændighed var imidlertid at disse regelmæssigt, hvor omhyggeligt jeg end søkte at isolere dem, fandtes ved min Hjemkomst allerede døde og ofte endog i en saa oppløst Tilstand at enhver næiere Undersøgelse var umulig. De ere nemlig i dette Udviklingsstadium saa yderst ømfindtlige, at de ikke taaler et Øieblik at komme ud av Vandet og selv ved den mindste Berørelse

— Hyppighet av S.-W. vind i febr.-april paa Röst
i % av observationer.

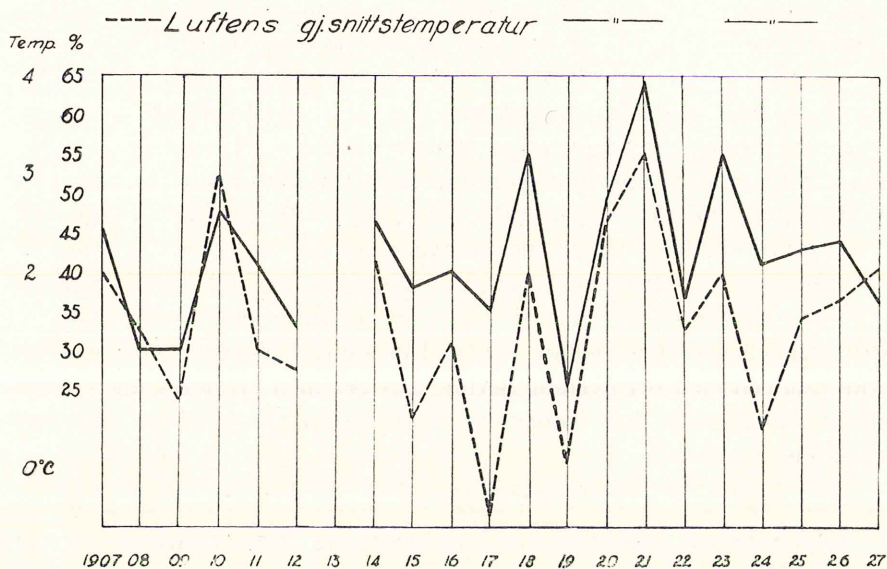

Fig. V.

afficeres saa stærkt at de inden kort Tid krepere. Dette er vistnok ogsaa derfor den farligste Periode for Skreiens Yngel. Millioner af dem gaa vistnok ved indtræffende uheldige Omstændigheder f. Ex. Storm og Sø tilgrunde idet de kommer ind i Brændingerne eller paa anden Maade bliver udsatte for ydre Paavirkninger.« Og Sars har vistnok ogsaa sett egg med skrumpet embryo. Side 18 i sin Indberetning for 1864 sier han nemlig: »Først naar Embryo er dødt og Æggeblommen som følge herav skrumper sammen, synker Rognkornene tilbunds.«

Det kan nu være av interesse å se om de opplysninger om vær og vind som er samlet ved de forskjellige meteorologiske stasjoner i Lofoten i løpet av årene, viser nogen overensstemmelse med vekslingene i Skrei-bestanden.

En iakttagelsesserie over sjøgangen skulde efter det før nevnte være det beste sammenligningsmateriale. Den skala som benyttes til bedømmelse av sjøgangen tar imidlertid ikke tilstrekkelig hensyn til forekomsten av egentlig brottsjø, som for oss spiller den viktigste rolle.

Men da sjøgangen er den direkte følge av vinden, vil en fremstilling av vindforholdene ogsaa kunde gjøre tjeneste. Nu må man imidlertid være oppmerksom på at det erfaringsmessig er de sydlige til vestlige vindretninger som setter op størst sjø i Vestfjorden og som ogsaa er av

høiest styrke. De nordlige til østlige vinder er fralandsvind og forårsaker som følge derav som regel ikke særlig høi sjø på skreiens gyteområde. På fig. V er grafisk fremstillet gjennomsnittshyppigheten for vind med sydlig karakter, S-SW og W på Røst i de måneder torsken gyter, nemlig februar, mars og april, og dessuten luftens gjennomsnittstemperatur for de samme måneder fra 1907 til 1927. (Som det sees følger kurvene hverandre, slik at det har vært varmt i år med stor hyppighet av sydlig vind, og kaldt når hyppigheten av sydlig vind har vært mindre). Fiskerikonsulent Oscar Sunds undersøkelser over torskebestanden har vist at torskeårgangene 1909, 1912, 1915, 1917, og 1919 har vært særlig rike.

Sammenholder vi dette med kurvene på fig. V, ser vi at disse år utmerker sig ved liten hyppighet av sydlig vind, og ved lav temperatur.

Sund har tidligere vist at de gode torskeårgangenens fødselsår er kjennetegnet ved liten nedbør i månedene desember—mars¹⁾. Det faller godt sammen med det ovenfor nevnte, idet der med sydlige vinder følger meget fuktighet og høi temperatur, mens de nordlige vinder er tørre og kolde.

Resultatene av denne undersøkelse er i korthet følgende:

1. Torskens egg ødelegges ved rystelser, og disse rystelser behøver ikke å være særlig kraftige.
2. Eggene synker etter å være ødelagt ved rystning.
3. Der er på bunnen funnet døde torskeegg som viste en påbegynt utvikling.
4. Gytetiden i de år hvorfra rike torskeårganger daterer sig, utmerker sig ved en liten hyppighet av sydlig vind, og ved en lav temperatur.

Årsakene til vekslingene i skreibestanden kan være og er vel mange, og det kan være mange krav som må oppfylles før betingelsene er til stede for et vellykket yngelår. Men den overensstemmelse som det er mellom de år som man vet har gitt en god årgang, og de meteorologiske forhold under selve gytningen, kan man ikke uten videre forbigå. Sammenhengen kan være en ganske annen enn den som er antydnet her. Det kan godt tenkes at de strømmer som optrer i havet, som følge av de forskjellige vindretninger, kan transportere eggene til steder som er gunstige eller ugunstige for den videre utvikling.

Hvis det blir anledning, er det meningen å fortsette denne undersøkelse til neste år. Det gjelder da først og fremst ved så direkte metoder som mulig, å finne om brottsjø har ødeleggende virkning på torskens egg, og dessuten ved målbare metoder å finne hvilken styrkegrad en rystelse må ha for å virke ødeleggende.

¹⁾ Sund ser heri en indirekte årsak til rik planktonproduksjon, og dermed gode næringsbetingelser for yngelen.

Det er ennvidere ønskelig å undersøke grunnen til at eggene synker, deres spesifike vekt, og utviklingshastighet ved forskjellige temperaturer.

Med hensyn til andre fiskearter kan det nevnes at brosmens, seiens og enkelte flyndrearters egg viser samme eiendommeligheter som torskens. I det hele tatt har den sprengte blommehinne og det sammenskrumpete foster vært iaktatt hos egg hvor blommehinden ligger tett inntil eggskallet. Hos egg med stort perivittelint rum, d. v. s. med stort rum mellem blommen og eggskallet er det aldri iaktatt.

Innhold.

	Side
I. <i>Offentlige foranstaltninger</i> , ved ops.chefen, o.r.sakf. <i>Strandrud</i>	3
II. <i>Fiskerne, deres farkoster og redskaper</i>	16
III. <i>Bolig- og sanitærforhold m. v.</i>	29
<i>Lægetjenesten</i>	34
IV. <i>Fiskens avsetning</i>	42
V. <i>Tilreisende og næringsdrivende</i>	50
VI. <i>Været og bedriften</i>	51
VII. <i>Fisket og utbyttet</i>	57
VIII. <i>Utbytte pr. dagsverk</i> , av fiskerikonsulent <i>Oscar Sund</i>	78
IX. <i>Torskebestandens tilstand</i> , av fiskerikonsulent <i>Oscar Sund</i> ..	81
X. <i>Torskeegg med deformerte fostre</i> , av <i>Gunnar Rollejsen</i>	85

